

Matteo

Gospel Of Matthew

Tèhèbè Rẻ Dỗ Nyẻ

Li tẻthẻkrủmìla Matteo yẻtỏba ma a hẻsủluỏ pẻ
ủ nỏ Jesủ ma mỏhỏ prẻmẻlwỏhtẻkỏ ủ dỏ Cỏmarya
ỏlyỏ onẻkyỏ nuỏtỏprẻ hỏ. Byacẻ Jesủ ma mỏhỏ
prẻ dỏ a mẻlỏbỏhỏtỏya pẻ hỏ Cỏmarya ỏlyỏ onẻkyỏ
angỏ nỏ akỏyỏ dỏ lisỏsẻ alyẻkủ nuỏtahe tỏprẻ hỏ.
Tẻthẻkrủmìla yẻnuỏma a mỏ pẻ prẻtủ Judaphủ dỏ
Byacẻ hỏ opỏcẻlyỏ dỏ ẻthỉ aklẻnuỏ tahe agnẻnuỏ
mỏtỏ. Tẻthẻkrủmìla yẻnuỏma hẻkhu tỏba agnẻ.

Li tẻthẻkrủmìla Matteo yẻtỏba nuỏ ủ cỏhtỏya rỏ
rẻ nỏ Byacẻ Jesủ a tẻopỏcẻlyỏ ari-akỏyỏ, htuỏrỏ a
hẻluỏ pẻủ nỏ Byacẻ plwỏhtỏyẻ ari-akỏyỏ nỏ khỉnẻri-
cyỏ khukỏ ilo-ilyỏ lủ ari-akỏyỏ, htuỏrỏ a hẻluỏ
pẻ nỏ Byacẻ Jesủ cỏhtỏya a tẻphyẻtẻmẻ rỏ a lẻ
dỏnyỏ hẻsỏ pẻ ủ, ithỏoithỏya pẻủ, rỏ a zasỉmẻ pẻ ủ
tẻswítẻsẻ tahe dỏ Galilea kẻkủ nuỏtahe ari-akỏyỏ.
A hẻsủluỏ htuỏ phủnuỏrỏ a rỏmỏrỏdyỏ ke Byacẻ
Jesủ o dỏ Galilea kẻ rỏ htecuỏ dỏ vỉ Jerusalem
ari-akỏyỏ, htuỏrỏ tẻmẻhtwỏhtỏya anẻ nỏ Byacẻ Jesủ
dỏ khyẻlỏ tỏklẻ dỏ akủ, nỏ ủ mủthỏyẻhtỏya ẻ dỏ
krusủlỏ ari-akỏyỏ nỏ a thỏyẻ ihtỏkỏkhyẻ ari-akỏyỏ
tahe.

Li yẻtỏbanuỏ a dyẻluỏhtỏya Jesủ phủ thỏrỏadu
dỏ a o nỏ a taryẻshỏyỏsỏ rỏ a hẻhtẻluỏ pẻủ nỏ

Cómarya a tèt̄hyót̄t̄ethya tahe t̄opr̄è, htuõrò a ithyóithya p̄è ù ná Cómarya ahtyěak̄é ari-akyã t̄opr̄è phún̄uô. Byacè a t̄èithyóithya tahenuô a o ényacò rò ù be-oplò t̄õ lũ a t̄èithyóithya ȳetahe rò ù ib̄è dya oplò khót̄õ lũ nyãt̄õ. (1) T̄èhé-sod̄onyã dĩ sor̄õl̄õ t̄èdya th̄èpl̄òthuôhtȳè ari-akyã, t̄èphyét̄èm̄e lyab̄è p̄è tahe, n̄ib̄è shuõkh̄ȳyã tahe, ná kayã dĩ a htwõhó mókhu a htȳèphúk̄éphú tahe a ki m̄ekryã~ ané phút̄è pã ari-akyã (Amãdu 5-7). (2) Ithyóithya z̄ũklyázũkl̄õ p̄è a khõpac̄è shyéth̄enȳè a t̄èphyét̄èm̄e tahe ari-akyã (Amãdu 10). (3) D̄onyã khákho p̄è ù ná mókhu htȳèl̄èk̄èk̄ũ ari-akyã (Amãdu 13) (4) ithyóithya p̄è ù ná ù ki ohtwõpr̄è phú a khõpac̄è t̄opr̄è angólasá tahe ari-akyã (Amãdu 18). (5) Ithyóithya p̄è ù ná htũkh̄è khõnyãkh̄ȳyè ki tadũkyã pã ari-akyã ná Cómarya ahtyěak̄é ki hyã ohtya pã ari-akyã (Amãdu 24-25)

T̄èhébè t̄õt̄õ ná t̄õt̄õ

Byacè Jesũ muõph̄è phȳèphuõ muõpr̄è t̄aklwĩ kalyã p̄ét̄õ tahe ná a t̄èopac̄èlyã ari-akyã 1:1-2:23

Giovanni Baptista a t̄èphyét̄èm̄e tahe 3:1-12

Jesũ plwõhtȳè ari-akyã ná t̄èilo-ilyã ari-akyã 3:13-4:11

Jesũ m̄et̄è dĩ kayã bémũ akl̄è dĩ Galilea k̄èk̄ũ 4:12-18:35

Cáhtya dĩ Galilea k̄è tuõd̄õ v̄ĩ Jerusalem 19:1-20:34

Dĩ khȳl̄õ t̄òkl̄è bí v̄ĩ Jerusalem akũ ná akhãõkhãshȳè tahe 21:1-27:66

Byacè atèthyě ihtòkəkyě ná a tỳdýluòkhyě
ané ari-akyă 28:1-20

Jesů Aklwĩalyă A Tỳřámá
(Luka 3:23-38)

¹ Liyěma a řámářadyă Jesů Krĩstu aklwĩalyă dõ a ícũtă dõtú lũ tahe ari-akyă. È ma aklwĩalyă ícũtă dõ Khwĩ Davi ná Abraham.

² Abraham aphútă dõtú Isaac, Isaac aphútă dõtú Jacob, Jacob aphútă dõtú Juda ná apuõavyă tahe.

³ Juda aphútă dõtú Perez ná Zera, èthĩ thényě amuõ ma amwĩ ná Tama. Perez aphútă dõtú Hezrò, Hezrò aphútă dõtú Ram, ⁴ Ram aphútă dõtú Amminadab, Amminadab aphútă dõtú Nasho, Nasho aphútă dõtú Salmon, ⁵ Salmon aphútă dõtú Boaz dõ amuõ mwĩ ná Raha, Boaz aphútă dõtú Obed dõ amuõ mwĩ ná Rutha, Obed aphútă dõtú Jesse. ⁶ Jesse ma mǎhó Khwĩ Davi apħě nuô hó. Khwĩ Davi nuô aphútă dõtúhó Solomo rò amuõ ma mǎhó Uria amě nuôhó.

⁷ Solomo aphútă dõtú Rehoboa, Rehoboa aphútă dõtú Abijah, Abijah aphútă dõtú Asa, ⁸ Asa aphútă dõtú Jehoshapha, Jehoshapha aphútă dõtú Jora, Jora aphútă dõtú Uzzia, ⁹ Uzzia aphútă dõtú Jotha, Jotha aphútă dõtú Ahaz, Ahaz aphútă dõtú Hezekia, ¹⁰ Hezekia aphútă dõtú Manasseh, Manasseh aphútă dõtú Amon, Amon aphútă dõtú Josia, ¹¹ Josia aphútă dõtú Jekonia ná apuõvyă tòmũ.

Shuõkhě yěnuô atõ bí Israelphú cuõhtwõ tyahí cũ dõ Babylonia kẹ to anyěhyã takiphú akhěnuô.

¹² Bí a cuõ ohõ dõ Babylonia kẹ akhěnuô, Jekonia aphútặ dítú Shealtiel, Shealtiel aphútặ dítú Zerubababe. ¹³ Zerubababe aphútặ dítú Abiud, Abiud aphútặ dítú Eliakim, Eliakim aphútặ dítú Azor, ¹⁴ Azor aphútặ dítú Zadok, Zadok aphútặ dítú Akim, Akim aphútặ dítú Eliud, ¹⁵ Eliud aphútặ dítú Eleazar, Eleazar aphútặ dítú Matha, Matha aphútặ dítú Jacob, ¹⁶ Jacob aphúo tặdítú Joseph dõ a má Maria avè nuõhõ. Maria phúonỉ hó Jesũ dõ ừ é è ná Krístu yěnuõhõ.

¹⁷ Mẹphunuõrò cáhtya bí Abraham ahtũkhě tuõhyã dõ Davi ahtũkhě nuõma a o shyélwĩhtũ. Cáhtya bí Davi ahtũkhě tuõhyã dõ ừ pũcuõkyã Israelphú dõ Babylonia kẹ nuõma a o shyélwĩhtũ. Cáhtya bí ừ pũcuõkyã Israelphú dõ Babylonia kẹ tuõhyã dõ Krístu ahtũkhě nuõma a o shyélwĩhtũ.

*Byacè Jesũ Krístu Opacělyạ Ari-akyã
(Luka 2:1-7)*

¹⁸ Jesũ Krístu nuô a hyãlyạ opacě phútế hěnuõma, Joseph nuô a hyã sudyã dyémá htuõhõ Jesũ Krístu amuõ Maria dõ a ki phyé lữ. Manárò bí a phyé tyahí lữ to akhěnuô, Cõmarya* dyemuõdõhtya lữ ná Thé Sãsě Byacè. ¹⁹ Joseph ma kayã dõ acóate tõprẹ htuõto pãma ừ thégně

* **1:18** 1:18 Cõphrya

rò Maria thétarèhe a tanę akhu-akhyě a kírě dyakyăhuô dyakyăthwé lű.

²⁰ A tanę phúnuô tadúró, bí a omyě akhě, a omyěmyă myáhtye Byacè Cómarya a tanémòkhuphú tòprè hyăoluôhtya pè lű rò a hé lű, “Davi aphúkhű Joseph, bèzòbèthi tă dố nệ ki phyé Maria yěnuô tămé, mametèhèrò, a muốđđ nuôma Cómarya a Thé Săsě dyémuốđđhtya lű pré. ²¹ A ki phúprèkhű pã rò nệ bè é amwỉ ná Jesũ† ní, metèhèrò a ki mệlwóhteka akayă tahe dố a tệthútèora akű pã.”

²² Lỗ tẹyě tahe ki mệlómẹbăhtya Cómarya héone prèprò tòprè hé, ²³ “Prèmòphúthè tòprè ki muốđđhtya rò a ki phúnỉ a phúprèkhű pã, rò ử ki é amwỉ ná Emmanueleè pã,” ✧ Emmanueleè angólasá ma, “Cómarya okuố ná pè.”

²⁴ Bí Joseph thénệhtya akhě, a mệphú Byacè a tanémòkhuphú mekyă lű nuô. A kạsốdya ná Maria rò a éka lű dố ahi. ²⁵ Manàrò bí Maria phúnỉ tyahỉ aphúprèkhű yětòprè hítonuô, a omyě tộhỉ lű to. Joseph é lűmwỉ ná Jesũ.

2

Prèthíphéphú Hyă Myáhtye Jesũ

¹ Jesũ opacẹlyạ dố vỉ Bethlehem, kẹ Juda akű, bí Khwỉ Herodè pốhtyèpốkẹ akhěnuô. Jesũ

† **1:21** 1:21 Jesũ angólasá ma “Byacè dố a mệlwóhteka ử.” ✧ **1:23** 1:23 Isaia 7:14

opacělyạ htuõnuô prèthíphéphú* dõ kécíhte tahe hyã dõ vj Jerusalem rò hyãsudyã khwí, ² “Pacěphú dõ a kírẹ htwõhtya Juda akhwí yětôprẹ nuõma a opacělyạ tõbítě tồpho? Mẹtěhéro pẹ myáhtye asè ohtyaluõ dõ kécíhte tồkyě rò pẹ hyã dõ pẹ ki cóbucóběhtya è.”

³ Bí Khwí Herodè nỉhuõ tềhébè phúyě akhẽnuô, a thềplòkụ thềplòkyạ. Lõ~ vj Jerusalemphú tahe thềplòkụ thềplòkyạ kuõ lồplỉ có. ⁴ A é okú plólõ lõ~ bwídukhu tahe ná prèithyó tềthyótềthya athará tahe. Rò a sudyã èthỉ, “Prềprọ tahe héone ná Messia yětôprẹnuô a ki opacělyạ tồpã bítě tồphotě pã,” a hé. ⁵ Rò èthỉ hésủ lữ, “A ki opacělyạ dõ vj Bethlehem, kẹ Juda akủ pã, prềprọ Mica rả rò a hé,

⁶ Byacè hé, ‘Kõ~ vj Bethlehem~, vj dõ a odõ kẹ Juda akủ yэтаhe aklẽnuô, nẹ ma vj patílõũ dõ amwỉ luõhtyěluõkẹ kuõũ to phúnuô mậto. Mẹtěhéro prềpõtề tồprẹ dõ a ki takótakẹ rò a ki zũklyázũklõnỉ vạ Israelpnú yětômụ ki ohtya dõ nẹkủ pã.’*✧

⁷ Phúnuôrò Khwí Herodè éhuôéthwé prèthíphéphú dõ a o dõ kécíhte hyã yэтаhe rò a sudyã tặtề èthỉ ná sè yětômẽnuô a oluõhtya pẹ èthỉ bỗkhếtề phúnuô. ⁸ A nõcuõ èthỉ dõ vj Bethlehem rò a hé èthỉ, “Cuõmyápủ tặtề lahyã pacěphú nuôtôprẹ ní~. Thyáphú vạ ki cuõ

* **2:1** 2:1 Prềpủ thềgně sè ari-akyã tahe. ✧ **2:6** 2:6 Mica 5:2

cóbucóběhtya níkuõ è nuô, thĩ ki myáhtye hỏhỏ ná kadyáso lépẻ kuõ vả ní~.”

⁹ Bí èthĩ níhuõhtuõ khwí hé ngỏ phúyẻ rò a htecuõ lahyả. Bí èthĩ htecuõ akhẻnuô, sẻ dĩ èthĩ myáhtye dĩ kẻcítẻ nuôtỏmẻ oluõhtya pẻ khyẻthyaẻ èthĩ. Sẻ nuôtỏmẻ thừcuõ rẻẻ èthĩ dĩ nyẻ rò a cuõ okuõ tởdẻhtya cỏ pẻẻ èthĩ bí pacẻphủ onỉ akhảẻ nuô. ¹⁰ Bí èthĩ myáhtye sẻnuôtỏmẻ akhẻnuô, a thẻkrủthẻỏ nyacỏ. ¹¹ Rỏẻ èthĩ nuỏ dĩ hikủ rò nuỏmyáhtye pacẻphủyẻ otỏnỏ amuỏ Maria. Èthĩ dỏngủlyỏ cỏbucỏbẻhtya lủ. Htuỏrỏ a phẻhte htẻ nỏ tẻnuỏmủ dĩ ủẻ nỏ lỏban nỏ myrra dĩ anguduprỉdu yẻtahe rò a dyẻ nỏ pacẻ shyẻzủ. ¹² Rỏẻ Cỏmarya dyẻrỏdyẻyẻ prẻthỉphẻphủ yẻtahe dĩ a tẻomyẻmyỏ akủ nỏẻ èthĩ ki kạtỏ pỏ tả Khwí Herodẻ tỏmẻ. Rỏẻ èthĩ kạkhỏkyỏ klyỏ dĩ aruỏ tỏbỏ dĩ akẻ.

Hteklyacuỏ Dĩ Egypt Kẻ

¹³ Bí prẻthỉphẻphủ yẻtahe kạhtuỏhỏ nuô, Cỏmarya amỏkhu tanẻphủ tỏprẻ hyỏoluỏhtya pẻ Joseph dĩ a tẻomyẻmyỏ akủ rò a hé lủ, “Ihtỏmỏ! Rỏẻẻ nỉ pacẻphủ nỏ amuỏnuô rò hteklyacuỏkyỏ mỏ dĩ Egypt kẻ nuô. Vả ki hẻso hí nẻ tỏcỏto kihẻrỏ tarủ otadủ lahyả bủnuô ní~, mẻtẻhẻrỏ Khwí Herodẻ kỏrẻ nỏ aklyẻphủ tahe pủmẻthyẻ pacẻphủ yẻtỏprẻ.”

¹⁴ A pỏihtỏ rò a kahtỏẻ nỉ pacẻphủyẻ nỏ amuỏ rò htecuõ dĩ Egypt kẻẻ bí mỏkhỏmỏnẻ

akhě. ¹⁵ A cuố bínuô tuốđố Khwí Herodè thyě. Tềhtwồhtya anế phúyềnuôma a mềlómềbảhtya Byacề Cómarya nồ héonekyă aprềpồ Hosea, “Vă êhtekạkyă vắphú đố Egypt kề.”✠

¹⁶ Bí Khwí Herodè thềgnềhồ ná prềthíphềphú tahe lahốkyă hó lữ akhềnuô, a thềplồdu lakálakồ cồ. Phú a pựthềgnề tặtề nựhtuồhồ đố prềthíphềphú yềtahe aồ ná sề oluồhtya pề èthỉ bikhềtề nuô, a nồmềthyề lỏ prềkhủ pacềphú nyềna tặpalya tahe đố a o đố vự Bethlehem akủnuô ná đốo tavítava bínuô lỏplỉ. ¹⁷ Mềphúnuôrồ, Cómarya héone hó angồ ná Prềpồ Jeremia nuô a lỏbả htyahồ. ¹⁸ Prềpồ Jeremia hé,

“Tềnguồtềhề ki ohtya đố vự Rama akủ pắ. Ủ ki nguồtadủ thềplồ, ủ ki hềtadủ thuồhtyề cồ pắ. Rakềlề aklwỉalyă tahe kinguồkìhề dyềlồ aphú pắ. Đố aphú tahe thyềlồ rồ a tanề takhồthề yềnuô, ủ ilồ oícýạ lữ tồprềto.”✠

O Đố Egypt Kề Htekạ

¹⁹ Bí Khwí Herodè thyềhtuồhồ rồ Joseph opắ đố Egypt kề akhề nuô, Cómarya a tanémồkhuphủ tồprề hyầoluồhtya pề lữ đố a tềomyềmyạ akủ. ²⁰ Rồ a hé lữ, “Ỉhtòmồ! Énỉ pacề ná amuồnuô rồ kạkhyề khyềthyámồ đố Israel kềnuô, mềtềhềrồ

✠ **2:15** 2:15 Hosea 11:1 ✠ **2:18** 2:18 Jeremia 31:15

kayă dõ a pũmëthyě pacěphú yětôprènuô, a thyěhó.”

²¹ Rò a pàihtò, rò a ihtòení pacěphúyě ná amuõ rò a kaxhyě dõ Israel kẹ. ²² Manárò bí Joseph nĩhuõ ná Khwí Herodè aphúkhũ Khwí Arkelao htyapõ aphě khălẹ dõ kẹ Juda akhěnuô, a théisě rò a kạtõ bũto. Còmarya dyérò Joseph dõ a tẹomyemyạ akũ rò a taklyé kaxhyě odõ Galilea kékũ. ²³ Èthĩ kạ-o nĩdyé vịnũ tôvĩ ma ù é ná vĩ Nazarè. Yěma a mẹlõmẹbãhtya hó prẹprọ tahe héone, “Ủ ki é lữ ná Nazarèphú pã,” nuôhó.

3

Giovanni Baptista A Tẹhėsodõnyă

(Marko 1:1-8, Luka 3:1-18, Giovanni 1:19-28)

¹ Nanyělënyě hyăhó akhěnuô, kayă otôprè, a lě hėsodõnyă tẹ dõ Judakẹ kẹsěhtyěkya lõtamákhũ, rò ù é lữ ná Giovanni Baptista. ² Rò a hé, “Zạ nĩdũ lahyă thĩnẹ,* mẹtẹhèrò mókhu ahtyěkẹ phũhtyahó.” ³ È ma mạ kayă nuôtôprè dõ Prẹprọ İsaiah héone lữrilũkyă,

“Kayă tởprè èhtõhtya dõ kẹsěhtyěkya lõtamákhũ rò a hé, ‘Taritaryă one lahyă klyá dõ Byacè agnẹ. Mecomẹpẹ lahyă Byacè lẹhyăklyá agnẹ tởbõ ní~.’”[✧]

⁴ Giovanni kũthyãhtyanĩ hyeca dõ ù bó ná tathĩbuõdu asũ, rò a ryãhtyanĩ nyãhtóphá. Rò

* **3:2** 3:2 Angólasá thyáná zạ nĩdyé hó ✧ **3:3** 3:3 İsaia 40:3

a epré takí ná vyáhtyě. ⁵ Kayă dõ a odõ vĭ Jerusalem akũ ná Juda tôkélĕ ná lõ~ kayă dõ a o tavítava rwó Jordano htyěklõ nuôtahe a hyă lahyă dõ Giovanni a o. ⁶ Èthĭ hyă heso lĭlõ a tẽmethú tahe rò Giovanni plwõ pẽ èthĭ htyě dõ Jordano htyěklõkũ.

⁷ Manárò bí Giovanni myáhtye Pharisěophú ná Saducěophú tahe hyăpluhyăphè dõ a ki hyăplwõ kuõ ané ná htyě akhẽnuô, a hé èthĭ, “Rúthíthĭ-! Maũpẽ tôprẽ dyérõdyéryẽ thĭ ná thĭ ki siplébé ná Cómarya a tẽciryá dõ a ki hyăpă yẽnuô pẽ? ⁸ Thĭ ki za níđũ málakõ hó thĩné hó kihérò dyéluõ lahyă thĭ tẽohtwõprẽ tahe ná thĭ tẽdya thĭ théplòthuôhtyě tahe. ⁹ Héhtõhélyá tă thĩné, ‘Pẽ ma Abraham akłwĭalyă’ nuõtãmẽ. Vă hé thĭ, Cómarya mehtwõhtya lõyětahe ná Abraham aphú má a męcýá prẽ. ¹⁰ Kwõ tôbè ohó dõ thòkhăshyéhó rò ù ki ikwõ khúhó thòmõ tahe pă, rò ù ki icõtũ tuõ có dõ arwĭahtwo pă. Thòmõ tòmõmõ dõ athèaphõ twóryá to nuô, ù ki ikwõ khúkyă è pă rò ù ki vĭnuõkyă è dõ mikũ pă.

¹¹ “Dõ thĭ za ní thĩné akhu-akhyě vă plwõ thĭ ná htyě. Manárò kayă otõprẽ dõ a taryěpřopřya shyosõ lõklõ có ná vă tôprẽnuô a ki hyă dõ văkhyěkhu pă. A ki plwõ thĭ ná Thé Săsě Byacè ná mi pă. Vă cõcũ pẽ prẽ lũkhuphá nuô, a kòná vă to. ¹² A pũohó dăkõ dõ a takhukũ, rò a taritaryă onehó dõ a ki ikrésé buõ pă. A ikrésé htuõhó pă

rò a ki dya-oplò buósé dõ cyăkũ pã. Rò athu-aphĩ tahenuô a ki isúkyă ná mi dõ a pĩpé tôphuõ- to nuôtôphè akũ pã.”

*Jesũ Plwõané Ná Htyě
(Marko 1:9-11, Luka 3:21-22)*

¹³ Htuõrò thyáphú Jesũ ki plwõ kuõ ané ná htyě dõ Giovanni a takhukũ agně nuô a odõ Galilea ké rò a hyă dõ Jordano lyămuõ a o. ¹⁴ Manárò Giovanni thézũ plwõ pè lũ to. Rò a hé lũ, “Vă tõ plwõ taplé- kuõ vãné dõ nẹ o kőkõ rò nẹ cuõhyă plwõ pè nènè dõ vảo phútě?”

¹⁵ Jesũ hésũ lũ, “Khõnyă rò tarú plwõ pè mỗ vã, mẹtèhèrò pè tøbè melõbã lõlõ- Cómarya a tètthézũ nõmẹ pè nuõtahe,” a hé rò Giovanni thèplòo plwõ pè lũ.

¹⁶ Bí Jesũ plwõhtuõ ané ná htyě rò a ngòkahtò dõ htyěkhukhu ná mőkhu lumõăyă. Rò a myáhtye Cómarya a Thé Săsě hyătă odõ lũlo thyáná htulwĩ nuô. ¹⁷ Htuõrò ngóprahtya tòmũ dõ mőkhu nuô rò a hé, “Yětôprè ma văphúkũ dõ vã mọnĩ è htuõto văphú dõ vã myádu nĩdyé è tôprè.”

4

*Khñéricyă Khuklõ Ilo-ilyă Byacè Jesũ
(Marko 1:12-13, Luka 4:1-13)*

¹ Thyáphú khñéricyá khukló ki iloní Jesů rò Thé Săsě Byacè thũcuố lữ đố kėsěhtyěkyá lố-tamákhu. ² Jesů duôesè anyělwĩshyě athělwĩshyě htuởò a ladyá thềethềố. ³ Bínuôakhề khñéricyá khukló hyă đố lữo rò a hé lữ, “Nề ki má Cómarya aphúkhũ tôprề hếro, hếtặ lố yếtahe rò nốhtwởhtya è ná khómũ nuô.”

⁴ Manárò Jesů hé lữ, “Lisăsě héphúyě, ‘Prềlukayă htwởprề túprề ná sềesềố nuô mặto. Thyáphú prềlu ki htwởprề agnềnuô, lố Cómarya hébềngố nuôtahe ma a lo kuố dũdũ.’”✧

⁵ Htuởò khñéricyá khukló écuố Jesů đố Jerusalem vấsăsề rò a nốcuốihồo lữ đố tềlũhồdu a khuklwókhu htyalốlố tồtố. ⁶ Rò a hé lữ, “Nề ki má Cómarya aphúkhũ tôprề kihếro, pặtặmố! Mặtềhếro, lisăsềkũ hé, ‘Cómarya nố myákhwề takótakeñí nề ná a tanémókhuphú tahe pặ. Rò thyáphú nề khắduô ki bềsề ná lố tặmề nuô, ethỉ ki phýáhtyasũdũ nề pặ.’”✧

⁷ Jesů hếsũ lữ, “Lisăsềkũ hépố, ‘Nề bề mặmyání nề Byacè Cómarya to.’”✧

⁸ Khñéricyá khukló écuố khyếthýá lữ đố sohtyalố tồmề alo rò a dyềluố lữ ná htyếkề pwốtồba đố hekhuyề ná a tềlặtặtakehề ná a tềduzặhtyathề tahe. ⁹ Khñéricyá khukló hé Jesů, “Nề ki

✧ 4:4 4:4 Li Dồnyă 8:3 ✧ 4:6 4:6 Li Htuthềhtya 91:11-12 ✧ 4:7 4:7 Li Dồnyă 6:16

dángûcóbě vǎ kihérò, lǒ~ yětahenuô vǎ ki dyélǒ ná nẹ pǎ.”

¹⁰ Htuǒrò Jesũ hé lǔ, “Khĩnérícýǎ khuklǒ~! Cuố taphǎyẹkyǎ. Lisǎsěkũ hé, ‘Cóběhtya prétú nẹ Byacè Cómarya rò mẹprétú ètẹmẹ pré ní,’”[✧] a hé phúnuô.

¹¹ Khĩnérícýǎ khuklǒ htecuôkyǎ htuǒ lǔkhǎlé rò, mókhu tanéphú tahe hyǎmyákhwè mẹcwọ ní lǔ.

*Jesũ Cáhtya Mẹ A Tẹmẹ Dǒ Galilea Kẹ
(Marko 1:14-15, Luka 4:14-15)*

¹² Bí Jesũ nǐhuǒ ná ǔ pǔdótǎ Giovanni dǒ htǒkũ* hó akhěnuô, a htekaqyǎ dǒ Galilea kẹ. ¹³ A htecuôkyǎ ná vǐ Nazarè rò dǒkhyěnuô a cuố odǒ vǐ Capernaum dǒ a ophũ ná Galilea htyèòdu akhǎshyé nuô tǒvǐ. Khǎlé bínuô tǒpho ma a ophũ ná Zebulu kẹ ná Naphtali kẹ. ¹⁴ Yěma a mẹlǒbǎkyǎ hó Prẹpọ Isaiah a tẹhéone,

¹⁵ “Kǒ~ Galilea kẹmuǒ dǒ Judaphú mǎto tahe o nǐdyé hó, Zebulu kẹ ná Naphtali kẹ, dǒ a o dǒ htyèòduhtũ tahe, ná Jordano ahtyěklǒ bérẹ tahe, lǒ~ plǐ thĩ~, ¹⁶ kayǎ dǒ a o dǒ tẹthũ a tẹkhítẹlò alẹ thĩ~, thĩ myǎhtyehó tẹlǐtẹ-takhě du hó. Kayǎ dǒ a o dǒ tẹthyètẹmẹ alẹ thĩ, tẹlǐ sátakhě tǎhó thĩ hó.”[✧]

✧ **4:10** 4:10 Li Dônyǎ 6:13 * **4:12** 4:12 Htǒ ma tahehe rò a hé ná apọ. ✧ **4:16** 4:16 Isaia 9:2-3

17 Tǎplehyă bínúôrò Jesŭ cáhtya hésodônyă pé ũ, “Za nídû lahyă thíné, metêhêrò mókhu ahtyěaké phûhtyahó.”

*Jesŭ Ěkrwǒnĭ Prême Těphú Thélwĭ
(Marko 1:16-20, Luka 5:1-11)*

18 Bí Jesŭ cuǒrwó Galilea htyěòhtŭ akhěnuô, a myáhtye puǒ ná vyă thényě. Tôprè rò amwĭ ná Simonè mǎtorò ũ é lŭ ná Petru, ná apuǒ Andrea. Bínúôakhě èthĭ cǒetě ná itavĭ† dô nókŭ, metêhêrò a pŭe lahyă pré ahókŭsè ná tě pré. 19 Rò Byacè hé èthĭ, “Cuǒ~ krwǒkuǒ vǎkhyě. Vă ki ithyóithya nĭ thĭ thyáphú thĭ ki éní kayă phú thĭ pŭe nĭ tějě nuô.” 20 Tôphuǒtuǒ èthĭ dyakyă atavĭ rò a krwǒcuǒkuǒ lŭkhyě.

21 Byacè cuǒplehyă pǒ dô nyě takiphú rò a myáhtye pǒ puǒnávyă thényě dô amwĭ ná Jakomo ná Giovanni. Èthĭ ma Zebedeo aphú. Èthĭ onyǎtǒ ná aphě dô thòklyěkŭ rò iséri nĭdyé a itavĭ tahe. Rò Byacè ékrwǒ èthĭ. 22 Tôphuǒtuǒ èthĭ dyakyă athòklyě ná aphě rò a krwǒcuǒkuǒ Jesŭ akhyě.

*Jesŭ Zasĭmé Těswítèsě
(Luka 6:17-19)*

23 Jesŭ lě lǒ Galilea tókélě rò a lě ithyóithya ũ dô təcóbě hókŭ pwǒ~ tǒpho. A hésodônyă pé ũ ná Cómarya ahtyěaké tětêkrŭmila ari-akyă. Rò a zasĭmé pé lǒ ũ těswĭ pwǒtǒmyě

† 4:18 4:18 “Itavĭ” ma kayă tahehe éná “mo”

tèsě pwõtõcõ. ²⁴ Byacè amwı luõpası cuõlõ Syria kẹ tókẹ~ lẹ akhu-akhyě ù éhyã kayã dõ a bè tẹswıtẹsẹ émyěécõ dõ lũo. Rò ù éhyã kayã dõ a sẹcyěsẹcũ lũnẹ tahe, khĩnékhĩnõ mẽbè lũ tahe, a taryé thĩ tahe, ná a thyětõkyě thĩ tahe dõ a o rò a zasımẹ lõpẹ ù pwõ~ tõprẹ. ²⁵ Kayã odõ Galilea kẹ, ná vı avıshyé oplõcũ tõtũ dõ ù é ná Decapoli, ná vı Jerusalem, ná Judakẹ, ná kayã odõ Jordano htyěklõ bérẹ tahe krwõplukrwõphè kuõ lõ lũkhyě.

5

Tẹdõnyã Dõ Sokhu (Luka 6:20-23)

¹ Bí Byacè Jesũ myáhtye ná kayã bémũ tahe akhẽnuõ, a cuõhtya onyão dõ sorõlo. Rò a khõpacẹ tahe hyã dõ lũo. ² Rò a cáhtya ithyó èthĩ rò a hé,

³ “Kayã dõ a thèlèhtyanı tũpré Cómarya dõ tẹlõ~ plĩ akũ tahenuõ, a nıbè tẹsõri. Mẹtèhéro mòkhu htyělẹkẹkũ nuõma kayã phũnuõ tahe atè hò.

⁴ Kayã dõ anguõahè thĩ tahenuõ, a nıbè tẹsõri. Mẹtèhéro Cómarya ki ilõı èthĩ pã.

⁵ Kayã dõ a thédõthéngã rò a shyalyã athéplò tahenuõ, a nıbè tẹsõri. Mẹtèhéro hekhu yětõbanuõ a ki htwõlõ lütè pã.

- 6 Kayă dõ a thézũ málakõ tètótètẹ tahenuô, a nĩbè tèsõri, metèhèrò a ki nĩbèdũ lõ- tètótètẹ dõ a thézũ nuôtahe pã.
- 7 Kayă dõ a thézòklabèní ù tahenuô, a nĩbè tèsõri. Metèhèrò Cómarya ki thézò sũke èthĩ pã.
- 8 Kayă dõ athéplò mwõplĩthĩplo tahenuô, a nĩbè tèsõri. Metèhèrò a ki myáhtye phũtatò có ané ná Cómarya pã.
- 9 Kayă dõ a mepẽmẽdwõ tẹ tahenuô, a nĩbè tèsõri. Metèhèrò Cómarya ki é èthĩ ná aphú tahe pã.
- 10 Kayă dõ ù męcyẽmęcũ lũ dõ tètótètẹ akhuakhyẽ tahenuô, a nĩbè tèsõri. Metèhèrò dõ mókhu ahtyèakékũ nuôma kayă phúnuô tahe atè hó.
- 11 “Bí ù pacyèishyè thĩ, ù męcyẽmęcũ thĩ, ù kèbòkèbye thĩ rò ù hé mũmyáricyá thĩ dõ vǎkhuvǎkhyẽ tahenuô, thĩ nĩbè tèsõri.
- 12 Thèkrũthélõ lahyǎ, thèluõphòphũ lahyǎ ní-, thĩ tèmẽnĩkhwókè dõ mókhu nuô adu lakálakõ có. Prèprò dõ- nyénu tahenuô ù męcyẽmęcũ htuõhó èthĩ phúnuôhó.”

Ithè Ná Tèlĩ

(Marko 9:50, Luka 14:34-35)

- 13 “Thĩ tahe ma athyána hekhu ithè nuô. Manárò ithè ki sũhẽ pǎto hérò cuõmẹ sũhẽ kǎkhyẽ cyápǎ è phúté? Û nõe cyápǎto. Û ki vĩkyǎ kyǎ è dõ klyádèkũ rò ù zĩtapró cuõkyǎ lõ pré è.

14 “Thĩ tahe ma athyáná hekhu atèlĩ nuôhó. Vĩ odõ solo tõvĩ nuô ù me tadvõbícýá è to. 15 Û isĩlĩ htuõ mikõ rò ù taklwõbí è ná cõnuô a o tõprẽ to. Û dyahtya è dõ mikõrẽkhu rò a lĩ pẽ lõũ tõhitõphyã. 16 Phúnuôhó, thyáphú ù ki htuthéhtya pẽphẽ odõ mókhu yětõprẽ agněnuô nõlĩtakhẽ htyaluõ kuõ thĩ tẽmeryá nuõtahe dõ ù pwõ tõprẽ anyẽhyã nuõ.”

Byacè Ithyó Û Ná Tèthyótèthya Ari-akyã

17 “Tanẽthũ tă lahyã vã ná vã hyãmẽpyé Mosè a tẽthyótèthya ná li dõ prẽpro rãkyã nuõtahe tãmé ní. Vã hyã dõ vã ki hyã mẽpyémekyã tẽnuô tahe mato. Vã hyã melõmẽbã pẽ tẽrãone yětãhe nuõprẽ. 18 Vã hécócó thĩ, mókhu ná hekhu tãprõkyã tadúro, liplò dõ a patĩlõũ tõplò bèbè, liplò amáadyã dõ a patĩlõ tõplò nuõbèbè, taki ma a bè lamẽkyã ní to. Lõ liyẽ tahe héone nuô a bè lõbã rẽlõ. 19 Ûpẽpẽ bèbè, dõ a khẽtalwócuõtalyẽ tẽmekyãngõ dõ a patĩlõũ tõmã rò a ki ithyó ù ná ù ki khẽtalwócuõtalyẽ thyákuõphú ènuô kihéma dõ mókhu htyělèkèkũ pãnuô, Còmãrya ki dya è phú kayã dõ a patĩlõ ù tõprẽ pã. Manáro ùpẽpẽ bèbè, dõ a ohtwõprẽ krwõ tẽthyótèthya rò a ithyó ù dõ ù ki krwõ mẽkuõ phúnuô hénuõma, dõ mókhu htyělèkèkũ nuô, Còmãrya ki dya è ná kayã dõ adulõ ù tõprẽ pã. 20 Phúnuôro vã hécócó thĩ, thĩ kicókitekłõ ná prẽithyó tẽthyótèthya athará

yětahe ná Pharisěophú yětahe to hénuôma, thĩ nuõbè cyá dõ mókhu htyělékékũ taki~ to.”

*Byacè Ithyó Ũ Ná Tèthèplòduthuôhtyěhtũ Ari-
akyã*

²¹ “Thĩ nĩhuõ htuõdũhó ná Cómarya hé ũ mú~ nukhě, ‘Měthyě tă kayã tãmé. Kayã tōprèprè dõ a mẽthyě ũ nuô, ũ bè cirya lũ pã.’[✧] ²² Manárò vã hé thĩ, kayã tōprèprè dõ a thèplòdu a khõbóthyó tahenuô, ũ tõbè cirya è. Htuõto kayã tōprèprè dõ a hé mũmyáricyã a khõbóthyó tahenuô, ũ tõbè écuõ cirya lũ dõ Judaphú a khuklódukhusuhtũ tahe anyěhyã. Manárò kayã tōprèprè ki hé ũ, ‘Kayã olóoklõ’ phúnuô hénuôma, a tõ rò nĩdyé ané, mẽtéhérò a hyãtõ phũhó ná mórápòtya akũhó.

²³ “Mẹphúnuôrò, nè phyéhyãní nè tẹlũtẹtyã dõ tẹlũrè a o rò bí nè kírè lũhtya akhè, nè ki tanehtyabètuõ kayã tōprèprè dõ nè mẽthũ lũ rò athèplò mĩpéhi nè to kihérò, ²⁴ dyakyã nè tẹlũtẹtyã bí tẹlũrè anyěhyã nuô, rò kame pędwõ krũklẽ rẹ ná ènuô. Htuõrò hyã lũhtya no nè tẹlũtẹtyã yě.

²⁵ “Kayã tōprèprè ki hé nè ná nè mẽthũmẹplá lũ rò a ki èhtya nè dõ khwíhi kihérò, bí thĩ hyã rólũ dõ klyálo akhènuô, mẽ tãtõtãbè pryãrélékyã ná ènuô. Pãma a dyétãkyã nè dõ prèciryatè a takhukũ, rò prèciryatè yě ki dyétã dítũ nè dõ

✧ **5:21** 5:21 Li Hteka 20:13, Li Dõnyã 5:17

prèopô dôtă ù dõ htòkũ tahe a takhukũ rò a ki dõnuõkyă nẹ dõ htòkũ pã. ²⁶ Vă hécócó nẹ, nẹ ki plálilõbé nẹsu yěnuô to hénuôma, nẹ htebé to.”

Cuõthú Ũphúũmẽ Ari-akyă

²⁷ “Thĩ nĩhuõ htuõhó ná Cómarya hé ù mú~ nukhẽ, ‘Cuõthú tă ũphúũmẽ tãmẹ.’[✧] ²⁸ Manárò vă hé thĩ, kayă tôprèprè dõ a myá prèmò rò a tanẹ patánuô, a cuõthúhó ná prèmò nuõtôprè dõ a théplòkũ hó. ²⁹ Nèmèthè còhtwó tôkyẽ ki nõmẹ nẹ tètthú kihérò, kaũhtekyă rò vĩkyă kyă è nuô. Phũ~ ná ù ki vĩtăkyă lõ nẹ nẹklõ sĩprè lõ dõ ngarakũ nuô, nèmèthè lěkyă tôkyẽ ma aryáklõ pã có. ³⁰ Nẹ takhu cóhtwó tôkyẽ ki nõmẹ nẹ tètthú kihérò, pătũ rò vĩkyă kyă ènuô. Phũ~ ná ù ki vĩtăkyă lõ nẹ nẹklõ sĩprè lõ dõ ngarakũ nuô, nẹ takhu tũkyă tôkhó ma aryáklõ pã có.”

Mẽ Ná Vẹ Okyă Lũ

(Matteo 19:9, Marko 10:11-12, Luka 16:18)

³¹ “Ũ hé, ‘Kayă dõ a thézũ okyă amě nuô, a tởbè dyé prèmò nuõtôprè ná li-okyă plũ lũ a tẹrãmărădyă tởba.’[✧] ³² Manárò vă hé thĩ, prèkhũ ũpèpẽ~ bèbè, amě cuõthú prèkhũ mậto rò a ki okyă amě hénuô, a nõhó amě dõ a ki cuõthú ná prèkhũ hó. Ũpèpẽ~ bèbè dõ a ki cuõphyé ná

✧ **5:27** 5:27 Li Hteka 20:14, Li Dõnyă 5:18 ✧ **5:31** 5:31 Li Dõnyă 24:1

prèmò dĩ avè okyã lữ yětôprènuô, a cuốthủ hó ná prèmò nuôtôprè hó.”

Tệõlyạ Ari-akyã

³³ “Vã hé khyethyã, thỉ nỉhuỗ htuỗđũhó Cómarya hé ử mú~ nukhẻ, ‘Nệ ớlyạ htuỗhó nệngó nuô, mẹpyékỷã tẳmẻ. Cóná nệ tệõlyạ dĩ nệ ớlyạ htuỗhó ná Byacẻ Cómarya tahenuô.’[✧] ³⁴ Manárò vã hé thỉ, bí thỉ ớlyạ tởcởcở akhẻnuô, cuốbyã tã taki~ tẳmẻ. Mỏkhu bẻbẻ, cuốbyã tã taki~ tẳmẻ. Mỏkhu ma Cómarya khảlẻ lẻonyã. ³⁵ Hekhu bẻbẻ, cuốbyã tã taki~ mẻ, mẻtẻhẻrò hekhu ma Cómarya khảđũ lẻzỉ. Vỉ Jerusalem bẻbẻ cuốbyã tã taki~ mẻmẻ, mẻtẻhẻrò vỉ Jerusalem ma khwỉdu cỏphyahủ lẻo akhảlẻ. ³⁶ Cuốbyã kadyẻ tã nẻ khuklỏ tẳmẻmẻ, mẻtẻhẻrò khuluộ tởbỏphủ prẻnuô nẻ mẻlỏmẻbủ cyáto. ³⁷ Nẻ hẻbẻ akhẻnuô, amárò ‘amả’ hẻnuô, amảtorỏ ‘amỏto’ hẻnuô, lỏ~ tẻhẻlỏhẻklỏ nuỏtahe ma a hyã dĩ khỉnẻricỷạ khuklỏ a o prẻ.”

Mẻlyẻsủkhyẻ (Luka 6:29-30)

³⁸ “Thỉ nỉhuỗ htuỗđũhó ử hé, ‘Ki kủyã tởprẻprẻ mẻlẻ takẻ ửmẻthẻ nuô, ử bẻ mẻlẻsủkhyẻ amẻthẻ. Htuỗrỏ a ki mẻlakẻ takẻ ửkhukhyẻ nuô, ử bẻ mẻlakẻsủkhyẻ akhukhyẻ.’[✧] ³⁹ Manárò vã hé thỉ,

✧ **5:33** 5:33 Li Lẻmỉklẻ 30:2 ✧ **5:38** 5:38 Li Hteka 21:24, Li Cỏbucỏbẻ 24:20, Li Dĩnyã 19:21

melyěsû kaxhyě tă kayăcyě kayăricyă nuôtôprê
tămé. Ki a plyă thĩ khălĩshyě tôkyě hérò dyé plyă
pỏ è dĩ nuô tôkyěnuô. ⁴⁰ Kayă tôprêprê ki hé thĩ
ná thĩ mệthủ lũ, rò a ki kwĩplá thĩ ná ặ tỗa dĩ
prêcirya anyěhyă kihérò dyépỏ è ná thĩ ặklỗdu
nuô. ⁴¹ Kayă dĩ a pệpệpỏ thĩ rò a nỏzácủ thĩ
tặtặ tỗmilenuô, zácủ pệp è nyệmile* nuô. ⁴² Kayă
dỗ a kwĩ thĩ tôprêprênuô, dyépệp è. Kayă dĩ a
kwĩbỏkwĩlỏ thĩnuô, dyẻbỏdyẻlỏ pệp è nỉ~.”

*Mọnỉ Kayă Dĩ A Thẻhte Thỉ Nuỏtahe
(Luka 6:27-28, 6:32-36)*

⁴³ “Thỉ nỉhuỏ htuỏdủhỏ ử hé, ‘Mọnỉ
nẻkhỏnẻthyỏ rò thẻhtekyă kayă dĩ a thẻhte†
nẻ nuỏ.’✧ ⁴⁴ Manároz vặ hé thỉ, mọnỉ kayă dĩ
a thẻhte thỉ nuỏtahe rò kwỉcỏbẻ pệp kayă dĩ
a mệcyẻmệcủ thỉ nuỏ tahe. ⁴⁵ Thỉ ki mọnỉ ử
phủnuỏ kihérò thỉ mặhỏ Phẻ Cỏmarya dĩ mỏkhu
tỏprẻ a phủmỏphủkhủ thỉtahe hỏ, mệtẻhẻrò,
kayăcyẻ kayăricyă tahe bẻbẻ, kayă ryă tahe
bẻbẻ, Cỏmarya nỏhtyaprẻ tamỏ tỗbẻbẻ~ tuỏ
prẻ. Kayăcỏ tahe bẻbẻ, kayă cỏto tahe bẻbẻ,
Cỏmarya nỏcủtặ kẻnuỏ ma a thỷáủ prẻ. ⁴⁶ Thỉ
ki mọnỉ prẻtủ kayă dĩ a mọnỉ thỉ nuỏtahe prẻ
kihérò Cỏmarya dyẻ thỉ tẻmẻnỉkhwỏkẻ to. Ki
mẻprẻ phủnuỏ kihérò prẻkwỉamo-arặ tahe~
ma a mệcyă prẻprẻ. ⁴⁷ Thỉ ki hẻmỏhẻryă prẻtủ

* **5:41** 5:41 Mile ma a krủnyă ná aklỉ 880 † **5:43** 5:43 Angỏlasá
thyáná “khura” pệp hé nuỏhỏ ✧ **5:43** 5:43 Li Cỏbucỏbẻ 19:18

thĩpuõthĩvyá kihérò, a lèkhólèkhye tọ phútě? Kayă dĩ a zũenyáe kuõũ Cómarya to tahe~ rò phú thĩ mẹnũô~ ma a męcýápré vǎhétò? ⁴⁸ Mẹphúnuôrò, phú thĩphẻ dĩ mókhu yětôprè a ryálõryábǎ nuô, ryálõryábǎ thyákuõ ná è nuô ní~.”

6

Dyépé Kuõ Kayă Sõryasõpháphú

¹ “Thyáphú ù ki myáhtye thĩ rò ù ki htuthénĩ thĩ agněnuô, pũmeryá prè tẹ dĩ kayă nyěhyǎ nuôma a tǔto. Thĩ ki mẹphúnuô héma, Phẻ Cómarya dĩ mókhu tǔprè dyé pẹ thĩ tẹmẹnĩkhwókè to.

² “Mẹphúnuôrò, bí thĩ mẹlũmetyǎ kayă soryasõpháphú tahe akhẻnuô, ẻhtỏẻmọ rò hẻsoluõ pẹ tǎ ù phú kayă cyẻzỏcỏte anẻ nuôtahe mẹnũô tǎmẻ ní~, mẹtẻhẻrò thyáphú ù ki dyaduzũnyǎ ẻthĩ agněnuô, ẻthĩ mẹlũmetyǎ kayă soryasõpháphú tahe dĩ Judaphú tẻcỏbẻ hỏkũ ná dĩ klyádẻkũ. Vǎ hẻcỏcỏ thĩ, ẻthĩ nẻbẻ lỏbǎ htuỏlỏhỏ a tẹmẹnĩkhwókè tahehỏ.

³ Manárò, thyáphú thĩ lủhuỏlủthwẻ cyǎ kuõũ kayă sỏphásỏryaphú tahe agněnuô, thĩ takhu cỏhtwỏ dyẻtẻnuô nõthẻgnẻ tǎ takhu cỏci tǎmẻ.

⁴ Thĩ ki mẹphúnuô hỏrò, thĩphẻ dĩ a myáhtye cyǎ thĩ tẻdyẻhuỏdyẻthwẻ tỏprẻnuô, a ki dyẻ thĩ tẹmẹnĩkhwókè tahe pǎ.”

*Tèkwicòbèhtya Cómarya Ari-akyã
(Luka 11:2-4)*

⁵ “Rò bí thĩ kwicòbè akhènuô, mẹ tã phú kayã cyézócòtẹ anẹ tahe mẹnũô tãmẹ, mẹtèhèrò, thyáphú ù ki myáhtye èthĩ nuô, èthĩ thézũ cuóihtò kwicòbè lahyã dõ Judaphú tẹcóbè hõkũ htuõrò a thézũ cuóihtòo dõ klyáhtũklyáto phũnuô. Vã hécócó thĩ, èthĩ nĩbè ló bã htuõlõhó tẹmẹnĩkhwókè tahehó. ⁶ Manárò thĩyě, bí thĩ kwicòbè akhènuô, kanuõ dõ hidókũ rò thóbĩ kadãnuô. Htuõrò kwicòbèhtya pẹphě dõ a odõ tẹtadwõ akhãlẹ tởprẹ a o nuô. Thĩphě dõ a myáhtye cyã tẹo tadwõ tởprẹnuô, a ki dyé thĩ tẹmẹnĩkhwókè pã. ⁷ Thĩ kwicòbè akhènuô, kwicòbè tã phú kayã dõ a thẻgnẻ kuõ Cómarya to nuõtahe kwicòbè nuô tãmẹ. Èthĩ ma a kwicòbèhtũ rò angólasá oto. Ki kwicòbèhtũ túma Cómarya dyé èthĩ prẻ a tanẹ lahyã phũnuô. ⁸ Mẹ kuõ tã lahyã phú èthĩ mẹnũô tãmẹ ní~, mẹtèhèrò bí thĩ kwĩ tyahító nuô, thĩphẻ thẻgnẻ rẻlõ dũhó thĩ tẻlo hó.

⁹ “Thĩ tởbẻ kwicòbẻ phũtẻ hẻnuõma, kwĩ lahyã phũyẻ,

‘Kõ~ pẻ Phẻ Cómarya odõ mỏkhu~ ù ki dyadudyahtũ bezũbenyã nĩdũ nẻmwị sãsẻ yẻ ní~.

¹⁰ Nẻ ki hyã isỏo nĩdũ nẻhtyẻnẻkẻ bí hekhu yẻ ní~. Phú nẻ tẻthẻzũthẻlỏ lỏ bã htuõdũhó dõ

- mókhunuô, nǎlǒbǎ kuǒdũ è bí hekhuyě ní~.
- 11 Dyépé pè léelěó dǎ pè lobè è yětónyě agně nuǒtahe ní~.
- 12 Phú pè plwǒkyǎ htuǒhó kayǎ dǎ a mệthú pè tahe atệthú nuô, plwǒkyǎ pẹkuǒ rẹ pè tệthútẹora dǎ pè cuốmệthú ỷ yěnuǒtahe ní~.
- 13 Nổcuốnuǒ tǎ pè dǎ tẹilo-ilyá aklěnuô tǎmẹ ní~. Mặtkhónuô mẹlwóhtekǎ rẹ pè dǎ khñericyǎ khukló a takhukũ yěnuô ní~. (Mệtẹhẻrò htyẻkẻ bẻbẻ, tẹprotẹprya bẻbẻ, tẹtaryẻdu taryẻhtũ bẻbẻ mặđủhó nệtẹ tacủprẹ talẻkrẻ hó. Amẻn.)^{*}
- 14 “Mệtẹhẻrò thỉ ki plwǒkyǎ kayǎ dǎ a mệthú thỉnuô tahe atệthú kihẻrò, thỉphẻ o dǎ mókhu yětỏprẹ ki plwǒkyǎkuǒ thỉ tệthú pǎ. 15 Manẻrò thỉ ki plwǒkyǎ kayǎ dǎ a mệthú thỉ nuǒtahe atệthú to kihẻrò, thỉphẻ o dǎ mókhu yětỏprẹ plwǒkyǎkuǒ thỉ tệthú toto.”

Ithyóithya Tẹđuôe Sẻsẻở Ari-akya

16 “Bí thỉ duỏesẻ akhẻnuô, cyẻnỏcyẻkǎ tǎ thỉmẻthẻ phú kayǎ cyẻzỏcỏtẹ anẻ nuǒtahe tǎmẹ ní~. Thyáphú ỷ ki thẻgnẻ ná ẻthỉ duỏesẻ nuỏrò a cyẻnỏcyẻkǎ amẻthẻ. Vǎ hẻcỏcỏ thỉ, dǎ ỷ htuthẻ ẻthỉ akhu-akhyẻ, ẻthỉ nỉbẻ lỏbǎ lỏhỏ akhwỏakẻyẻ hó. Khwỏkẻ dǎ aruô nuô a nỉbẻ

^{*} **6:13** 6:13 Liphá mú~ nukẻ tahehenuô, a sunuỏpỏ liplỏo bí klỏmỏklỏbỉ akủnuô tahe.

pãtohó. ¹⁷ Manárò thĩyě, bí thĩ duôesè akhěnuô, pló lahyã thĩ khuklô ná máũhtyě, khwípró lahyã thĩ khuluô rò plěplĩ lahyã thĩ mèthè. ¹⁸ Thyáphú ũ ki myáhtyethěgně tă ná thĩ duôesè tãmé nuô, mẹ lahyã phúnuô. Manárò thĩphě odó tětadwô yětôprěnuô a ki myáhtye tẹmẹ dố a tadwô tahe rò a ki dyé thĩ tẹmẹnĩkhwókè pã.”

Mókhu A Tẹduzáhtyathě
(Luka 12:33-34)

¹⁹ “Tẹduzáhtyathě dố hekhu yěnuô, pũ dya-oplô tă dố thĩgně tãmé, mẹtěherò tẹ yětahe nuôma karó akré e cyã, a hte-ihtekré pyécyã, prẹhuôehĩ htyanuô ehuô cyã pré. ²⁰ Manárò dya-oplô lahyã thĩ tẹduzáhtyathě dố mókhu bí karó akré e cyã to, a hte-ihtekré pyécyãto, prẹhuôehĩ htyanuô cyãto akhãlě nuô. ²¹ Mẹtěherò, thĩ tẹduzáhtyathě obítě tồphonuô, thĩ thềplò otốkuố bínuô.”

Nékló Amikố
(Luka 11:34-36)

²² “Mèthèplò yěnuôma athyáná mikố tồmě dố nékló agněhó, thĩ mèthèplò ki lĩséryá herò, thĩ nékló sĩprẻlố ki luốlĩphó ryáklố pã. ²³ Manárò thĩ mèthèplò ki lĩóruố hėnuôma, thĩnẹ ki khĩlố sĩprẻ pã. Tẹlĩ dố a tở odố thĩkũnuô, a ki oto herò, a khítarũ cồ bá- tẹnuô tanẹ myádũ ní-.”

Cómarya Ná Rũhtě
(Luka 16:13)

24 “Ủ mecyá tème dĩ Byacè thényě atè nõ alěnuô a o tôprè~ to. A ki thèhtekyã nidyé tôprè pã, rò a ki mọ nidyé tôprè pã. Mátorò a ki thèplòicủ nidyé tôprè pã, rò a ki metakhwótakè sũkyã nidyé tôprè pã. Thĩ mepẻlỗ Cómarya agněgně, rử agněgně nyềcồlỗ nuô, anỉ to.”

Tẹkútẹkyã
(Luka 12:22-31)

25 “Mẹphúnuôrò vã hé thĩ, bẹkủbẹkyã tã dĩ thĩ tẻohtwẻprẻ agněnuô tằmẻ. Dĩ thĩ lẻẻlẻỏ agně bẻbẻ, thĩ lẻẻkủlẻthyá agně bẻbẻ, kủkyã tã lahyã tằmẻ. Pẻ thẻhtwẻprẻ yẻnuô a loduklỗ ná lẻẻlẻỏ mátỏ ẻ? Pẻ nẻklỏyẻ a loduklỗ ná lẻẻkủlẻthyá mátỏ ẻ? 26 Myábủkuỗ lahyã htuphủzủỏphủ dĩ mỏlẻ nuỏtahe. A isỏiplủ kuỗ to, a kẻ kuỗ buỏ to, a buỏcyã okuỗ to tadủrò thĩ Phẻ Cỏmarya dĩ mỏkhu tôprẻ buỏẻ ẻthỉ. Thĩ rò, thĩ ngủduprỉduklỗ ná htuphủzủỏphủ nuỏtahe mátỏ ẻ? 27 Dĩ thĩkủthỉkyã akhu-akhyẻrò, thĩ cwihtủhyã ẻhtya cyá nỉdyẻklỗ pỏ thĩ mỏnyẻmỏthẻ taki~ phủ prẻnuô a o tôprẻ~ to.

28 “Thĩ cuỏkủcuỏkyã ná thĩ tẻkủtẻthyá agně mẻtẻ? Tẻphỏtẻkỉ dĩ nyekhu nuỏtahe a phẻhtyaphỏhtya lahyã phủtẻnuô, tanẻ myámỏ lahyã. ẻthỉ ẻryá kuỗ tỏcỏ~ to, a ihỉ kuỗ taphyá to. 29 Manárò vã hé thĩ~, Khwỉ Solomo dĩ a o cỏ ná a tẻduzảhtyathẻ lỏ~ plỉ cỏ yẻtỏprẻnuô, a hyecạ dĩ atwỏ krủnyảlẻ ná tẻphỏ nuỏtỏphỏ

prénuô a o tâba~ to. ³⁰ Kayă dô a tềzủ patíthĩ-
 mịmỏ thòtỏmỏ dô yếtônyẻ rò aphẻhtya, parỏpả
 rò ừ bẻ isủủ nuỗkyả prẻ è ná mi prẻ yẻtahe~ rò
 Cỏmarya dyẻkủdyẻthyá lủ kihẻrò, thỉyẻ tahenuô,
 Cỏmarya ki dyẻkủdyẻthyá tặặ lakỏ có thỉ pả.
³¹ Mẻphủnuỏrò, thukủthẻkyả lahyả tẳmẻ ní~.
 ‘Pẻ kớẻ e pả ỉtẻ?’ ‘Pẻ kớẻ ở pả ỉtẻ?’ Tomaná
 ‘Pẻ kớẻ kủthyá pả ỉtẻ?’ Hé lahyả phủnuô tẳmẻ.
³² Mẻtẻhẻrò kayă dô a thẻgnẻ kuỗủ Cỏmarya
 to tahenuô, a lủmyápủ mẻ lahyả phủnuô prẻ.
 Manárò thỉphẻ dô mỏkhu yếtỏprẻnuô a thẻgnẻ
 lỏplỉ hó thỉ tẻlo nuỏtahe hó. ³³ Myápủ rẻ lahyả
 Cỏmarya ahtyẻakẻ ná a tẻcỏtẻặ tahenuô, rò lỏ-
 tẻdỏ thỉ lo yẻtahenuô, Cỏmarya ki dyẻ kuỗpỏdủ
 thỉ pả. ³⁴ Mẻphủnuỏrò, parỏpả agnẻnuô kủkyả
 tả lahyả tẳmẻ ní~, mẻtẻhẻrò, parỏpả agnẻnuô,
 a tẻkủtẻkyả okhỏ nỉdyẻdủ pả. Tỏnyẻ ná tỏnyẻ a
 tẻkủtẻkyả nuô a pỏkủpỏkyả nỉdyẻdủ hó.”

7

Tẻhẻbỏhẻbye Ừ, Tẻtanẻthủbỏ Tanẻthủbye Ừ (Luka 6:37-38, 6:41-42)

¹ “Hẻbỏhẻbye ừ, tanẻthủbỏtanẻthủbye tả
 ừ tẳmẻ ní~. Cỏmarya ki mẻlyẻ kạkhyẻsủ
 thyákuỗkhyẻ thỉ phủnuô pả. ² Mẻtẻhẻrò Cỏmarya
 ki mẻlyẻ kạkhyẻsủ nẻ phủ nẻ hẻbỏhẻbye ừ, nẻ
 tanẻthủbỏthủbye ừ nuô pả. Nẻ mẻ ừ nẻ hé ừ bá~

těnuô, Cómarya ki me kaxhyěsũli kuôke nê bánuô pã.

³ “Amûamá opré dõ thĩ puõvyã prẽzũetẽphũ tũprẽ a mẽthẽplõkũ prẽ rò thĩ myáhtye, manárò thòklõ tũklõ o có dõ thĩ mẽthẽplõkũ có rò, thĩ myáhtye nĩdyẽ kuõũ to mẽtẽ? ⁴ Bí thòklõ o có dõ thĩ mẽthẽplõkũ akhẽnuô, thĩ cuõhẽtuõ thĩ puõvyã tũprẽ, ‘Vã takhwó htekyã pẽ nẽ amûamá odõ nẽ mẽthẽplõkũ nuô,’ hẽnuõma, a nĩdè nyã ẽ? ⁵ Prẽ cyézócõte anẽ thĩ-phyẽhtekyã rẽlõ thòklõ o dõ thĩ mẽthẽplõkũ nuô, túrò thĩ myáhtyeluõryã rò thĩ takhwó htekyã cyã pẽ amûamá o dõ thĩ puõvyã a mẽthẽplõkũ yẽnuô prẽ.

⁶ “Tẽsãsẽ nuô dyẽ tã ná htwitahe tãmẽ, vĩtã pẽ tã lõthẽlõpõ tahe dõ htyátahe anyẽhyã nuô tãmẽ, thĩ ki vĩtã pẽ ẽ hẽnuõma a ki zĩtaprókyã lõ pã, htuõpãrò a ki ả kaxhyẽ thĩ pã.”

*Kwĩ Lahyã, Pũ Lahyã, Dò Lahyã
(Luka 11:9-13)*

⁷ “Kwĩ mỗ lahyã, thĩ ki nĩbè pã! Myápũ mỗ lahyã, thĩ ki myáhtye pã. Dòmỗ lahyã kadãnuô, Cómarya ki bãmỗ pẽdũ thĩ pã. ⁸ Mẽtẽhẽrò lõkayã dõ a kwĩtẽ tahenuô, a ki nĩbè pã, rò lõkayã dõ a myápũ tẽ tahenuô, a ki myáhtye pã, rò lõkayã dõ a dò kadã tahenuô, Cómarya ki bãmỗ pẽ lũ pã.

⁹ “Dõ thĩklẽnuô thĩphũ ki kwĩẽ thĩ sèe hẽrò thĩ dyẽe èthĩ ná lõ nuõma a onyã tũprẽprẽ ẽ?”

¹⁰ Tomaná thǐphú ki kwĩe thĩtẽ hérò thĩ dyée èthĩ ná rúnuôma a onyã tôprèprè ẽ? ¹¹ Thĩ ma kayã dǒ a cyëricyã tahe prẽ tadúro thĩ thégnẽ dyée thĩphúthĩlye tahe ná tẽdǒ aryã tahe có kihérò, tanemyámǒ lahyã thĩphẽ dǒ mǒkhu yětôprènuô, a ki dyé tãtẽ málakǒ pẽ có teryã tahe ná kayã dǒ a kwĩhtya lũ nuôtahe pã. ¹² Mepẽ ù phú thĩ thézũ nõmẽ ù ná thĩnẽ nuô ní. Mameťhéro lõ Mosè a tẽthyótẽthya ná prèpro tahe a tẽhékýãngó tahenuô, a thézũ hé angólasá nuôma yẽnuô hó.”

Klyányẽbǒ
(Luka 13:24)

¹³ “Cuõnuǒ lahyã dǒ lõkadã a-i nuôtôkũ, meťhéro lõkadãlyã yětôkũnuô ná klyályã yětôbõnuô a thũcuǒ ù dǒ tẽthyẽ tacúprè akhãlẽ rò ù cuǒ nuõronuõé nyacó. ¹⁴ Manáro lõkadã a-i yětôkũ ná klyái yětôbǒ dǒ a thũcuǒ ù dǒ tẽhtwõprè tacúprè yẽnuô kayã myáhtye patĩnyacó lũ.”

Thòthè Ná Amó
(Luka 6:43-45)

¹⁵ “Rõní lahyã thĩnẽ ná prẽklwo lahõ anẽ phú prèpro nuôtahe ní. A klwohyã lahõ anẽ phú thímí dǒ a thẽdõthéngã nuô tadúro èthĩ athéplòkũ nuôma a mũmyáricyã thyácóná htwimĩ nuô có. ¹⁶ Dǒ èthĩ mẽ tẽmũmyã akhu-akhyẽ, thĩ thégnẽ cyã ná èthĩ ma prẽklwo lahõhyã anẽ

tahe pré. Kayă dĩ a cuốpủ iba-e thòbĩthè* dĩ thòshyámỏlọ, kimátorò a cuốpủ iba-e kadwĩthè dĩ thòshyámỏlọ nuôma a o nyă ẻ? ¹⁷ Phúnũhố, thò dĩ aryá nuô, a ki thèhtya dĩ aryá. Manárò thòmỏ dĩ aryáto nuô, a ki thèhtepré thòthè dĩ aryáto pré. ¹⁸ Thòmỏ dĩ aryá nuô, athèhte cyá thòthè dĩ a mũmyá to. Htuởrò thòmỏ dĩ a mũmyá nuô, a thèhte cyá thòthè dĩ aryáto. ¹⁹ Lỗ~ thòmỏ dĩ a thèhtya aryáto tahenuô, ử ki pặtủkyă lủ pặ rò ử ki vĩnuỏkyă lỏ lủ dĩ mikủ pặ. ²⁰ Mephúnũhốrò thĩ ki thẻgnẻ cyá prẻklwo lahỏ anẻ yẻtahenuô ná a tẻthẻhtyaphỏhtya nuỏtahe prẻ.”

*Vả Thẻgnẻnỏ Thĩ Takhyá~ To
(Luka 13:26-27)*

²¹ “Lỗ~ kayă dĩ a ẻ vả, ‘Byacẻ~ Byacẻ’ nuô, a nuỏ nỉlỏ dĩ mỏkhu htyẻlẻkẻkủ pwỏ~ tỏprẻ mặto. A nuỏnỉ prẻtủ kayă dĩ a mẻtỏmẻbẻ vặphẻ dĩ mỏkhu tỏprẻ athẻplỏ nuỏtahe prẻ. ²² Shyẻ~ mỏnyẻ cirya pặ tỏnyẻnuô, kayă ki hyả hẻluỏhtya rẻẻlả lahỷ pặ rò a ki hẻ lahỷ, ‘Byacẻ~ Byacẻ, pẻ hẻsodỏnyả pẻ ử phủ Thẻ Sặẻ Byacẻ hẻso pẻ pẻ nuô ná nẻmwỉ, htuởrỏ pẻ vẻhtekỷ khẻnẻkhẻnỏ tahe ná nẻmwỉ, htuởrỏ pẻ dyẻluỏ tẻprỏtẻprỷa tahe ná nẻmwỉ nuô a ẻlả hỏ, vặhẻto.’ ²³ Bínũhố akhẻpả vả ki hẻlỉsủ ẻthỉ, ‘Vả thẻgnẻnỏ thĩ takhyá~

* **7:16** 7:16 Kayă tahehe ẻ ná zặthẻ

to. Kayă dõ a me tẽmũmyáricyá thĩ- htecuõ taphăkyă ye ná vă.’”

*Prẽ Isóhtyahi Thényě
(Luka 6:47-49)*

²⁴ “Phúnuôrò kayă tôprẽprẽ dõ a nĩhuõ vălăvăngó rò a nĩdă krwõmẽ phú vă hé nuô henuôma, a thyáhó ná kayă plõphẽ tôprẽ sóo ahi dõ lõkhu nuô hó. ²⁵ Kécũduhyă htyěduhtyabă, kélathé lalyădu hyăbè hiyě tadúró a lakhúto, mețehérò ù isóhtya è dõ lõkhu. ²⁶ Manáro kayă tôprẽprẽ dõ a nĩhuõ vălăvăngó rò a ki nĩdă krwõmẽ kuõ phú vă henuô to henuô, athyaná kayă tanẽplõtanephẽ kuõ to tôprẽ isóhtya-o ahi dõ hethõkhu nuô hó. ²⁷ Kécũduhyă htyěduhtyabă, kélathé lalyă hyăbè hiyě rò a latăprò lõlátakli prẽ.”

Jesũ Taryěproprya

²⁸ Bí Byacè Jesũ héhtuõhó tẽyětahe akhẽnuô, kayă bẽmũ dõ a nĩhuõ lũ tẽithyóithya yěta-henuô, a khyéthukhyéthé lõplĩ có. ²⁹ Mețehérò, a ithyóithya thyákuõphú prẽithyó tẽthyótèthya athará nuõtahe ithyó nuô to. A ithyó thyácóná kayă dõ a o ná a taryěshyosõ tôprẽ ithyó nuô có.

8

*Jesũ Zasĩmẽ Kayă Tẽsẽmũmyá Dõ Phálo Tôprẽ
(Marko 1:40-45, Luka 5:12-16)*

¹ Bí a o dǒ sorǒlo rò a hítǎlyǎ akhěnuô, kayǎ tahe krwǒplukrwǒphè kuǒlǒ lǔkhyě éłǎ. ² Kayǎ tẹsěmũmyǎ dǒ pháló* tǒprè hyǎ dǎngũlyǎ dǒ lǔnyěhyǎ rò a hé lǔ, “Byacè, nẹ ki thේplòo zasĩmẹ† pẹ vǎ tẹsěyě hénuôma, nẹ zacyǎ prè.”

³ Byacè zǒhyǎ atakhu rò a tǒbèhtuǒ lǔ rò a hé lǔ, “Vǎ thේplòo prè,” a hé htuǒrò “Tẹsě- sĩmẹkyǎ mǒ,” a hé pọ phúnuô, rò tǒphuǒtuǒ tẹsě sĩmẹkyǎ có. ⁴ Rò Byacè Jesũ hé lǔ, “Hésoluǒ pẹ tǎ ù tǒprè- tǎmẹ ní~, manárò cuǒ dyéluǒmyǎ nẹnẹ yěnuô dǒ bwídu nuǒtǒprè a o nuô ní~. Htuǒrò thyáphú a ki htwǒhtya tẹkhyáthé dǒ ù pwǒ~ tǒprè a mètħenyě ná nẹ tẹsě sĩmẹhǒ rò a mwǒplĩhǒ agněnuô, lǔhtya tẹlǔtẹtyǎ phú Mosè mekyǎ nuô ní~.”

Byacè Jesũ Zasĩmẹ Roma A Klyěkhukló Alulé Tǒprè

(Luka 7:1-10, Giovanni 4:43-54)

⁵ Bí Byacè Jesũ hyǎnuǒ dǒ vǐ Capernaum akũ akhěnuô, Roma klyětǒzè akhukló tǒprè hyǎkwĩ lǔ tẹmẹcwǒ. ⁶ Rò a hé lǔ, “Byacè vǎlulé tǒprè aswĩ thyětǒkyě rò a omyětyǎ prè dǒ léomyěkũ phúnuô. Acyě nyacǒ lǔ hǒ.”

⁷ Byacè Jesũ hésũ lǔ, “Vǎ cuǒ zasĩmédũ pǎ.”

* **8:2** 8:2 Tẹsěmũmyǎ dǒ phálónuô, tahehe rò ù é ná “pyěnu”

† **8:2** 8:2 Lisǎsě hé ná zasĩmẹ ma mẹmwǒplĩ. Angólasá ma kayǎ dǒ a tẹsě ophúnuô tahenuô, ù bè nõcuǒ otaphǎ lǔ. Bí èthĩ tẹsě mwǒplĩ (zasĩmẹ) kahǒ akhěnuô, a cuǒtǒkatǒ kuǒná ù ma anĩ hǒ, a cóbucóběhtya Cómarya ma anĩ hǒ.

⁸ Klyěphú tôzè akhukló nuôtôprè hésû, “Byacè, nè hyănuôpré dõ văhikũ prėnuô a kò ná vă to. Hétăpré nengõ tòmũpré nuôma vălulé omokhyě nyădũhó. ⁹ Mametěrò vă hé phúyě hénuôrò vă nẹbyacè nĩdũ vă bè nĩdă kayă dõ aduklõ ná vă tahe angõ. Phúnuôhó klyěphú dõ a o dõ vălě tahenuô a bè nĩdă kuôdũ văngõ phúnuônuô. Ki vă hé klyěphú tôprèprè, ‘cuômõ,’ hénuôma a bècuõ pré, ki vă hé ke dõ aruôtôprè, ‘hyămõ,’ hénuôma a bè hyă pré. Htuôto vă ki hé văcũ, ‘mēmõyě,’ hénuôma a bè mẹ pré.”

¹⁰ Bí Byacè Jesũ nĩhuõ tẹhébè yě akhě, a khyéthukhyéthé nyacó rò a hé kayă dõ a krwõ lũkhyě tahe, “Vă hécócó thĩ, tẹzũtėnyă sỏphúyě dõ Israelphú aklėnuô vă myáhtyenó híto. ¹¹ Vă hé thĩ, kayă o dõ kəcĩhte kəcĩnuõ tahe ki hyă ẻlă pă. Èthĩ ki hyă onyă etõkuõ ná pẹphuõ Abraham, Phuõ Isaac, Phuõ Jacob dõ mókhu a htyẻlẻkẻkẻkũ pă. ¹² Judaphú tahenuô, a tởkò htwõ Cỏmarya akayă dõ Cỏmarya ahtyẻakẻkẻkũ nuô tadũrò Cỏmarya ki vĩnuỏkyă ẻthĩ dõ tẻkhítẻlẻ akhẻlẻ pă. Tẻkhẻlẻ bí ẻthĩ ki cuõ o yẻtỏpho pănuô, ẻthĩ ki cuõ nguỏplyảnguỏryả rò ẻthĩ ki ảtảkrũ nĩdyẻ lỏplẻ cỏ akhukhyě pă.”

¹³ Htuôrò a hé klyẻkhuklỏ, “Kamõ, a ki htwỏhtyadũ phú nè zủe nuô pă.” Rò alulẻ nuôtỏprẻ omỏka tởtũ bí Byacè hé lũ

ashuõkhěnuô.

*Byacè Jesů Zasímé Élá Kayă
(Marko 1:29-34, Luka 4:38-41)*

14 Bí Byacè Jesů cuõnuõ dõ Petru ahiků akhěnuô, a myáhtye Petru a přěprěmò théswíněkų rò a omyětyá přé dõ lěmyěkhu přé.

15 A pų lůtakhu rò a tẹswí síměkyă. Htuõrò a ihtò me-emeõsũ pẹ Jesů.

16 Bí mõhémõtă akhěnuô, ỹ hyăthũ élá kayă dõ khñékhñõ mẽbè lů tahe dõ Jesů a o. A hétă přé angó tòmũmũ- tuõ přé rò khñékhñõ htecuõkyă lõ. Htuõrò a zasímé pẹ lõplĩ lõ- űswiűsě nuõtahe.

17 Tẹ yětahenuô a mějõmějăhtya Přěpro Isaiah a tẹhéone,

“A phyecuõkyă pẹ tẹswítẹsě tahe.”✠

*Kayă Dõ A Krwõ Byacè Jesů Akhyě Tahe
Akhwóakè
(Luka 9:57-62)*

18 Bí Byacè Jesů myáhtye ná kayă bẹmụ hyă otava lõ è akhěnuô, a hétă angó dõ a khõpacě tahe a o ná pẹ ki cuõ dõ htyěòdu abérě pó~, a hé phúnuô. 19 Bínuôakhě, přèithyó tẹthyótẹthya athárá tõprẹ hyă dõ lů o rò a hé lů, “Thárá, nẹ cuõ bítě- tõpho bẹbè, vă cuõkuõ ná nẹ.”

20 Byacè Jesů hé lů, “Htwimị tahe o ná aků, htutahe o ná apwị, tadúró přèlukayă aphúkhũyě, bí akhukló lědyată přěnuô a oto.”

✠ 8:17 8:17 Isaiia 53:4

21 A khǒpacě dǒ aruôtôprě hé lǔ, “Byacè, dyéré vǎ ashuǒkhě dǒ vǎ ki kǎ iluǒ ré kuǒré vǎphě ní~.”

22 Manárò Byacè Jesǔ hēsù lǔ, “Krwǒkuǒ có vǎkhyě khǒnyáyě, kayǎ dǒ a nǐdǎ Cómarya angó to tahe nuôma athyáná kayǎthyě yěnuôhó. Nǒiluǒ nǐdyédú kayǎthyě yěnuô ná èthǐnuô.”

*A Nǒokuǒ Kélathe
(Marko 4:35-41, Luka 8:22-25)*

23 Bínuôakhě Byacè Jesǔ nuǒ dǒ thòklyěkǔ rò a khǒpacě tahe krwǒnuô kuǒ lǔ rò èthǐ htecuǒkyǎ.

24 Bí èthǐ cuǒtuǒ dǒ htyě kláměkǔ akhěnuô, kélathe lalyǎ hyǎ khyé. Htyě háhódu rò a plyǎnuǒ lǒ dǒ thòklyěkǔ. Bínuôakhě Byacè Jesǔ omyění sǒtapa. 25 Rò a khǒpacě tahe cuǒ hturyǎihtò lǔ rò a hé lǔ, “Byacè, męcwómǒ pè, pè kǐré lacúthyě lǒhó.”

26 Rò Byacè Jesǔ hé èthǐ, “Kayǎ tẹzǔpatí thǐ~, vǎ okuǒ ná thǐ rò théisě lahyǎ tǎmé.” A hétuǒ rò a ihtò théprwǒ kélatheyě ná htyěháhó yětahe. Rò kélathe okuǒ hyǎkhyécó.

27 A khǒpacě tahe khyéthukhyéthé lǒplǐ rò a hé lahyǎ lǔ, “Kayǎ yětôprě ma kayǎ có phútětě? Ataryě cuǒdu có bánuônuô. Kélathe ná htyěháhó nǐdǎ có lǔngóngó.”

*Byacè Věhtekyǎ Khǐnékhǐnǒ Dǒ Kayǎphě
Thényě Akǔ
(Marko 5:1-20, Luka 8:26-39)*

28 Bí Jesů cuõtuõ dĩ htyèodu bérě, Gadarene ké akhènuô, kayăphě dĩ khĩnékhĩnõ meբè lǔ thényěyě a o dĩ luõkhu hte rò a htecuõ myáhtyesú ná lǔ. Kayăphě yěthényě nuô, khĩné meբè lǔ akhu-akhyě, ashyo-asõ, a taròthé théisě nyacó rò klyá cuõ bí luõhtǔ nuôtôbõ nuô ǔ cuõphûbû tôprẽ to. 29 Èthĩ éhtõ, “Cómarya aphúkhǔ, nẹ thézǔ me pẹ phútě? Cómarya amõnyě cirya ǔ ashuõkhě tuõ tyahító akhènuô, nẹ kírě hyãme kryá~ pẹ ítě?”

30 Bí ayelǎ ná èthĩ to nuô, htyá o tòmudu rò a e lahyă asè bínuô. 31 Khĩné meբè kayăphě yěthényě nuô, a kwĩthézò Byacè Jesů, “Ki nẹ vèhtecuõkyă pẹ hérò, nõcuõnuõo rẹ pẹ dĩ htyá nuõtahe akǔ nuô ní~.”

32 Byacè hèsú èthĩ, “Cuõnuõomõ lahyă!” Rò èthĩ htecuõ nuõ olõ lahyă dĩ htyá nuôtômũ akǔ, rò htyá tahe klyá talwõtǎ bémulõ rwólǎ tanyálo rò lacú tǎthyě nuõlõ dĩ htyèodukǔ. 33 Prẹkyěhtyá yětahe klyakǎ dĩ vǐkǔ rò a klyakǎ dyásoluõ pẹ ǔ ná lǔ~ tẹhtwõhtya anẹ yětahe ná tẹme~anẹ ná kayăphě thényěyě lǔ~ plĩ. 34 Kayă tôvĩlõ hyãhtemyá lǔ có Jesů. Htuõrò bí èthĩ myáhtye Byacè Jesů akhě, a kwĩthézò lǔ ná a ki htecuõ taphăkyă ná èthĩ kékǔ bínuô.

*Byacè Jesũ Zasĩmẽ Kayãphẽ Thyětôkyẽ Tôprẽ
(Marko 2:1-12, Luka 5:17-27)*

¹ Byacè Jesũ nuô dô thòklyěkũ rò cuốbẽ htyèòdu rò a ka dô adô dô a cuốo yětôdô. ² Kayã tahe záhyãní kayã thyětôkyẽ tôprẽ dô Byacè Jesũ a o rò a omyèo prẽ dô lémyěkhu. Bí Byacè Jesũ myáhtye èthĩ tẹtũ akhẽnuô, a hé kayã thyětôkyẽ nuôtôprẽ, “Vã phũprèkhũ~ dyashyodyasô nẹ thèplò ní~. Vã plwőkyaã hó nẹ tètũ hó.”

³ Bínuôakhẽ prèithyó tètthýótèthya athára tahe tanẹ lahyã dô a thèplòkũ, “Kayã yětôprẽ hébèthũ hó Cómarya hó.”

⁴ Byacè Jesũ thègnẽ luplũ lỏplĩ èthĩ tètane nuôtahe rò a hé èthĩ, “Mamètèrò thĩ cuố tanẹ mũmyáricyã tuố tètphúnuô tahe dô thĩ thèplòkũ mètè? ⁵ ‘Vã plwőkyaã nẹ tètũ hó’ héma azũklõ ẽ? Kimátorò ‘Kahtò rò cuốm’ héma azũklõ ẽ? ⁶ Manárò prèlukayã aphúkũ mặ vãyẽ, thyáphũ thĩ ki thègnẽ lahyã ná dô hekhu yẽnuô, vã o ná taryëshyosô dô vã plwőkyaãbẽ ỹ tètũtèplá tahenuôrò, vã ki dyéluố pẹ thĩ,” a hé htuồphúnuôrò, a hé kayãphẽ thyětôkyẽ yětôprẽ, “Ihtò talũní nẹ klolémyẽ nuôrò kamô dô nẹ hinuô.” ⁷ Kayã nuôtôprẽ ihtòka dô ahi. ⁸ Cómarya dyétápé kayã a taryëshyosô phúyẽ akhu-akhyẽ, bí kayã bémũ myáhtye tèmẹ-ané phúnuô akhẽ, èthĩ théisẽ bezũnyã lahyã Cómarya rò htuthèhtya lahyã Cómarya.

Byacè Jesù Ě Matteo
(Marko 2:13-17, Luka 5:27-32)

⁹ Bí Byacè Jesù htecuõkyã bínuôakhě, a myáhtye kayã tôprě amwı ná Matteo onyão mẽ tẽmẽ dĩ lěkwı amo-arã hikũ. Byacè Jesù hé lũ, “Cuõ~, krwõkuõ vãkhyě rò htwõkuõ vã khõpacě.” Rò Matteo ihtõcuõ rò krwõkuõ lũkhyě.

¹⁰ Bí Byacè Jesù edĩ mõhé dĩ Matteo hi akhẽnuõ, prẽkwıamo-arã tahe ná prẽoraphú tahe hyã etõplu-etõphè kuõlõ ná Jesù ná a khõpacě tahe.

¹¹ Bí Pharisẽophú tahe myáhtye phúyě akhě, a sudyã a khõpacě tahe, “Thĩ Thárá rò a cuõ etõõtõ kuõtuõ ná prẽkwıamo-arã ná prẽtẽoraphú nuõ-tahe mẽtẽ?”

¹² Byacè Jesù nıhuõhuõ ná a hésũ èthĩ, “Kayã dĩ a oshyo-opryã tahenuõ, a lo ná tẽkhuthárádu to. Kayã dĩ aswıasě tahenuõ túma a lo prẽ tẽkhuthárádu prẽ. ¹³ Manárò pũthégně lahyã Cómarya thézũ hé angõlasá tahe dĩ a hé, ‘Vã thézũ tẽlũtẽtyã to, vã thézũprẽ tẽthézőklabè nı lũ tôprẽ ná tôprẽ nuõprẽ.’[✧] Mẽtẽhèrò, vã hyã éka kayã dĩ acóatẽ nuõtahe máto. Vã hyã ékaprẽ kayã dĩ a tẽthũtẽora odũgně nuõtahe prẽ.”

Tẽsudyã Duõesè Ari-akyã
(Marko 2:18-22, Luka 5:33-39)

¹⁴ Htuõrò Giovanni Baptista a khõpacě tahe hyã dĩ Byacè Jesù a o rò a hyã sudyã lũ, “Pè

✧ 9:13 9:13 Hosea 6:6

ná Pharisěophú tahenuô, pè duôesè, manárò nè khõpacě yětahe rò a duôe kuõũ sè to metě?”

¹⁵ Byacè Jesũ hēsũ èthĩ ná ngõkhákho tòmũ rò a hé, “Bí khõměkhũphě otõkuõpã ná akhõ sĩprēsĩmyã akhěnuô, a khõsĩprě yětahe cuõthéplě cyã phútě? Manárò shyé~ shuõkhě hyãtuõhó dõ ù écuõ taphãkyãhó khõměkhũphě hópã akhěnuô, èthĩ ki duõeduõõ lahyã pã.

¹⁶ “Ű iséphè hyeçalye ná ikěthě dõ a tanuõ hıtøyě nuô a o tõprè~ to, metěhèrò ki iséphè hėnuô ikěthěyě a ki htótanuõkã rò a lé htótazwĩ lazě cuõlyãryã põ hyeçalyeyě pã. ¹⁷ Ű zũnuõ htyězãthě dõ htyěõphãlyekũ nuô a o tõprè~ to. Ű ki zũnuõ phũnuô hėrò, htyěõphã ki põpruõ rò htyězã ki lakuõlõ pã. Htuõto htyěõphã ki pyėkyã lõ pã. Phũnuõrò ù zũnuõ prě htyězã athě yěnuô dõ htyěõphã athěkũ prě. Ki mephũnuô hėrò htyězã bèbè, htyěõphã bèbè, a pyé pã to.”

*Pacěmuõ Dõ A Thyě Tõprè Ná Kayãmuõ Dõ A Hyãtõ Byacè Jesũ Acacwo Tõprè
(Marko 5:21-43, Luka 8:40-56)*

¹⁸ Bí a hėbè ù phũyě akhěnuô, təcóběhõ khuk-lódu tõprè hyã dãngũlyã dõ lũnyěhyã rò a hé lũ, “Vã phũprèmò thyēmópãprě, manárò kãkuõ vã rò kãdyãhtya nè takhu dõ alõ ma a klyã htwõprě nyã prě.” ¹⁹ Byacè Jesũ ihtò rò krwõkãkuõ lũ. Rò a khõpacě krwõkãkuõ lũ.

20 Bí èthĩ kạ dố klyálo akhěnuô, prēmò dố a khyábè tẹsẻthwitạ dố anyẻ cớhỏ shyenyẻna nuô a o tởprẻ, rỏ a krwỏkạkuỏ Byacẻ khyẻkhu rỏ a hyả tởbẻ Jesủ cạkyảkhảmỉ. 21 “Vả ki tởbẻ prẻbỉ acạcwỏ yẻnuỏprẻ ma vả tẹsẻthwitạ yẻ klyá sỉmẻ nyả hỏ,” a hẻ huỏ nỉdyẻdủ anẻ rỏ a hyả dố Jesủ khyẻkhu rỏ a hyả tỏ lủ cạkyả.

22 Byacẻ Jesủ tarỉ myỏkạkhyẻ rỏ myỏhtye lủ akhẻ a hẻ lủ, “Phủmỏ, dyashyodyasỏ nẻ thẻplỏ nỉ-, nẻ tẻzủ yẻnuỏ, a zasỉmẻ kyảhỏ nẻ tẻsẻhỏ.” Yẻtỏphủrỏ prēmỏ yẻtỏprẻ a tẻsẻnuỏ, a lamẻ tỏphủ lamẻkyả cỏ.

23 Bí Byacẻ hyảnuỏ dố Judaphủ khukỏ yẻtỏprẻ ahikủ akhěnuô, a myỏhtye kayả uỏtẻlỏ tahe nỏ kayả nguỏhẻ prỏrủprỏtẻ tỏplutỏphẻ rỏ a hẻ èthỉ, 24 “Cuỏtaphả lỏ lahyả. Pacẻmuỏphủ yẻtỏprẻ ma a thẻ mỏtỏ, a omyẻ sỏtapỏ prẻ.” A hẻ rỏ ủ nyẻkruỏ lỏplỉ lủ. 25 Bí ủ nỏhtẻlỏ htuỏ kayả bẻmu nuỏtahe dố akỏ khẻnuô, Jesủ nuỏ dố hidỏkủ bỉ pacẻmuỏphủ yẻtỏprẻ lẻomyẻỏ khảlẻ nuỏ rỏ a pủ lủtakhu akhẻ pacẻmuỏphủ yẻtỏprẻ ihtỏkạkhyẻ. 26 Tẻrỉtẻkyả yẻ a luỏ pasỉ cuỏlỏ cỏ pwỏhtyẻpwỏkẻ cỏ.

*Byacẻ Mẻlỉ Kạkhyẻ Kayả Mẻthẻkhỉ Thẻnyẻ
Htuỏrỏ A Mẻryỏ Kạkhyẻ Kayảpẻ Tỏprẻ*

27 Bí Byacè Jesŭ htecuõkyă bínuô tôpho akhè, kayă mèthèkhí thényě krwõ éhtõ kuõ lŭkhyě, “Kõ~ Davi aphúkhŭ, thézò rò mecwóré pè ní~.”

28 Bí Byacè cuõnuõ dõ hi tômëkŭ akhěnuô, kayă yěthényě krwõnuõ kuõ lŭ rò Byacè Jesŭ sudyă èthŭ, “Vă meļŭ cyă thŭ mèthè nuô thŭ zŭe ẽ?”

Èthŭ hēsũ, “Ò, pè zŭe, Byacè.”

29 Rò Byacè tôhyă èthŭ mèthèplò rò a hé, “Dõ thŭ zŭe akhu-akhyě, vă zasímé thŭ.” 30 Rò èthŭ mèthè lŭkhyě khyěthyá lŭ. Byacè Jesŭ metăme-
tekyă èthŭ, “Dyásoluõ pè tă ũ tôprè~ tāmé ní~.”

31 Manárò èthŭ htecuõ rò cuõlě dyáso pasilŭ tètĕtĕkyă yě bí nuôtôké akŭ dõ khălĕ pwõ~ tôpho.

32 Bí kayă mèthèkhí yěthényě htecuõ htuõnuô, ũ éhyăní kayăphĕ dõ khĭné mebè lŭ rò a pé tôprè dõ Byacè Jesŭ a o. 33 Bí Byacè Jesŭ vĕhtekyă htuõhó khĭné akhěnuô, kayăpé yĕtôprĕ hébè cyă kăkhyě khyěthyá. Rò kayă bĕmŭ tahe khyĕthukhyĕthé nyacó. “Ũ mecyă tĕ phúyĕ dõ Israelphú aklĕnuô myăhtye nóhí takhyă~ to,” a hé lahyă phúnuô.

34 Manárò, Pharisĕophú tahe hé, “A vĕhtekyă cyă khĭné tahe phúyĕ nuôma mápĕré khĭné khuklódu nuôtahe yŏ dyé lŭ taryĕproprya nuô khukhyĕ přé.”

Jesŭ Thézõní Kayă Bĕmŭ

35 Byacè Jesù lě cuõlõ vj pwõtõvř dõ pwõ~ tõdõ rò lě ithyóithya pẹ ù dõ Judaphú tẹcóběhõ tahe akũ, rò cuõnuõ dõnyăheso pẹ ù ná Cómarya ahtyěaké a tẹthékrũmila ari-akyă, rò zasimé pẹ lõ ù tẹswítẹsě pwõtõcõ. 36 Bí a myáhtye kayă bémũ dõ a bẹpyăbèsě rò a lẹthélẹnř ù a o kuõũ tõprẹ~ to rò athyáná thímí tõmũ dõ ù prẹkyě èthř oto yětahe akhěnuô, a thézò nřdyé nyacó èthř. 37 Bínuôakhě, a hé a khõpacě tahe, “Lékébuõ akhălẹ oělă, manărò prẹkẹbuõ opatř~ nyacó. 38 Rò kwř lahyă lyăbyacè ná a ki nõhyă prẹkẹbuõ tahe dõ alyăkhu yěnuô ní~.”

10

Prẹdõnyăphú Shyéthényě (Marko 3:13-19, Luka 6:12-16)

1 Thyáphú a khõpacě shyéthényěyě ki vẹhtekyăbé kuõ khinė mũmyă tahe, htuõto thyáphú èthř ki zasimébé lõ tẹswítẹsě pwõtõcõ agněnuô, Byacè Jesù éhyă èthř dõ a o rò a dyé pẹ èthř taryěshyosõ.

2 Prẹdõnyăphú shyéthényě amwř ma kryă~ ùpě hérò, arélõ tõprẹ ma amwř ná Simonè matorò ù é lř ná Petru ná apuõ Andrea, htuõrò Zebedeo aphúprẹkhũ Jakomo ná apuõ Giovanni, 3 htuõrò Philipu ná Bartholomeo, Thomazo ná prẹkwřamo-ară Matteo, htuõrò Alphaeo aphúkhũ Jakomo htuõrò Thaddeo, 4 htuõrò Simonè, è ma

ũ é lǔ ná Zeloto* aplóamϣphú aklě tôprè, htuõrò
Juda Iscariot dõ a isěťakyã Byacè nuôtôprè.

*Byacè Jesũ Plwõcuõ Prèdõnyãphú Shyéthényě
(Marko 6:7-13, Luka 9:1-6)*

⁵ Bí Byacè Jesũ nõcuõ a khõpacě shyéthényě
yě akhènuô, a mecuõní èthĩ ngõ, “Cuõ tă dõ
Judaphú máto tahe aklènuô tãmé ní, htuõrò
cuõnuõ tă dõ Samariaphú adõasokũ nuô tãmémé
ní. ⁶ Cuõtúprè dõ pè myècõ Israelphú aklě dõ
athyáná thímí lamé nuõtahe a o nuõprè ní. ⁷ Bí
thĩ cuõ akhě, hèsodõnyã pè ũ, ‘Mókhu ahtyèaké
phũhtyahó,’ phũnuô ní. ⁸ Zasímé kayã dõ
aswíasě tahe, mehtwõprè kakhýě kayã dõ a thyě
tahe, zasíméka kayã tèsèmũmyã dõ pháló tahe,
vèhtekýã lahyã khĩnékhĩnõ, thĩ nĩbè krã lõhõ lõ-
tèyě tahe akhu-akhyě kwĩ tă ũ akhwóakè tãmé ní,
mekrà péprè ũ ní. ⁹ Htèbèbè, rǔbèbè, talĩbyã
bèbè sucuõ ní tă lahyã dõ thĩ nyãhtókũ tãmé
ní. ¹⁰ Pyě bèbè, phyécuõlõphyécuõklõ nĩtã lahyã
tãmé ní, ca bèbè, khuphá bèbè, tomaná ihtyábõ
bèbè phyécuõní lahyã tãmé ní. Metèhèrò kayã
dõ a mē tēmē tahenuô a tǔkò nĩbè tē dõ a lo tahe.

¹¹ “Bí thĩ cuõnuõhõ dõ dõtõdõ akũnuô, myápũ
ní kayã dõ thĩ lèthèlènĩ lǔ tôprèprè rò cuõokuõ
dõ ahi nuô. Rò otadũ kuõná è bínuô tuõdõ

* **10:4** 10:4 Zeloto ma aplóamu amwi, rò aplóamu yènuõma
a thézũ o lahyã dõ Roma a tēpõalě to. A thézũ o nĩdyédũ ná
ahtyèaké.

thĩ htekapă tôphuố nuô ní~. ¹² Bí thĩ nuố đố hĩnuô tôměkũ akhẽnuô, kwĩ Cómarya đố a ki sỏrĩnĩ hĩnuô tômẽ ní~. ¹³ Hĩnuô tômẽ ki a tỗkò nĩbè tẻsỏrĩ kihẻrò dya-okyă thĩ tẻpẻtẻdwo a tẻsỏrĩ đố ẻthĩ ahĩkũ nuô. Kĩ ẻthĩ ẻmỏsủryă thĩ to kihẻrò phẻkạkhyẻ khyẻthyă thĩ tẻpẻtẻdwo nuô ní~. ¹⁴ Kayă tỏprẻprẻ ki ẻsủ thĩ to, a ki nĩdă thĩngỏ to kihẻrò, bí thĩ htecuỏkyă hó ná hi nuôtỏmẽ akhẻ, kimạtorò đố nuôtỏđố akhẻnuô, thuỏtạkyă hemủ đố thĩ khảduỏlỏ nuỏtahe.† ¹⁵ Vă hẻcỏcỏ thĩ, shẻyẻ Cómarya cỉrya prẻlukayă pả akhẻnuô, ẻ ki cỉrya cyẻlỏklỏ cỏ kayă yẻnuỏtỏđố ná vỉ Sodomphủ ná vỉ Gomorrhaphủ đố Cómarya cỉrya ẻthĩ mú~ nukhẻ nuỏtahe cỏpả.

Tẻmẻcyẻmẻcủ Đố A Kĩ Hyảbẻ Prẻđỏnyảphủ Tahe

(Marko 13:9-13, Luka 21:12-17)

¹⁶ “Vă nỏcuỏ thĩ thẻáná vả plwỏcuỏ thĩmỉ đố htwĩmỉ aklẻ nuô. Mẻphủnuỏrò limyă kuỏ lahyă phủ rủtahenuô, rò thẻplỏ mwỏplỉ kuỏ lahyă phủ htulwỉ nuô ní~. ¹⁷ Rỏnỉ lahyă thẻnẻ, mẻtẻhẻrò ử ki pủ thửcuỏ thĩ đố tẻcỏbẻ khukỏ tahe lẻokủ myảhtye tẻsủ lủ ahĩkũ pả rỏ a kimủkipỏ thĩ đố tẻcỏbẻhỏ tahe akủ pả. ¹⁸ Đố vảkhủvảkhyẻ rỏ ử

† **10:14** 10:14 Thuỏtạkyă hemủ angỏlasá ma, Jesủ a khỏpacẻ tahe dyẻluỏ ná a myă pả ẻthĩ to hó. ‡ **10:15** 10:15 Đố nuỏkhẻ bí Abraham ohtwỏprẻ pả đố hekhủyẻ akhẻ, kayă o đố vỉnuỏ nyẻvỉ akủ tahenuô, a mẻ tẻmủmyảrỉcyă nyỏcỏ akhu-akhẻ Cómarya mẻpyẻkyă lỏ vỉnuỏ nyẻvỉ.

ki cwitarúhtótaě hyă thĩ dố prèpôtè dố a htwồ khuklố tahe ná khwítahe a o pã. Thĩ ki hésodônyă nípé èthĩ ná vărivăkyă pã. Thĩ ki khyáluồ pénĩ thĩthé ná èthĩ nuôtahe ná Judaphú mătô tahe pã. ¹⁹ Manárò bí èthĩ pủ thĩ akhěnuô, bèkủbèkyă one tă ná thĩ ki hébè matě pã mătôrò thĩ ki hébè phútěnuô tămé. Shuốkhể hyătuộ pãnuô, Cómarya ki dyé thĩ ngố dố thĩ tồ hébè nuôtahe pã. ²⁰ Ngố nuôtahe ma thĩ tềhébè nỉdủ mătô, a mătủ pề Phẻ Cómarya a Thẻ Săşẻ hébè thĩ dố thĩ bèhé prẻ.

²¹ “Bínuôakhể pãnuô, puộ ki nỏmệthyẻ nỉdyédủ avyă ná ừuô pã, rò vyă ki nỏmệthyẻ nỉdyédủ apuộ ná ừuô pã, phẻ ki nỏmệthyẻ nỉdủ aphủ ná ừuô pã, phủ tahe ki vủ kạkhyẻsủ nỉdyédủ amuộaphẻ tahe pã, rò a ki nỏmệthyẻ nỉdyédủ ừ ná amuộaphẻ pã. ²² Dố vắkhuvắkhyẻ rò, ừ pwỏ- tồprẻ ki thẻhte lỏ thĩ pã. Manárò kayă dố a ihtôtanyă oklỗsỏma dố a tẻzủtẻnyă akủ tuộdố atadủ tahenuô Cómarya ki mẻlwỏhtekạ èthĩ pã.”

²³ Ừ ki mẻcyẻmẻcủ thĩ bẻyẻ tồpho kihẻrò klyacuố đítủ dố aruô tồpho nuô. Vă hẻcỏcỏ thĩ, bí thĩ cuố pwỏlỏ tyahỉ lỏ- Israelpủ avỉ yẻtahe hítonuô, prẻlukayă aphủkhủyẻ ki hyălẻ pã.

²⁴ “Khỏpacẻnuô acyăadẻ lỏklỏ ná athará takhyă- to. Prẻmẻtẻphủ tồprẻnuô, aduklỏ ná abyacẻ takhyă- to. ²⁵ Khỏpacẻ tồprẻ ki cyă bá athará nuô, rò prẻmẻtẻphủ tồprẻ ki cyă bá

abyacè nuô héma pòhó. Vă htwõ có hikhukló tôprè rò èthĩ ki é vă ná khĩnékhĩnõ a khuklódu dõ amwĩ ná Beelzebul yě kihérò thĩ dõ a htwõ prè hiphúphyăphú tahenuô a ki écyëécũ lôklõ pã có thĩmwĩ pã.

Zúenĩ Lahyă Cómarya Ní~, Théisě Tă Lahyă Prèlukayă Alé Tămé Ní~.
(Luka 12:2-7)

²⁶ “Mephúnuôrò theisě tă èthĩlẹ tămé. Lõ~ tẹ dõuódóbĩ tahenuô, Cómarya ki bámõhtya luõlõ è pã, rò lõ~ tẹmẹhuômẹthwé tahenuô, Cómarya ki mẹhteluõlõ è pã. ²⁷ Ngõ dõ vă hé pẹ thĩ dõ akhiatapakũ tahenuô, cuõhébè lahyă dõ alĩklẹ nuô ní~. Ngõ dõ thĩ nĩhuõhuô nĩhuõthwé tahenuô, htya éhtõ lahyă dõ hikhuklwókhu nuô ní~. ²⁸ Kayă dõ a mẹthyě cyă thĩ nẹklõ tadúro a mẹthyě cyă thĩ thèhtwõprè to tahenuô, theisě tă alé tămé. Théisě lahyă Cómarya dõ a mẹthyě cyă thĩ nẹklõ ná thĩ thèhtwõprè nyęcõlõ yěnuô dõ ngarakũ nuõtõprè ní~. ²⁹ Htuprèphú nyẹbenuô ù isě prè lũ ná rũzye tòmýé prè, vǎhétó? Manárò Phě Cómarya ki nõlată thyě èthĩ to hénuô, bí tóbè prènuô a latăthyě dõ hekhuto. ³⁰ Lõ~ thĩ khuluộ dõ thĩ khuklõlõ nuõtahe córò, Cómarya dyábè one htuõlõplĩ cóhó. ³¹ Phúnuôrò theisě tămé! Thĩ nguduprĩdu klõlõ có ná htuprèphú nuõtõplutõphè có.

*Tètèmosû Krístu Ná Tèhtésû Krístu
(Luka 12:8-9)*

³² “Ůpèpě~ bèbè a ki ólyā ná a zŭe vǎ dĩ kaysǎ éprè a mètènyě hénuô, vǎ ki ólyakuố è phúnuô dĩ Cómarya a tanémókhuphú tahe a mètènyě pǎ. ³³ Manárò ùpèpě~ bèbè a ki htésúbíkyǎ§ vǎ ná a zŭe vǎ to dĩ kaysǎ éprè a mètènyě pǎ tòprèprè hénuô, dĩ mókhu vǎphě a mètènyě pǎnuô, è ma vǎkaysǎ máto vǎ ki hé kuốke phúnuô pǎ.

*Tèpètèdwố Mátò Tèklyétèngǎ Pré
(Luka 12:51-53, 14:26-27)*

³⁴ “Tane tǎ lahyǎ ná vǎ phyéhyǎ tèpètèdwố dĩ hekhu yěnuô tǎmế. Vǎ phyéhyǎ tèpètèdwố máto. Vǎ phyéhyǎ né tǎbè. ³⁵ Mètèhèrò, vǎ hyǎ dyéohwốhtya

‘Phúprèkhǔ ná phề, phúprèmò ná muố, dya ná prèprèmò kiklyékingǎ lǔ pǎ pré. ³⁶ Kaysǎ tòprèprè dĩ ù ki thétethéhǎ ní lǔ pǎ nuôma a ki mǎdùpré a hiphúphyǎphú níđú pǎ pré.’✧

³⁷ “Kaysǎ tòprèprè dĩ a mọngí lốklố amuốaphě ná vǎ hénuô, a kò ná vǎ to. Kaysǎ tòprèprè dĩ a mọngí lốklố a phúmòphúkhǔ ná vǎ hénuô, a kò ná vǎ to. ³⁸ Kaysǎ tòprèprè dĩ a krusu rò a zá nídyédú toto, vǎkhyề rò a krwố toto tahenuô, a kò ná vǎ to. ³⁹ Kaysǎ tòprèprè dĩ a thélố nídyề athéplò htwốprè nuô, a thétwốprè ki lacúkyǎ pǎ. Kaysǎ

§ 10:33 10:33 Tahehe nuô a hé ná sumwó ✧ 10:36 10:36 Mica 7:6

dố a dyélyakyã athéplò htwöprè dố vǎgněnuô, a ki myáhıtye théhtwöprè tacúprè pǎ.

*Maǔpě~ Bèbè Dố A Ésũ Byacè Jesũ A Khöpacě Nuô, A Ésũ Hố Jesũ Hố.
(Marko 9:41)*

⁴⁰ “Kayã dố a ésũ thĩ nuôma a ésũhố vǎ hố. Rò kayã dố a ésũ vǎ nuôma, a ésũhố Phě Cómarya dố a nǎhyǎ vǎ yěnuô tởprè hố. ⁴¹ Kayã tởprèprè yỏ htwö Cómarya aprèprò rò kayã tởprèprè ki émosũ prèprò yếtởprènuô, Cómarya ki dyé è tẹmẹnĩkhwókè phú a dyé prèprò tahenuô pǎ. Kayã tởprèprè yỏ htwö kayácókayǎtẹ rò kayã tởprèprè ki émosũ kayácókayǎtẹ yếtởprènuô, Cómarya ki dyé è tẹmẹnĩkhwókè phú a dyé kayácókayǎtẹ tahenuô pǎ. ⁴² Vǎ hécócó thĩ, kayã tởprèprè yỏ htwö vǎ khöpacě dố a patíló tởprè akhu-akhyě, ỳpẹpẹ~ bèbè dố a dyéỏ kayã yếtởprè ná htyěkacú tởbẻ prè nuô, Cómarya ki dyé mǎlakỏ có lủ tẹmẹnĩkhwókè pǎ.”

11

*Giovanni Baptista A Khöpacě Tahe
(Luka 7:18-35)*

¹ Bí Byacè Jesũ ithyó zũklyázũklỏ htuỏhố a khöpacě shyéthẻnyẻyẻ akhẻnuô, a htecuỏkyǎ bínuô rò a htecuỏ dố vỉ dố a o dố Galilea kẹ tahe thyáphủ a ki cuỏ ithyóithya dỏnyǎhẻso pẹ ỳ obínuô tahe.

² Bí Giovanni o dõ ù lédótã lũ htõkũ akhẽnuô, a nĩhuõ ná Byacè mẹ tẹprotẹprya tahe rò a nõcuõsudyã a khõpacẽ tahe ná Byacè Jesũ rò èthĩ sudyã lũ, ³ “Nè ma Messia dõ prẹprõ tahe héone ná a ki hyã pã nuõtõprè hó ẽ? Mátõrò pẹ tõbè opõmyásũpã dõ aruõtõprè ki hyã pã agnẽ nuô ẽ?”

⁴ Byacè Jesũ hêsũ, “Kạkhyẽ dyásokhyẽ pẹ Giovanni ná lõ- thĩ nĩhuõ myáhtye yẽtahenuô ní-. ⁵ Kayã mètèkhí tahe myáhtye cyáhó, kayã khãduodá tahe cuõcyáhó, kayã tẹsẽmũmyã dõ pháló tahe sìmé kạkhyẽ lõhó, kayã khãlèkaò tahe khãlèlĩ lõhó, kayãthyẽ tahe ihtõtwtõprè kạkhyẽ khyẽthyáhó, kayã soryasõpháphú tahe nĩhuõbè kuõhó tẹthẽkrũmila hó. ⁶ Dõ vãkhuvãkhyẽ rò kayã dõ a thẽplõpyé pẹto, a zũe tadũ plehyãlã tahenuô a ki nĩbè málakõ có tẹsõri hó.”

⁷ Bí Giovanni a khõpacẽ tahe hteka htuõnuô, Byacè Jesũ cáhtya hébè pẹ kayã bẽmũ nuõtahe ná Giovanni ari-akyã. Rò a hé pẹ èthĩ, “Thĩ htecuõ lahyã dõ kẹsẽhtyẽkyã lõtamákhu nuõma, thĩ cuõmyá kryã- ùpẽ? Ma thĩ cuõmyá lahyã kẹlathé kazuõ põmõ nuõtahe ẽ? ⁸ Phũnuô mátõ kihérò, ma thĩ htecuõmyá kryã- ítẽ? Ma thĩ htecuõmyá prẽ lahyã kayã dõ a kũthyá pẹ thĩ hyeca takhẽplyarashyĩ tõtprèprè nuõprè ẽ? Kayã dõ a kũthyá phũnuô tahe ma a oprè dõ khwĩhõ tahe akũ prẽ. ⁹ Hépemyá vã, thĩ htecuõmyá kryã- ítẽtẽ? Thĩ htecuõmyá prẹprõ tõtprèprè ẽ? Thĩ ki

cuõmyá prèprò tòprèprè hénuôma a máhó. Vă hé thĩ, kayă dõ aduklõlõ có ná prèprõnuô, thĩ myáhtye hó lữ hó. ¹⁰ Giovanni ma kayă tòprè dõ Còmarya héone lữrilũkyă,

‘Myámõ è ma prèthũ pè vă tètìtèkyă tòprèhó, thyáphú a ki mɛlǎ one rɛ pè nɛklyá lɛhyă agnɛnuôrò, vă nõhyă rɛhó è dõ nɛnyɛhyă hó.’ ✧

¹¹ Jesũ hé pọ, “Vă hécócó thĩ, lõ~ kayă dõ a opacɛlyă tahe aklɛnuô, adulõklõ có ná Giovanni Baptista nuô a o tòprè~ to. Manárò kayă dõ a patılõũ dõ mókhu htyɛlɛkɛkũ tòprɛnuô, adulõklõ pǎ có ná Giovanni có. ¹² Cáhtya bí Giovanni Baptista ahtũkhẽ tuõkhõnyãnuô, kayă tahe nuõ sácýsácũ mókhu htyɛlɛkɛkũ. Kayăhãkayăkãkè tahe yácũ nuõpúphe tadũ mókhu htyɛlɛkɛkũ.

¹³ Tuõdõ Giovanni htũkhẽ nuô, lõ~ prèprò ali tahe ná lõ~ Mosè a tètìthyóithya tahenuô a héone lõhó Còmarya ahtyɛkɛ ari-akyâyẽ dõ a ki htwõhtya pǎ nuô hó. ¹⁴ Elia ki hyă khyɛthyá pǎ, prèprò tahe hé phúnuô. A thèzũ hé ùpɛ nuô vă ki hɛsoluõ pè thĩ. Thĩ ki zũɛ vãngó hénuô thĩ thègnɛplõ prɛ. Prèprò hé ná Elia ki hyă khyɛthyá pǎ, a hé nuôma, a hé hó Giovanni yɛnuôhó. ¹⁵ Kayă dõ a o ná akhãlè tahenuô, nõ nĩdǎ lahyă èthĩ.

¹⁶ “Vă ki talõ tɛradũmyá pè thĩ kayă yètôhtũ ná maĩtɛ? Èthĩ ma athyaná pacɛphú dõ a cuõ onyão

✧ **11:10** 11:10 Malaki 3:1

lahyã dõ klěkũ nuõtaha rò a èhtõémõ cuõ nıdyé lũ tôprè ná tôprè rò a hé lahyã,

17 ‘Pè uõ pè thì tẻlò rò thì ilẻ toto, pè ihẻ pẻ thì luỗ rò, thì nguỗ toto,’ a èhtõ nıdyé lũ phunuô.

18 “Mẻtẻhẻrẻ Giovanni hyã duỏesẻ, hyã duỏỏhtyẻzã tahe rò ‘Khẻnẻkhẻnẻ mẽbẻ lũ hó,’ ử hé lỏplẻ lửrẻlủkyã phunuô. 19 Prẻlủkayã aphủkhủ mảhỏ vẫẻ hyẻehyỏỏ kuỏke rò ‘Myámỏ kayã yẻtỏprẻẻ, a eshyỏỏprẻyã, a bỏthẻyỏkhẻkhỏ dủgnẻ ná prẻkwẻamỏ-arỏ ná prẻoraphủ nuỏtahẻẻ,’ èthẻ hé lahyã phunuô. Manỏrỏ bẻ ử mẻryã tẻ phủ Cỏmarya a tẻthẻphẻ yẻrỏ aphỏathẻ htẻluỏỏỏ akhẻpảnuỏ, kayã dỏ arủ tahe ki myỏhtye thẻgnẻhyã ná Cỏmarya a tẻthẻphẻ yẻnuỏma a tỏprẻ, phunuỏ pả.”

*Vẻ Dỏ A Zỏ Nẻdủ Kuỗ To Tahe
(Luka 10:13-15)*

20 Byacẻ Jesủ dyẻluỏẻ eklỏlỏ ử tẻprỏtẻprẻyã dỏ vẻnuỏ tahe akủ tadủrỏẻ èthẻ zỏ nẻdủ kuỗ anẻ to akhu-akhyẻ athẻplỏ mỏto rò a hẻlẻhẻlẻlẻkyã èthẻ,

21 “Kỏ~ vẻ Chorazin ná vẻ Bethsaida, Cỏmarya ki plẻ thì pả. Vả ki dyẻluỏẻ bye tẻprỏtẻprẻyã yẻnuỏ dỏ vẻ Tyre ná vẻ Sido* nuỏ hẻma, èthẻ ki zỏ nẻdủ lahyã anẻ nyẻ~ lảhỏ rò èthẻ ki kủthẻyỏhtya hyẻcỏ taprủ rò a ki onẻã tarỏ lahyã dỏ kỏphẻkhu hó. 22 Manỏrỏ vả hé thì, shyẻ~ mỏnyẻcẻrya pả

* **11:21** 11:21 Kayã mẽ tẻmủmyỏrẻcyã tahe oẻ nyỏcỏ bẻ vẻnuỏ nyẻvẻ akủ. Vẻyẻ nyẻvẻ ma a oẻ dỏ htẻyẻdutavỏ htủ.

tônyënuô, vj Tyrephú tahe ná vj Sidophú taheyë, Cómarya ki thézõní éklõ ná thì pã. ²³ Kõ~ vj Capernaumphú thì~, thì tanë lahyã ná Cómarya ki dyahtyalõ tuõ có nệ dĩ mókhu pã nệ tanë phúnuô ể? A ki vjẵkyã nệ dĩ ngarakũ pã. Tèprotèprya dĩ dĩ dyéluõ dĩ nệkũ yếtahenuô, vã ki dyéluõ bye dĩ vj Sodom vjĩkũ hénuôma vjnuô tởvĩ ki o tuõpã tuõkhõnyã có. ²⁴ Manárò vã hé thì, mớnyëcirya pã tônyënuô, vj Sodomyë, Cómarya ki thézõ dunĩklõ ná thì pã.”

*Vã Ki Dyé Thì Tèokuõ Tabéthéprã
(Luka 10:21-22)*

²⁵ Bínuôakhë Byacè Jesũ hé Cómarya, “Kõ~ mókhu Byacè, hekhu Byacè, vã Phë Cómarya~ vã hébwihétaryë nệ, tè dĩ nệ dya dóuodóbí pế prèthíphéphú tahe ná prèpũthégnètèphú tahenuô, nệ dyéluõhtya pếhó ná kayã dĩ a tanepatí nĩdyé anệ thyáná pacếphú nuôtahehó akhu-akhyë, vã hébwihétaryëhtya nệ. ²⁶ Kõ~ phë~, nệ thèplòò thèplòtõ mặnyãhó ná a kibè htwõhtyanyã phúyếhó akhu-akhyë, vã hébwihétaryë nyacó nệ.

²⁷ “Vãphë dyétặlõ hỏ vã tẹpwõ~ tởcỏ hỏ. Kayã dĩ a thègnế phúkhũ matú a Phë Cómarya tởprèprè~ tuõ prế. Kayã dĩ a thègnế Phë Cómarya nuôma túprế aphúkhũ tởprề ná kayã dĩ phúkhũ nwóhtya lữ dĩ a ki dyéluõ pế lữ pã nuôtahe prế.

28 “Lõ~ kayă dõ a vîhtuôzáhtuô rò a théprá ladyá thĩ tahenuô, hyă dõ văoyě, rò vă ki dyéokuõ tabéthéprá thĩ. 29 Ză lahyă vă izáyě rò ithyóthégně kuõ tẹ dõ văoyě, mețehérò vă thédõthéngạ rò vă shyalyạ văthé akhu-akhyě, nẹ ki myáhtye nẹ thépłò a lẹokuõ tabéthéprá pǎ. 30 Mețehérò vă nõzǎ thĩ văizǎ yěnuô, azũnyě~ hu pré. Vă tǎmuõțǎtẹ ma ahtuô to.”

12

Byacè Jesũ Ma Mõnyěduô A Byacè (Marko 2:23-28, Luka 6:1-5)

1 Dõkhyě nyětyatonuô, Byacè Jesũ cuõnuõcuõbẹ ỹ buõkũlǎ prélékhu tahe, rò atõ ná Judaphú a Mõnyěduô.* A khõpacẹ tahe théethěõ rò a práe ỹ buõkũlǎthè. 2 Bí Pharisěophú tahe myáhtye èthĩ akhěnuô, a hé Byacè Jesũ, “Myámõ, nẹ khõpacẹ nuõtahe, tẹ dõ ỹ tõ meñĩ Mõnyěduô to nuõtahe rò a cuõme dũgně lé~.”

3 Byacè Jesũ hésũ èthĩ, “Bí Davi ná a khõbõthyó tahe ladyáeladyǎõ akhěnuô, a mekryá~ ítětě nuõma thĩ hõnó kuõnyǎ ỹ to ẽ? 4 Khómũ dõ ỹ lũhtya dõ Cómarya a o tahenuô, enĩ pretú bwídu tahe pré tadúró Davi ná a khõpacẹ tahe cuõnuõphyée văhétõ? 5 Htuõto bwídu dõ Cómarya ahikũ

* **12:1** 12:1 Judaphú a Mõnyěduô ma mõkatò. Byacè thyěihtòka amõnyě ma mõkatò htuõ nuõtõnyě

tahenuô, bí Mõnyëduô akhě ki èthĩ cuótalwókhě-talyë Mõnyëduô a tẹthyótẹthya tadúro atẹthú oto hénuôma thĩ hõnó takhyá~ to ẽ?✠ 6 Vã hé thĩ, kayã dõ aduklõ pã có ná tẹlũhõdu nuô a o býẽ tôprẹ. 7 ‘Vã thézũ tẹlũtẹtyã to, vã thézũ prẹ tẹthézòk-labè nĩ lũ tôprẹ ná tôprẹ prẹ,’✠ Cómarya hé ngó yětõmũnuô, thĩ ki thégñěbye angólasá hénuôma, kayã dõ atẹthú oto tahenuô, thĩ dya ná èthĩ tẹthú takhyá~ to. 8 Vã hé phúyẽ mẹtẹhéro, prẹlukayã aphúkũ mấđũ vã yěnuôma Mõnyëduô a Byacè tôprẹhó.”

*Kayã Takhuthyě Tôkhó Tôprẹ
(Marko 3:1-6, Luka 6:6-11)*

9 Byacè Jesũ htecuõkyã bí lyăkhu nuôro a cuõnuô dõ Judaphú tẹcòbẻhõkũ. 10 Rò bí tẹcòbẻhõkũ nuô, kayã takhuthyě tôkhó o tôprẹ. Pharisẻophú dõ a thézũ myápũ Jesũ tẹthú tahenuô a o tahe rò a sudyã lũ, “Bí Mõnyëduô akhě, ki zasĩmẻ kayã tôprẻprẻ hénuôma, anĩ prẹ Judaphú a tẹthyótẹthya hé phũnuô ẽ?”

11 A hé èthĩ, “Kayã tôprẻprẻ athĩmĩ ki latặ otyặ dõ hekũ bí Mõnyëduô akhěnuô hẻro, thĩ cuố cwihtya è pã ẽ? Ma to ẽ? 12 Kayã tôprẻnuô a nguduprĩdu klõpã có ná thĩmĩ tôđuố bá~ tẻ. Phũnuôro, bí Judaphú a Mõnyëduô akhěnuô, mẹtẻryã ma anĩ prẹ.”

✠ 12:5 12:5 Li Lẻmĩklẻ 28:9-10 ✠ 12:7 12:7 Hosea 6:6

¹³ Rò a hé kayă takhuthyě tôkhó yětôprè, “Zòhte nẹ takhuthyě nuôtôkhó nuô,” a zòhte rò atè ryákaḵhyě thyákyě ná a takhuryá nuôtôkhó. ¹⁴ Manárò Pharisèophú tahe htecuõ taphákyă rò èthĩ cuõokú hébè nídyélũ ná tóbè męthyě Jesũ phútěnuô ari-akyă.

Jesũ Ma Prèmetèphú Dõ Cómarya Nwóhtya È Tôprè

¹⁵ Byacè Jesũ thègně èthĩ atètane mũmyă rò a htecuõkyă ná khálé bínuô. Kayă krwõplukr-wõphè kuõlõ lůkhyě rò a zasímé pè lõplĩ có ù tẹswítèsě pwõ- tôprè có. ¹⁶ A hé èthĩ ná vă ma ùpěnuô hésoluõ pè tá ù tôprè- tãmé ní-. ¹⁷ Yěma a mę lõbãhtya phú Prèprõ Isaiah héone,

¹⁸ “Èyě ma vă prèmetèphú dõ vă nwóhtya lũ, è ma kayă tôprè dõ vă monĩ lũ rò vă théplò onĩ lũ. Vă ki nõhyăo vă Thé Săšě Byacè dõ èlõ pã rò a ki hésoluõ pè Judaphú mato tahe ná a ki bè phyésũ tẹcótètẹ dõ vă o phútě nuô pã. ¹⁹ Manárò ènuô aklyéangă kuõũ to. A éhtõémõ kuõũ to. A cuõéhtõé-mõ dõ klyádu nuõtahe akũnuô, ù níhuõnõ to. ²⁰ Kayă dõ a hęcérecé thyáná pòmõ langò tôprènuô, è pătũkyă lũ to. Kayă dõ a tẹzũpatĩ thyáná mikò dõ a kírè pĩhõ tôprènuô è uõpĩ lă lütẹ to. A ki meryá plehyă rò a ki thézò plehyă lăpõ tẹ tuõdõ a ki dyéohwóhtya tẹcótètẹ ki mepékyă

tèmũmyá yěnuô pǎ. ²¹ Képwõtôké myěcô
pwõtôcô ki thêlêhtyaní è pǎ.”✠

Byacè Jesũ Ná Beelzebul
(Marko 3:20-30, Luka 11:14-23, 12:10)

²² Htuôrò èthĩ éhyǎní kayǎphě dǎ khĩné mẽbè
lũ rò a mètèkhí rò a pé nĩdyé yětôprè dǎ Byacè
Jesũ a o. Thyáphú a ki hébècyá, myáhtye cyá
kǎkhyě khyěthyá nuô, a zasímé pé lũ. ²³ Kayǎ
bémũ tahe khyéthukhyéthé nyacó, rò a hé lahyǎ,
“Kayǎ yětôprè ma Khwí Davi aphúkhũ cókǎ?”

²⁴ Manárò bí Pharisèophú tahe nĩhuǎ ù hé
phúnuô akhě, èthĩ hé, “A vèhtebé khĩnékhĩnǎ
nuôtahe mamá pré khĩnékhĩnǎ a khuklódu
Beelzebul mẽcwó lũ pré.”

²⁵ Byacè Jesũ thègně èthĩ tètane tahe
rò a hé èthĩ, “Kétôké akũnuô akayǎ tahe
kisákipǎ nĩdyédũ lũ tǎprè ná tǎprè kihérò
a lụpruǎlụpryǎkyǎ pǎ. Vĩtǎvĩ bèbè, kayǎ
tǎmuǎtǎcô bèbè ki aklyéangǎ lũ hénuô, a ki
lụpruǎlụpryǎ lǎ lũ pǎ. ²⁶ Khĩnékhĩnǎ ki vèhtekyǎ
nĩdyé khyěthyádũ akayǎ tahe kihérò athyáná a
sá kǎkhyě nĩdyé khyěthyá dũ ané pré. Phúnuôrò
ahtyèaké cuǎo khyǎ cyá phútě? ²⁷ Ki vǎ vèhte
khĩnékhĩnǎ ná Beelzebul a taryěshyosǎ kihérò
thĩ khǎpacě tahe kuǎke rò a nõe maũpě a
taryěshyosǎ rò a vèhte pě? Ma a nõe khĩnéricyá
khukló a taryěshyosǎ ể? A nõe má náto. Phúnuô

✠ **12:21** 12:21 Isaia 42:1-4

akhu-akhyě, thĩ khõpacě ki dyéluõ nĩdyédũ thĩ tẹthũ pã. ²⁸ Manárò vã ki vẹhtekyã khínékhĩnõ yětahe ná Cómarya a Thé Sãšě kihérò yěnuôma a zũluõhõ ná Cómarya ki hyã põhtyěpõké yěnuô a hyãtuõhõ dĩ thĩ ohõ.

²⁹ “Mátòrò, bí kayã tởprẻ cuõnuõ dĩ khĩnérícýã khuklõ dĩ athýáná kayãshyokayãsõ tởprẻ ahikũ akhẽnuô, a ki nuõ cõklõma rẻ lũ to kihérò a cuõ phyéphe cyã lữtặtẻ phứtẻ? A cõklõma htuõ lũ túma a phyéphe nĩ cyã lữ tặtẻ prẻ.

³⁰ “Kayã dĩ a okuõ dĩ vã tởkyẻ to nuôma kayã dĩ a thẻhte vã hó, kayã dĩ a mẹtõkuõ tẻ ná vã to nuôma kayã dĩ a mẹpruõmẹpryã tẻ hó. ³¹ Mẹphũnuôrò vã hé thĩ, Cómarya ki plwõkyã kayã dĩ a mẻthũ lũ, a héthũ lũ nuôtahe a tẻthũ. Manárò kayã dĩ a héthũmẻthũ Thé Sãšẻ Byacẻ nuô Cómarya plwõkyã cyã pã èthĩ tẻthũ to. ³² Kayã tởprẻprẻ ki héthũ prẻlukayã aphũkhũ mặhõ vã yěnuô Cómarya ki plwõkyã lữtẻthũ prẻ. Manárò kayã dĩ a héthũ Thé Sãšẻ Byacẻ nuô, yẻtỏhtử bẻbẻ, nopã tỏhtử bẻbẻ, Cómarya plwõkyã cyã pã lữtẻthũ to.

*Thòmỏ Ná Thỏthẻ Ari-akýã
(Luka 6:43-45)*

³³ “Thòmỏ dĩ arỉ-aruõ atwỏaryã nuô, a ki thẻhte thỏthẻ dĩ aryã pã. Manárò thòmỏ dĩ a tazwítaphuõ nuô, athẻhte ryã to. Mẻtẻhẻrò nẻ myã

athè nuô, nẹ thègně cyá dû hó amố ari-akyã hó.
³⁴ Rủthí aklwĩalyã thĩ~, thĩ ma kayã klwĩlyã cyế
 rò thĩ cuố hébè ryá bécýá phútế? Kayã nuô
 a thềplòkũ obã tặpòtặpế phútềrò akhãu krwồ
 hébềhte kuố phúnũôprế. ³⁵ Kayã ryá tồprềnuô,
 a yố sunuố opló tềryá tahe đố a thềplòkũ akhu-
 akhyế, a ki hébềhte ngố đố aryá tahe prế. Manárò
 kayãcyếricýá tồprềnuô, a yố sunuố opló tềmũmyá
 tahe đố a thềplòkũ akhu-akhyế, a ki hébềhte ngố
 đố a mũmyáricýá tahe prế. ³⁶ Manárò vã hé
 thĩ, shyế~ Cómarya cirya kayã akhếpãnuô, a ki
 cirya lồồ~ kayã đố a hébè tanẹ kuốũ to rò a
 hébè ngố đố abwĩataryế oto nuôtahe pwồ~ tồmũ
 pã. ³⁷ Mệtềhềrò, nẹ ki hébè ngố đố aryá tahe
 hénũôma, Cómarya ki hé nẹ ná nẹ tềthũ oto pã.
 Nẹ ki hébè ngố đố a mũmyá tahe kihềrò, a ki hé
 nẹ ná nẹ tềthũ o pã.”

*Ủ Kwĩmyá Tềprồtềprya Tôcô
 (Marko 8:11-12, Luka 11:29-32)*

³⁸ Htuồrò Pharisềophú tahe ná prềithyó
 tềthyótềthya athárá tahe hé Jesũ, “Thárá, nẹ
 dyếluố pề myá pề tềprồtềprya tôcô to, pề thềzũ
 myáhtye lã vã.”

³⁹ Rò a hếsũ èthĩ, “Kayãcyế kayãricýá, kayã
 đố acó kuốũ ná Cómarya to yếtồhtũ tahe cuốk-
 wĩmyá tuố vã tềmẹ tềprồtềprya tôcô, manárò
 vã ki dyếluố pếtủprế èthĩ tềprồtềprya tôcô đố
 athýáná Prềprồ Jona nuô pã prế. ⁴⁰ Mệtềhềrò,

phú Jona o dố tềđu hókũ thuỗnyếthuỗthể nuô, prèlukayã aphúkhũ mặhố vắyể a ki okuỗđũ dố helể thuỗnyếthuỗthể pã.✧ 41 Dố Jona a tềhế-sodônyã luỗ pế vỉ Ninevephú tahe rò a zạ nỉđũ lốplỉ hó anế akhu-akhyể, shyế~ Cómarya cirya ử pã tồnyếnuô, vỉ Ninevephú tahe ki ihtò tộkuỗ ná kayã dố a htwỗprề khỗnyạ yếtồhtử tahe pã rò a ki dya èthỉ tềthủ pã. Khỗnyáyể kayã dố adulố ná Jona nuô a o bắyể tồprề. 42 Tềcirya amộnyể pã tồnyếnuô, kế dố cắlyạ tồkyể akhwímuộ Sheba ki ihtò tộkuỗ ná kayã dố a htwỗprề khỗnyáyể tồhtử tahe pã rò a ki betềthủ dố èthỉ yếtahe ạlọ pã, mệtềhềrò thyáphú a nỉhuỗnố kuỗ Khwí Solomo a tềthyóithya dố a lốbã ná tềthíphế yếtahe ag-nềnuôrò, a o có dố kẹyẹ dố aruô tồkế tadừò a hyã có. Rò vắ hé thỉ, kayã dố aduklốlố có ná Khwí Solomo nuô a o bắyể tồprề.

*Khĩnếkhĩnố Mũmyá Tahe Kạkanuỗ Khyếthyá
(Luka 11:24-26)*

43 “Bí khĩnếkhĩnố tồđuỗ htecuỗkyã htuỗhố dố kayã tồprề akũ akhềnuô, a htecuỗ dố khắlếkrắkrề tồpho rò a cuỗ myápử akhắlế lếokuỗ tabếthếprá tadừò a myáhtye to. 44 Rò a hé, ‘Vắ ki kạkhyể khyếthyá dố vắ khắlế lyềnuô hénỉ,’ a hé rò bí a kạtuộ akhềnuô, a kạmyáhtye ná akhắlế lyề yềnuô a o kồkhũ, ạplỉaphuỗryá, a o tanắtashuỗ twỗryá

✧ 12:40 12:40 Jona 1:17

lồplĩ có pwõ~ tôcô. ⁴⁵ Rò a htecuõ ékrwõkanĩ pỏ
akhõ đõ a cyëricyã lỏklỏ có ná lũnuô thuõthyótô-
đuõ có rò èthĩ kạkanuõ o lahyã bĩnuô. Rò kayã
nuôtôprẻ ki cyẻ lỏklỏ có ná a khảlẻlyẻ nuô có pả.”

Byacẻ Jesũ Amuỏ Ná Apuỏvỷ Tahe
(Marko 3:31-35, Luka 8:19-21)

⁴⁶ Bí Byacẻ Jesũ hẻbẻhẻsũ ná kayã bẻmụ
akhẻnuô, amuỏ ná a puỏprẻkhử tahe hyã ihtỏ
opỏ o lử đõ aklỏ rò a thẻzử myảhtye hẻbẻ lử.
⁴⁷ Kayã tỏprẻ hẻ lử, “Nẻmuỏ ná nẻ puỏprẻkhử
tahe hyảihtỏ opỏ nẻ đõ aklỏnuô. Èthĩ thẻzử
myảhtye hẻbẻ ná nẻ hẻnuô.”†

⁴⁸ Rỏ Byacẻ Jesũ hẻsủ lử, “Vảmuỏ ma maủpẻ?
Vả puỏ ma maủpẻ?” ⁴⁹ Rỏ a zửcuỏ ná a khỏ-
pacẻ tahe rò a hẻ, “Đỏnuôlẻ, èthĩ ma vảmuỏ ná
vảpuỏvảvỷ tahe hỏ. ⁵⁰ Mẻtẻhẻrỏ kayã đõ a mẻtỏ
phủ vảphẻ đõ mỏkhu tỏprẻ a tẻthẻzử nuỏtahe ma
mảhỏ vảpuỏvảvỷ tahe ná vảmuỏ hỏ.”

13

Tẻdyã Khảkho Kayảphẻ Tỏprẻ Pruỏtả Tẻklwỉ
Ari-akyã
(Marko 4:1-9, Luka 8:4-8)

¹ Bĩnuô tỏnyẻhỏ, Byacẻ Jesũ htecuỏkyã bí hinuô
tỏmẻ akử rò a cuỏ onyảỏ đõ htyẻòduhtử. ² Kayã
hyảỏ tavaplutavaphẻ lỏ lử rò a cuỏnuỏ onyảỏ đõ

† **12:47** 12:47 Ủ rả liphá mú~ nukẻ tahehẻnuô, ủ myảhtye lisẻẻ
yẻtỏmả opatỏkuỏ to

thòklyèkũ. Kayă bémũ tahe ke rò a ihtòo lồplĩ dồ khồlồkhu. ³ Rò a dyá é pẹ lă èthĩ tẹdyá khákho tahe, rò a hé èthĩ, “Nĩdă tặặ lahyă! Bètôphuố, prèmepрэphú o tồprẹ. Rò tồnyèkhẻ a hyă pruoắặ tặklwĩ. ⁴ Rò bí a hyăpruoắặ tặklwĩ akhẻ, tahehenuô a latặặ dồ klyáđẻkũ, rò htuphúzuốphú tahe hyăihutuôekyă lỏ lủ. ⁵ Tahehenuô a latặặ dồ lỏklẻ hekhuphábủ akhẻlẻ nuô. Rò hekhu yỏ phábủ akhu-akhyẻ a dyáhtya pryă lẻ. ⁶ Maná rô arwĩ yỏ sátặặ to akhu-akhyẻ, bí tamỏ sáẻ lủ akhẻnuô, akủlwỏ lỏ amỏ tahe rò anỏ hyălỏplĩ. ⁷ Tặklwĩ tahehenuô a latặặ dồ thồshyáthồprủkẻ rò thồshyámỏ yẻtahe duhtya khyábỉ lỏ amỏ patỉ yẻtahe. ⁸ Maná rô tahehenuô a latặặ dồ hezyerizyeryákhu rò a phẻhtya rò athẻaphỏhteẻhtya aphuố tồzẻ, aphuố shyẻthuỏthyỏ, aphuố thuỏshyẻ. ⁹ Kayă dồ akhẻlẻ ki o rò nỉdăđủ nỉ.”

*Ngỏkhákho A Tẻtaze-one
(Marko 4:10-12, Luka 8:9-10)*

¹⁰ A khỏpacẻ tahe hyă dồ lủo rò hyăsudyă lủ, “Bỉ nẻ héẻ nả kayă nuỏtahe akhẻ nẻ cuố dyápẻ tuố èthỉ nả tẹdyá khákho tahe metẻ?”

¹¹ Byacẻ Jesũ hẻsủ èthỉ, “Cỏmarya dyẻthẻgnẻplỏ pẻhỏ thỉ nả mỏkhu htyẻlẻkẻkẻ a tẻthẻkhuthẻgnẻ dồ a dóuỏdỏbỉ tahe tadủrỏ a dyẻthẻgnẻ tuố pẻkuỏ èthỉ to. ¹² Metẻhẻrỏ kayă dồ a o nả tẻthẻkhuthẻgnẻ mảđủ mỏkhu htyẻlẻkẻkẻ ari-akyă tahenuô Cỏmarya ki dyẻẻhtya pỏ lủ pả.

Kayă dô a o kuô ná tètèkhuthégně mądû mókhu a htyělékékű ari-akyă to tahenuô, a ki o prě takiphú bèbè, Cómarya ki phyékyălöphe lű pă. ¹³ Bí vă hébè èthĩ akhěnuô, vă dyánĩ pẹ èthĩ ná ngókhákho tahe, mẹtěhéro

Èthĩ myá tadúro a myáhtye to. Èthĩ nĩhuô tadúro a thěgně to.

¹⁴ “Prěpro Isaiah héone ngónuô a lőhtyabăhtya ná èthĩ yěnuô hô. Rò a héone,

‘Thĩ nĩhuôhtuô nĩhuô thyáthyá có pă tadúro thĩ thěgněplö pẹ angólasá tòmű- to, thĩ myáhtyehtuô myáhtye thyáthyá có pă tadúro thĩ myáhtyeplö angólasá tòmű- to pă. ¹⁵ Mẹtěhéro kayă yětahe ma a khuklópryě, èthĩ khălè o tadúro a nĩhuôplö to, èthĩ bòkribí amèthè mẹtěhéro èthĩ thézű myáhtye tẹmátècó to. Èthĩ ki mẹ lahyă phúnuôto héro èthĩ ki myáhtye ná amèthè pă, a ki nĩhuôplö vă hé yětahe pă, a ki taneplö thěgněryá lahyă pă, a ki ză nídű lahyă ané pă, rò vă ki zasímé èthĩ pă.’ ✧

¹⁶ “Manáro thĩ yětahenuô, thĩmèthè myáhtye tẹ, thĩkhălè nĩhuô tẹ akhu-akhyě thĩ ki nĩbè tẹsöri. ¹⁷ Mẹtěhéro, vă hécócó thĩ, prěpro éprè ná kayácókayăte éprè thĩtahe èthĩ thézű myáhtyekuô lahyă tẹ dô thĩ myáhtye yěnuôtahe tadúro èthĩ myáhtyenó kuô to. Htuôto èthĩ thézű

✧ **13:15** 13:15 Isaiä 6:9-10

nĩhuỗkuỗ lahyã tề đố thĩ nĩhuỗ nuôtahe tadúró
 èthĩ nĩhuỗnó kuỗ to.

*Byacè Jesũ Hêluỗplỗ Pé Ủ Prềpruỗtã Tềklwĩ
 Angólasá Ari-akyã
 (Marko 4:13-20, Luka 8:11-15)*

18 “Mềphúnuôrò nĩdã lahyã tềdyá khákho
 prềpruỗtã tềklwĩ angólasá ari-akyã yẽ. 19 Bí kayã
 tôprềprề nĩhuỗplỗ Cómarya ahtyếakế tềritềkyã
 rò a thềgnềplỗ to tahe nuôma athyáná tềklwĩ
 latã đố klyádềkũ rò khĩnềricyã khuklỗ hyãphyế
 taphãkyã tềklwĩ đố ừ pruỗtã đố èthĩ thềplòkũ
 nuôtahe. 20 Tềklwĩ đố a latãtỗ đố lốklế yẽ-
 tahe nuôma athyáná kayã đố a nĩhuỗ Cómarya
 alãangố rò tôphuỗtuỗ a thềkrữthềlỗ phyếsủ nuô-
 tahe hó. 21 Manárò a zũe lahyã taplộphủ prề,
 mềtềhềrò Cómarya alãangố nuô, a nuỗ oklỗsỏma
 đố èthĩ thềplòkũ to. Đố èthĩ zũe Cómarya alãangố
 yẽ akhu-akhyế, a khyábề tềpyátềsế, tềmềcyềmềcủ
 rò a vĩkyã khyềthyá a tềzủtềnyã. 22 Tềklwĩ đố
 a latã đố thồshyáthòprủklế nuôtahe ma athyáná
 kayã đố a nĩhuỗ Cómarya alãangố tadúró a yỗ
 bềkủbềkyã nĩdyế ná a tềohtwỗprề htuôrò a yỗ
 thềzủ duzãhtyathề lahyã akhu-akhyế, lỗ- tềyềta-
 henuô a iplủkhyábĩkyã lỏhỏ lủ rò athềaphỗ htebề
 pãtòhỏ. 23 Tềklwĩ đố a latã đố hezyeheryákhu
 tahe nuôma athyáná kayã đố a nĩhuỗ Cómarya

alãangó rò a thégneplõ nuõtahe hó. Kayã yëta-henuô athè èhtya tuõ có đõ aphuõ tởzè, aphuõ shyëthuõthyó, aphuõ thuõshyë.”

Dõnyã Khákho Rwémõ Tahe Ari-akyã

²⁴ Jesũ dyá pè põ èthĩ ngókhákho đõ aruô tởtõ rò a hé, “Mỏkhu htyëlékékũ nuô athyaná prẽmẽprẽphũ tởprẽ hyãpruõtãkyã buõkũlãklwĩ đõ ashuõryá tahe đõ prẽkhu. ²⁵ A vĩa htuõrò bí èthĩ kạ omyẽnĩ sõtapa lõ pwõ~ tởprẽ akhẽnuô, prẽ thẽkháthẽhte hyã pruõtãkuõ arwẽklwĩ tahe bí èthĩ buõkũlã aklẽnuô, htuõrò a htecuõkyã. ²⁶ Bí amõ dyãhtya rò aplyã htehõ akhẽnuô, rwémõ tahe plyãhtekuõ bĩnuô.

²⁷ “Rò a prẽmẽtẽphũ kahé abyacè, ‘Byacè, nẽ hyã pruõtã buõkũlãklwĩ đõ ashuõryá nuõtahe prẽ vãhéto~? Rò rwémõ tahe cuõphẽhtya tuõkuõ metẽ?’

²⁸ “Rò a hẽsũ a prẽmẽtẽphũ, ‘Nuõma prẽthẽkháthẽhte nuõtởprẽ hyãmẽ prẽ.’

“Rò a prẽmẽtẽphũ hẽ lũ, ‘Ki mẽphũnuõrò, pẽ hyã htỏhtekyã è ma nẽ thẽplòo ẽ?’

²⁹ “Manárò abyacè hẽsũ lũ, ‘Hyãhtỏhtekyã tãmẽ, a odũ, pãma thĩ htỏhtethũ tuõlõ buõkũlã mõhẽ. ³⁰ Nõduhtya rỏdũ lũ bĩnuô hó, rò shyẽ~shuõkhếtõkẽhõ pã rò vã nõkẽkyã rẽ ù rwémõ nuõtahe pã rò kyẽklõkyã è rò isũkyã è ná mi pã. Buõkũlã nuõtahe pã rò kikẽkipõ è pã rò dyaplõ è đõ cyãkũ pã.’ ”

*Dônyă Khákho Taplèplò Ari-akyă
(Marko 4:30-32, Luka 13:18-21)*

³¹ Byacè Jesŭ dyápé pọ èthĩ ngókhákho dǎ aruô tǎtǎ, “Mókhu htyělékékũ nuôma athyáná kayă tâprè iluǎdyă taplèplò tâplò dǎ aprékhu nuôhó. ³² Tèklwĩ pwǎ- tâcô aklènuô taplèplò ma a patíló ũ hó. Manárò bí a duhtyahó akhěnuô, aduló ná thòtǎmǎ dǎ aruô tahe. A htwǎhtya thòphú tǎmǎ rò htuphúzuǎphú tahe hyămẹ lahyă apwĩ dǎ aphyă tahe ałǎ cǎ.”

Dônyă Khákho Huômũ Ari-akyă

³³ Byacè Jesŭ dyápé pọ èthĩ ngókhákho dǎ aruô tǎtǎ, “Mókhu htyělékékũ nuôma athyáná prèmò tâprè phyénĩ huômũ rò a cimũ lwítǎ dǎ dĩphé tâplutǎphé aklě rò athě tapho htyalǎplĩ dĩphé yěnuôhó.”

(Marko 4:33-34)

³⁴ Bí Byacè Jesŭ hébè ná kayă bémũ yětahe akhěnuô, a dyápé èthĩ ná lǎ- ngókhákho yětahe. A hébè èthĩ rò a dyápé èthĩ ná ngókhákho tonuô a o tǎphuǎ- to. ³⁵ Mephúnuôrò yéma a hyătǎ phú Cǎmarya héone prèprǎ rò a hé,

“Vă ki hébè ũ ná ngókhákho tahe pă, vă ki hésoluǎ pẹ èthĩ ná tẹ dǎ ũ dǎuǎdǎbí è dǎ hekhu htwǎlúpă nuôtahe pă.”✧

*Byacè Jesũ Hėluõplõ Pė Khyě Tėdyá Khákho
Rwémõ Ari-akyă*

³⁶ Rò a htecuõkyă dĩ kayă orõõé aklě rò a cuõnuõ dĩ hikũ, a khõpacě tahe hyă hé lũ, “Hėplõ pė pė ná nẹ dyá khákho rwémõ o dĩ prėkhu nuõtahe angõlasá nuõ to.”

³⁷ Rò a hėsũ èthĩ, “Kayă dĩ a pruõtă tẹklwĩ dĩ ashuõryá yětõprẹ angõlasá ma prẹlukayă aphúkhũ yěnuõ hõ. ³⁸ Prẹ angõlasá ma hekhu yětõba hõ, buõkũlăklwĩ dĩ ashuõ tahe angõlasá ma mókhu htyělẹkẹkũphú tahehõ, rwémõ tahe angõlasá ma khĩnericyă khuklõ aphú tahehõ. ³⁹ Prẹthėkháthėhte dĩ a hyă pruõtă rwėklwĩ nuõtahe angõlasá ma khĩnericyă khuklõ hõ. Kėbuõkũlă ashuõakhě angõlasá ma shyé~ mõnyě tadũpă nuõ hõ. Prẹkẹ buõkũlă ma tanéphú nuõtahe hõ.

⁴⁰ “Phú ử htõhte plõlõ rwémõ tahe rò ử sũũkyă ná mi nuõ, shyé~ mõnyě tadũ păma a ki htwõhtya thyákuõ phunuõ pă. ⁴¹ Lõ~ tẹ dĩ a thũ thũũklyá tahenuõ, ná lõ~ kayă dĩ pwõ~ phuõphuõ a mẹ tẹmũmyáricyă tahenuõ, prẹlu aphúkhũ mặhõ vặyě, vặ ki nõhyă vặ tanéphú tahe pă rò a ki hyă htõhte taphăkyă èthĩ dĩ Cõmarya a htyělẹkẹkũ yěnuõ pă. ⁴² Htuõrò a ki vĩtặlõ èthĩ dĩ Mõrapõtya kũ pă. Bĩnuõ tõpho pănuõ èthĩ kinguõkihè, a ki ạtakrộ lõ akhukhyě pă. ⁴³ Bĩnuõakhě pănuõ, kayăcõkayăte tahe kilĩkitakhě thyáná tamõ nuõ

dố Phê Cómarya ahtyěakékũ nuô pã. Nề ki khălèò rồ nídăđũ ní~.

Jesũ Hésoluố Pé Ủ Ngókhákho Dố A Nguduprìdu Tahe

⁴⁴ “Mókhu a htyělélékékũ ma athyáná ử cuốđya ouố tềnguduprìdu dố lýá tồlế alễnuô hó. Bí kayă tồprề cuốmyáhtye tềyě akhềnuô, a plủbí kăkhyě lữ rồ a thềkrữthềlồ rồ a kạ dố ahi. Rồ a isềkyă lỏ a tặmuốtặ tề tahe rồ a iprì ná lýánuô tồlế.

Lộ Nguduprìdu Angố Khákho

⁴⁵ “Mềkhyěthyá, mókhu htyělélékékũ nuôma athyáná prề mềkuốmềkhá tề dố a myápủ iprì lỏ nguduprìdu tồprề. ⁴⁶ Bí a myáhtye lỏ dố a nguduprìdu lakố có tồmể akhềnuô, a kạ isềkyă a tặmuốtặ tề lỏ~ plỉ rồ iprì ná lỏ nuôtồmể.

Tềhềkhákho Itavỉ Ủ Cộe Ná Tề Tahe Ari-akyă*

⁴⁷ “Mềkhyěthyá, mókhu htyělélékékũ nuô athyáná prềmề-etề tồprề dố a vỉặ itavỉ dố htyềkũ rồ tề pwốmyềpwốcồ hyăní nuô hó. ⁴⁸ Bí tề ní bắlồhố akhềnuô, a ilyề itavỉ rồ htya-onyă ibềhte tề dố khồlồkhu. Tề dố aryá tahenuô a dya-odwố dố phốbyekũ, tề dố aryáto tahenuô a vỉkyă lữ. ⁴⁹ Shyề~ mốnyề tadũ pã tồnyềnuô, athyáná nuôhố, tanéphủ nuôtahe ki hyă pã rồ a ki hyă ihtuô htekyă kayăricyă nuôtahe dố kayăcốkayặ tề

* **13:46** 13:46 Itavỉ ma “mồ” lếcộe ná tề

tahe aklě pǎ. ⁵⁰ Rò a ki vřtǎkyǎ èthř dǒ Mòrapòtya kǔ pǎ. Bínuô tôphonuô ů kinguǒkihè pǎ, ů ki ǎ takřitakřù lahyǎ có ůkhukhyě pǎ.”

Tèmátècò Athě Ná Alyẹ

⁵¹ Byacè Jesũ sudyǎ a khǒpacě, “Lǒ~ yětahe ma thř thègně è?”

Èthř hèsũ, “Ò, pè thègně vǎ.”

⁵² Rò a hèsũ èthř, “Mẹphúnuô akhu-akhyě ů ki ithyóthègně kałǒ lǒ~ prèithyó tẹthyótẹthya athará nuôtahe ná mókhu htyèlèkèkǔ hénuôma, athyaná hibyacè tôprè dǒ a phyéhte a tẹngudupřidu dǒ athě ná alyẹ tahe dǒ alẹ dya- opló tẹkhǎlẹ akũ.”

Vř Nazarèphú Ěsũ Byacè Jesũ To (Marko 6:1-6, Luka 4:16-30)

⁵³ Bí Byacè Jesũ dyǎ pè htuǒlǒhó èthř ná ngókhákho yětahenuô a htecuǒkyǎ bínuô. ⁵⁴ Rò a ka kǎkhyě khyěthyǎ dǒ adǒaso nřdũnuô, rò a ka cáhtya ithyóithya nřpè adǒphúsophú tahe dǒ èthř tẹcóbèhǒkũ rò èthř khyéthukhyéthé lǒplř, rò a hé, “Kayǎ yětôprè cuómecyǎ tuǒ tẹpròtẹprya yětahe nuôma a cuǒnřbè tǒ tẹthítèphè yěnuô ná tẹpròtẹprya yěnuô bítètě ha? ⁵⁵ È ma prèsócyǎhi nuôtôprè aphyǎ vǎhéto? Amuǒ ma amwř ná Maria vǎhéto? Apuǒ ma Jakomo, Jose, Simonè ná Juda nuôtahe prè vǎhé~? ⁵⁶ Lǒ~ apuǒprèmò nuôtahe ma pè dǒkũmuǒ prè vǎhéto~? Rò a cuǒ phyénřtǒ

tèyě tahe bítě?” ⁵⁷ Èthĩ hé lahyă phúnuô, htuôto èthĩ thèhte Jesũ rò a ɛsũ lũ to, tadúro.

Jesũ hé èthĩ, “Kayă dǒ a dyazúdyanya nídyékuô prèpro to tahe nuôma túpré adókũphú níđũ ná a hiphúphyăphú níđũ tahe pré.”

⁵⁸ Kayă bínuô tahe yǒ zúenĩ Byacè Jesũ to akhu-akhyě, a dyéluôpré tème tèprotèprya nuôtahe takiphú pré.

14

Giovanni Baptista Thyěphútě Ari-akyă (Marko 6:14-29, Luka 9:7-9)

¹ Bínuôakhě Prèpótě Herodè níhuô Byacè Jesũ ari-akyă. ² Rò a hé a prèmetèphú tahe, “È ma Giovanni Baptista pré, a thyěihtòkakhýě hó, túro a mɛcyă tèprotèprya nuôtahe hónuô.”

³⁻⁴ Khwĩ Herodè yǒ cuóphyé nídyé khyěthyádũ akhĩ Herodia máhó apuǒ Philipu amě akhu-akhyě, Giovanni héhtuôhéthyáthyá lũ, “Nè cuóphyénĩ khyěthyá nẹkhĩ phúnuô ma atǒ ná tẹthyótẹthya to.” A hé lũ phúnuôro a nõcuóppũ cǒklòma aklyěphú tahe ná Giovanni rò a nõdótăkyă lũ dǒ htókũ. ⁵ Khwĩ Herodè thézũ mɛthyěkyă cǒ Giovanni tadúro Judaphú tahe yǒ zúe ná Giovanni ma prèpro tǒpré akhu-akhyě, a théisě èthĩ alé rò a mɛthyě bũ lũ to.

⁶ Manáro bí Khwĩ Herodè o pacělyă amõnyě hyātuǒhó akhěnuô, Herodia aphúprèmò ilě dǒ

Khwí Herodè anyěhyă ná sĭprĕ tahe anyěhyă rò Khwí Herodè thĕplòmŏ thĕplòmĭ kanŏ~ to akhu-akhyĕ, ⁷ a ólyă ná a thézŭ kwĭ ĭtĕtĕ~ nuô, a ki dyé lŭ a hé lŭ phúnuô. ⁸ Rò bèkwĭ maĭtĕnuô amuŏ hé pé lŭ rò a cuŏ hé Khwí Herodè, “Pătŭ pé vă Giovanni Baptista akyăbŏ rò dya pé vă akhukló yĕnuô dŏ dĭbĕ taĕdukŭ rò hyădyé vă bíyĕ,” a hé phúnuô. ⁹ Khwíyĕ a thĕplòmŏ to tadŭrò a yŏ ólyă htuŏhŏ dŏ asĭprĕ tahe anyěhyă akhu-akhyĕ a hétă aklyĕphú tahe ná a ki cuŏmĕphú pacĕmuŏ yĕtŏprĕ kwĭ lŭ nuô. ¹⁰ Èthĭ cuŏ dŏ ũ lédŏo kayă htŏkŭ rò a cuŏpătŭ ka Giovanni akyăbŏ. ¹¹ Èthĭ dyanuŏ Giovanni a khuklŏyĕ dŏ dĭbĕtaĕdu akŭ rò a hyădyé ná pacĕmuŏ nuŏtŏprĕ rò pacĕmuŏyĕ cŏka dŏ amuŏ o. ¹² Giovanni a khŏpacĕ tahe hyăphyéka lŭ nĕklŏ okyăyĕ rò ka iluŏkyă lŭ. Htuŏrò èthĭ cuŏ dyásopĕ Byacè Jesŭ.

Byacè Jesŭ Buôe Kayă Nyăří

(Marko 6:30-44, Luka 9:10-17, Giovanni 6:1-14)

¹³ Bí Byacè Jesŭ nĭhuŏ ná ũ mĕthyĕ htuŏhŏ Giovanni akhĕnuô, è ná a khŏpacĕ tahe cuŏnuŏ sidyánĭ thŏklyĕ rò htecuŏkyă lahyă tŭdŭ dŏ khălĕthuŏkrĕ dŏ ũ o tŏprĕ~ to tŏpho. Rò bí kayă bĕmu nĭhuŏhŏ akhĕnuô, a o lahyă bí vĭkŭ nuŏtahe rò a htekrwŏ cuŏkuŏ lahyă ná khăduô dŏ khŏkhu tŏkyĕ. ¹⁴ Bí Byacè Jesŭ o dŏ thŏklyĕkŭ hte akhĕnuô, a myăhtye kayă bĕmuŏdu cuŏ opŏ one rĕ lŏhŏ dŏ nyĕhŏ. Bí a myăhtye èthĭ akhĕ a thézŏ

nıdyé èthĩ rò a zasımé pělồ kayăswı dố èthĩklế nuồtahe.

15 Bí möhe tamồ kırıe phútặhồ akhếnuồ, a khồpacế tahe hyă dố lữo rò a hyăhé lữ, “Khălế bíyếtồphoma dố ophủ tôdồ to, htuồto möhe hó akhu-akhyế thyáphủ èthĩ ki cuốipri-e nıdyédủ lahyă a lếlếồ dồdồdốso nuồtahe akủ rò nồkamồ kayă yếtahe.”

16 Byacề Jesủ hếsủ èthĩ, “Lonồka èthĩ to. Myá dyéedyếồ pế èthĩ tôcồcồ nuồ.”

17 Rồ èthĩ hếsủ lữ, “Pềtề o prétủ khồmủ nyắklồ ná tềphủ nyếbề prề.”

18 Rồ a hé èthĩ, “Phyéhyă dố vă o yế.” 19 Rồ a nồonyălyălồ lữ kayă nuồtahe dố mịthuồlếkhu. A phyế khồmủ nyắklồ ná tề nyếbềyế rò a tữhtya dố mồlế rò a hébwíhétaryếhtya Cồmarya htuồrồ a ibikyế khồmủ. Htuồrồ a dyétặ dố a khồpacế tahe a o. Rồ a khồpacế tahe zútặ dítủ dố kayă bémủ tahe a o. 20 Èthĩ e pồepồồ ekồồbă lồplỉ có pwồ toprề có. A khồpacế tahe phyédwồplồ khyế a okyălồ tahenuồ a obă pă có ná krỉnuồ shyényếmế có. 21 Dyášhuồshuồprề prềkhủdu dố a e sề yếtahenuồ a phủồ odủ nyắrỉ có. Prềmồ ná pacềphủ tahenuồ dyátủồ lữ to.

Byacề Jesủ Cuố Dố Htyếkhu

(Marko 6:45-52, Giovanni 6:15-21)

22 Èthĩ ihtuồplồ htuồhtuồ ná Jesủ nồcuồnuồ sidyá lữ a khồpacế tahe thồklyế rò a nồhtecuồ

rěkyä èthĩ dõ htyèò bérè. Rò bí a khõpacè htyasidyá thòklyè akhènuô, è rò a plwõkaķyã lò kayã bémũ nuõtahe. ²³ A plwõkaķtuõ kayã bémũ rò, a cuõhtya kwicõbè dõ solo túdũ tôprè prè. Bí mõkhípalõ hyã hó akhènuô, a o túdũ bínuô tôprè prè. ²⁴ Manárò bí thòklyè nuõtòbè htecuõ yelãhõ dõ nókũ akhènuô, kèlathèdu hyäsásũ èthĩ rò htyèháhó hyãplyá kóklí lõ èthĩ thòklyè.

²⁵ Bí shyè i-utazè mõ kíré líbũhõ akhènuô, Byacè Jesũ cuõ dõ htyèkhu rò a hyãtõ èthĩ. ²⁶ Bí a khõpacè tahe myáhtye lõ cuõ dõ htyèkhu akhènuô, èthĩ thèisè tanyãtadè cõ rò a èhtõ lahyã, “Kõ~ luõtaprya.”

²⁷ Manárò tôphuõtuõ, Byacè Jesũ hé èthĩ, “Dyakhũdyahã lahyã thĩ thèplò. Thèisè lahyã tãmé, yèma vã prè.”

²⁸ Rò Petru hé, “Byacè, ki nè málakõ hérò hé vã dõ vã ki hyãkuõ dõ htyèkhu dõ nè o.”

²⁹ Rò a hé lõ, “hyãmõ.”

Rò Petru tãhte dõ thòklyèkũ rò a hyãtõkuõ dõ Jesũ a o dõ htyèkhu. ³⁰ Manárò bí a myáhtye kèlathè htyèháhó akhènuô, a thèisè rò a lacútã, rò a èhtõ, “Byacè, mecwó rë vã ní~.”

³¹ Byacè Jesũ zõhyã atakhu tôphuõtuõ rò a cwihtya lõ rò a hé lõ, “Nè tètũ patí~ lõ vã~, nè thèplò rare mètè?”

³² Bí èthĩ htyanuõ dõ thòklyěkũ akhěnuô, kě-tacõ hyã. ³³ Bínuôakhě kayã o dõ thòklyěkũ nuôtahe còběhtya Byacè Jesũ rò a hé, “Nẹ ma Cómarya aphúkhũ tòprẹ málakõ nyã hó.”

*Byacè Zasĩmẹ Tẹswítèsě Dõ Gennesaret Kẹ
(Marko 6:53-56)*

³⁴ Èthĩ cuõbẹ hó htyěòduyě rò a cuõtuõ lahyã dõ Gennesaret kẹ. ³⁵ Dõphúsophú bínuô tahe tọmanĩ Jesũ rò èthĩ cuõhẹso pẹlõ lỏ~ kayã dõ a o lahyã dõ kẹkũ bínuô tahe rò ù éhyã lỏ kayãswí kayãsě tahe dõ Jesũ o. ³⁶ Èthĩ kwíthézọ Byacè ná nõtòbẹ prẹ nẹ cahtũ yěnuô ná prẹswí prẹsě yětahenuô takiphúprẹ. Rò kayã dõ a tòbẹ lủ cahtũ tahenuô, a tẹswítèsě lamé lỏplĩ cõ.

15

*Cómarya A Tẹmekyǎngó Ná Phyěphuõ Aléklõ
(Marko 7:1-13)*

¹ Pharisěophú ná prẹithyó tẹthyótẹthya athará aklẹ tahehenuô, a o dõ vĩ Jerusalem rò a hyã sudyã Byacè Jesũ, ² “Nẹ khõpacẹ yětahe nuõma mẹtèrò a krwõlũmẹ kuõũ phú tẹcóbucóbẹ aléklõ o nuõtahe to mẹtẹ? Èthĩ kírẹ esè rò a síplĩ kuõũ atakhu to.”

³ Byacè Jesũ hẹsũ èthĩ, “Thĩ vĩkyã Cómarya mekyǎngó tahe rò thĩ cuõkrwõ lũmẹ tuõ thĩ phyěphuõ aléklõ mẹtẹ? ⁴ Mẹtẹhèrò, Cómarya

hé, ‘Bezûbenyá nệmuõnệphê ní,’[☆] rò ‘Kayă dĩ a isõ amuõaphê tởprẻprẻnuõ bẻ mệthyẻkyă lủ.’[☆]
⁵ Manárò thỉ nễhẻ ửmuõủphẻ, ‘Kỏ- muõ, Kỏ- phẻ, rủhtẻ dĩ vả tởbẻ myákhwẻ mệcwỏ ná thỉnuõ a o vả, manárò vả yỏ belyạ htuỏhỏ vả thẻplỏ ná vả tởbẻ dyẻ ná Cỏmarya,’ thỉ nễhẻ ử ná ửmuõủphẻ phứnuõ. ⁶ Kayă tởprẻprẻ ki kạ hé amuõaphẻ phứnuõ hẻrỏ thỉ nễbezủbenyá pả ử ná ửmuõủphẻ to hỏ. Thỉ lủkrwỏ thỉ phẻphủỏ alẻklỏ akhu-akhyẻ thỉ mệtaphủkyảlỏ hỏ Cỏmarya a tẻmekyảngỏ yẻtỏmủ hỏ. ⁷ Kayă cyẻzỏcỏtẻ anẻ thỉ-, Prẻprỏ Isaiah hẻone thỉrithỉkyă nuõma a tởtủ cỏ.

⁸ ‘Kayă yẻtahe bezủbenyá lahyă vả ná akhầu manárò athẻplỏ nuõma a otaphẻyẻ ná vả prẻ. ⁹ Èthỉ cỏbẻhtya vả yẻnuõ angỏlasá o tỏcỏ- to. Èthỉ ithyỏithya prẻ ử ná prẻlukayă alẻklỏ tahe prẻ manárò a hé nỉdyẻ lahyă ná a ithyỏithya cỏ ử ná Cỏmarya a tẻthyỏtẻthya tahe cỏ.’[☆]

*Tẻ Dĩ A Mẻ Taprỏmủmyá Kayă Tahe
(Marko 7:14-23)*

¹⁰ Byacẻ Jesủ ẻhyảphủ kayă bẻmủ dĩ akhảshyẻ rò a hé ẻthỉ, “Nỉdả rò yỏcủ pủthẻgnẻ tẻtẻ lahyă.
¹¹ Tẻ dĩ a nuỏ dĩ kayă kyảkủ tahenuõ, a mẻ taprỏmủmyá lủ dĩ Cỏmarya anyẻhyả to. Manárò

[☆] 15:4 15:4 Li Htekạ 20:12, Li Dỏnyả 5:16 [☆] 15:4 15:4 Li Htekạ 21:17 [☆] 15:9 15:9 Isaia 29:13

tè dố a hte dố kayă kyăkũ tahenuô, a me taprómũmyă lũ.”

12 Bínuôakhě a khốpacě tahe hyă dố lũo rò a hé lũ, “Nề hébè ngố nuôtahenuô, Pharisěophú tahe théplòsě lốplĩ nề nuôma nề thégně nĩdyé nènế ế?”

13 Rò a hésũ èthĩ, “Văphề dố mốkhu tôprề ki htỏhtekyă lốplĩ thòmố dố a isố mậto nuôtahē pă. 14 Tanề tuố tấ èthĩ tấmế, plwố okyăđũ èthĩ phúnũ hó. Èthĩ ma kayă mềthềkhĩ tahe dố a thũpế kayă mềthềkhĩ tahe aklyá prế. Kayă mềthềkhĩ tôprề ki thũpế kayă mềthềkhĩ dố aruôtỏprề klyá henuôma èthĩ ki latălồ dố hekũ thényế pă.”

15 Htuồrò Petru hé lũ, “Héplồ pế pề ngốkhákho yế angólasá nuô.”

16 Byacề Jesũ hésũ èthĩ, “Thĩ tanềplồ pế kuốnyăhĩ ừ to ế? 17 Tềlồ- plĩ dố a nuố dố kyăkũ tahe nuôma, a nuố dố phuốkũ, a nuố htuố dố phuốkũ rò a bề htecuốkyă dố dồklồ nuôma thĩ thégně to ế? 18 Manárò tè dố a o dố kyăkũ hte tahe nuôma a o dố théplòkũ hyă, rò a me taprómũmyă kayă. 19 Mềtềhềrò tềmềthyế prềlukayă, cuốthứ ừphũúmể, cuốthứ prềmòprềkhũ, ehuôehĩ, khyálahốlahya tề, dyámwỉhtyếzồ ừ, ná tềtanề taprómũmyă tahe, lố- tề yếtahe nuôma a hyăhtelồ dố kayă a théplòkũ prế. 20 Tềyế tahe ma a me taprómũmyă kayă. Sỉplĩ takhu to rò esề nuôma a me taprómũmyă kayă to.”

*Canan Myěcômuố Tôprề Atềzứ
(Marko 7:24-30)*

²¹ Byacè Jesũ htecuôkyă ná khălế bí a ophũ tavítava ná vữ Tyre ná vữ Sido nuôtôpho. ²² Rò Canan myěcômuố đố a o đố kẹbínuô tôprề hyă đố Byacè Jesũ a o rò a hyă éhtỏ kwĩthếzòhtya lữ, “Kố~ Byacè, Khwí Davi aphúkhũ, thềzòrề vẫ ní~ khĩnế mềbề vẫphúmò rò a mềshyo nyacố.”

²³ Manárò Byacè Jesũ hếsũ lữ tồmũ~ to. Rò a khỏpacề tahe hyă rò kwĩthếzò lữ, “Nỏ kạkyă prềmò nuô tôprề, a krwỏ éhtỏemọ tadũ kuố pề nuố.”

²⁴ Rò Byacè Jesũ hếsũ prềmò yếtôprề, “Cómarya nỏhyă túprề vẫ đố Israelphú đố athyaná thímí lamế tahe agnề prề.”

²⁵ Rò prềmò yếtôprề hyă dảngũlyạ đố Byacè Jesũ nyềhyă rò a hế lữ, “Kố~ Byacè, khyáthếđỏ mềcwỏ rề vẫ ní~.”

²⁶ Rò Byacè hếsũ lữ, “Pề phyế phú yếtahe asề rò buôekyă ná htwitahe nuôma a kòto.”

²⁷ Rò a hếsũ, “Amá, Byacè~ manárò htwitahe nuôma a enố nyăprề abyacè atề tặkuốtặvề đố đĩrềlề nuôtahe prề.”

²⁸ Yếtôphuớò Byacè Jesũ hếsũ lữ, “Mồmuố, nề tềzứtềnyạ sỏnyacố! Phú nề kwĩ nuô a ki htwỏ pềđũ nề ní~.” A phứprềmò omọ-oryạ kạ takrỏ có bí Byacè hế lữ akhề nuô cồ.

Byacè Jesũ Zasĩmề Rốéłả Kayă

29 Byacè htecuôkyă bínuô rò a cuórwó Galilea htyěòduhtŭ nuô rò a cuóhtya onyăo dŏ sorŏlo tôpho. 30 Kayă tahe hyăpluhyăphè kuŏ lŏplŭ lŭ. Rò èthŭ éhyăní, záhyăní lahyă kayă khăduôdá tarŭ-otyă tahe, kayă mèthèkhí tahe, kayă dátŏ tahe, kayă pé tahe ná dŏ aruô tahe élă rò èthŭ hyădyată dŏ Byacè khăduôshyé rò a zasímé pé lŏ èthŭ. 31 Bí kayă tahe myáhtye ná kayă pé tahe hébè cyă kăkhyě, kayă dátŏ tahe ryákăkhyě, kayă khăduôdá tarŭ-otyă tahe cuócyăkhyě, kayă mèthèkhí tahe mèthè lŭkăkhyě akhěnuô, èthŭ khyéthukhyéthé rò htuthéhtya Israel a Cómarya.

*Byacè Jesŭ Buôe Kayă Lwŭrí
(Marko 8:1-10)*

32 Byacè Jesŭ éhyă a khŏpacě tahe dŏ a o rò a hé èthŭ, “Vă thézŏ nídyé nyacŏ kayă yětahe, a o kuŏ lahyă ná vă bíyě ma a bă hó thuŏnyě hó. Èthŭ léelěŏ o lahyă tôcô~ to. Vă thézŭ plwŏka tavŭtakŏ èthŭ to, păma èthŭ ladyáeladyăŏ rò lakhŭlapŏ kălŏ lahyă dŏ klyálo he.”

33 Rò a khŏpacě tahe hésŭ lŭ, “Khălě bíyě tôphoma dŏso ophŭowó tôdŏ~ to. Pě kŭré buôe kayă yě tôplutôphè agnėnuô, pě ki cuóipri etŏ sèe bítě?”

34 Rò Byacè Jesŭ sudyă èthŭ, “Thŭkhŏmŭ o bák-lŏtě?”

Rò èthŭ hésŭ lŭ, “A o thuŏthyótŏklŏ ná tẹphú takiphŭ~ pré.”

³⁵ Rò Jesũ nõonyãtã lõ kayã bẽmũ yẽtahe dõ hekhu. ³⁶ A phyẽhtya khõmũyẽ thuõthyótõklõ ná tẽphú yẽtahe rò a hébwíhétaryẽ htuthéhtya Cómarya rò a ibikyẽ khõmũ yẽtahe, htuõrò a dyétã ná a khõpacẽ tahe. A khõpacẽ tahe cuõzũetã dítũ pẽlõ ná kayã bẽmũ nuõtahe. ³⁷ Èthĩ epwõedwõ nĩlõ pwõ- tõprẽ, rò a ekóõbã pòepòõ lõplĩ có. A khõpacẽ phyédwókhyẽ khõmũ okyã yẽtahenuõ a bãpã có ná krĩnuõ thuõthyótõmẽ có. ³⁸ Dyá shuõshuõprẽ prẽkhũdu dõ a esè yẽnuõ, a o lwĩrí. Prẽmò ná pacẽ nuõ ù dyá tõkuõ to. ³⁹ Bí Byacè plwõkakyã htuõhó kayã bẽmũ akhẽnuõ, a cuõnuõ dõ thòklyẽkũ rò a htecuõ dõ Magada kẹ.

16

Kayã Htwõ Judaphú Khuklõkhuklyã Tahe Nõdyéluõ Jesũ Tẽprõtẽprya
(Marko 8:11-13, Luka 12:54-56)

¹ Pharisẽophú ná Saducẽophú tahe hyã dõ Byacè Jesũ a o rò a hyã kwĩmyá takè lũ dõ a ki dyéluõ pẽ èthĩ tẽprõtẽprya dõ a o dõ mókhu hyã tõe.

² Rò a hésũ èthĩ, “Tamõ kíré tãhó akhẽnuõ, mó ki lĩ hérò thĩ hé lahyã, parõpã ma kécũ to. ³ Htuõrò mõi akhẽnuõ, mõi ki lĩ, õluõ ki duõ hórò thĩ hé lahyã, kélalyã hyã pã. Thĩ myá mólẽ tẽmẽhtwõhtya tahe rò thĩ myálwó thẽgnẽone rẹ kécũ kélathẽ ari-akyã tadúró tẽmẽhtwõhtya ané khõnyãyẽ tahenuõ thĩ cuõ thẽgnẽ lwó rẹ angólasá

to ma phútě? ⁴ Kayăcyě kayăricyă kayă dõ acó kuõũ ná Cómarya to yětôhtũ tahe cuõkwĩmyá tuõ vã tẽmẽ tẽprotẽprya tôcô, manárò vã ki dyéluõ pětúpré èthĩ tẽprotẽprya tôcô dõ athyáná Prẽpro Jona nuô pã pré,” a héhtuõrò a htecuõ taphăkyă ná èthĩ.

*Pharisěophú Tahe Ná Saducěophú Tahe
Ahuõmũ
(Marko 8:14-21)*

⁵ Bí èthĩ htecuõbé htuõhó htyěòdu akhěnuô, a khõpacě tahe sõtapa sucuõnĩ khómũ. ⁶ Byacè Jesũ hé èthĩ, “Rõnĩ lahyă Pharisěophú tahe ná Saducěophú tahe ahuõmũ nuô ní~.”

⁷ Rò èthĩ dõnyă nĩdyé lũ Jesũ hé ngó yěnuô tôpré ná tôpré rò a hé lahyă phúyě, “Byacè hé pẽ phúyěnuõma mądõ pẽ sõtapa phyécuõnĩ pẽ lũ khómũnuô hò.”

⁸ Byacè Jesũ thégně ná èthĩ hébè lũ ná khómũ ari-akyă akhu-akhyě, a sudyă èthĩ, “Kayă tẽzũ patĩ thĩ~, mametěrò thĩ cuõdõnyă nĩdyé khyělũ ná thĩ sõtapa phyécuõnĩ khómũ ari-akyă phútě? ⁹ Tuõkhõnyårò thĩ thégněplõ pẽ kuõnyă híũ to ẽ? Bí vã buõe khómũ nyăklõ ná kayă nyărí akhěnuô, thĩ phyédwóplõ khyěthyá a okyălõ nuõtaherò a o bákrĩtẽ nuõma thĩ sõtapa hõ ẽ? ¹⁰ Mátørò bí vã buõe kayă lwĩrí ná khómũ thuõthyótõk-lõ akhěnuô, thĩ phyédwóplõ khyěthyá a okyălõ nuõtaherò a o bákrĩtẽ nuõma thĩ sõtapa hõ ẽ?”

11 Vă hé khómũ ari-akyã mậto nuôma thĩ tở thégně kuốhỏ ù hỏ. Vă hé thĩ, rònỉ lahyã Pharisěophú tahe ná Saducěophú tahe ahuốmũ nuô ní~.” 12 Bínuôkhẻ a khỏpacẻ tahe thégněplồhyã ná Byacẻ Jesũ nỏrònỉ ethĩ ná huốmũ đố ù mẹ tapho duhtya è ná khómũ nuô mậto. A nỏrònỉ ethĩ ná Pharisěophú tahe ná Saducěophú tahe a tẻithyỏithya tahe nuôprẻ.

*Petru Ólyạ Ná Jesũ Ma Krístu
(Marko 8:27-30, Luka 9:18-21)*

13 Bí Byacẻ Jesũ cuốtuố đố vỉ Caesarea Philipi akhẻnuô, a sudyã a khỏpacẻ tahe, “Ủ hé lahyã prẻlukayã aphúkhủ má vẫy ná vả ma ửpẻ?”

14 Ethĩ hẻsủ lủ, “Taheherò a hé ná Giovanni Baptista, tahehe kuốkerò a hé ná Prẻprỏ Elia, taheherò a hé ná Prẻprỏ Jeremia, tomaná prẻprỏ khódủ đố aruô tahe aklẻ tỏprẻprẻ prẻ,” a hé lahyã phủnuô.

15 “Manárò, thĩ kuốkelẻ, thĩ ki hé kuố vả ná ửpẻ?” A hé rò,

16 Simonẻ Petru hẻsủ lủ, “Nẻ ma Krístu đố a mẻlwỏhtekạ ù tỏprẻ hó. Nẻ ma Cỏmarya đố a htwỏprẻ tỏprẻ aphúkhủ.”

17 Rỏ Byacẻ Jesũ hẻsủ lủ, “Jona aphúkhủ Simonẻ, Cỏmarya sỏri hó nẻ mẻtẻhẻrỏ yẻma prẻlu kayã dyẻthẻgnẻ htyaluố nẻ mậto, mậđủ Phẻ Cỏmarya đố mỏkhu tỏprẻ dyẻthẻgnẻ htyaluố nẻ prẻ.

18 Rò vǎ hé nè, nẹmwị ná Petru* rò vǎ ki sólyǎ vǎ prẹzùetẹplòmụ dổ lợyế alọ pǎ. Tẹthyế ashyo-asổ ki lacủ lổ alẹ pǎ. 19 Vǎ ki dyé nẹ mỏkhu htyếlẹkẹkủ thỏhti pǎ. Lổ~ nẹ cỏklỏma ừ dổ hekhu yếnuô, Cỏmarya ki cỏklỏma kuổdủ ừ dổ mỏkhu pǎ. Lổ~ nẹ ilyế plwỏkyǎ dổ hekhu yếtahenuô Cỏmarya ki ilyế plwỏkyǎ kuổdủ dổ mỏkhu pǎ.” 20 Rò Byacè Jesũ dyéròdyéryế a khỏpacế tahe, vǎ ma Krístu tỏprẹnuô cuỏhẻsỏluổ pẹ tǎ ừ tỏprẹ~ tǎmẹ ní~.

Byacè Jesũ Hẻluổ Ná A Ki Khyábẻ Tẹcyếtẹcủ Ná Tẹthyế Pǎ

(Marko 8:31-9:1, Luka 9:22-27)

21 Cáhtya bínuô rò Byacè Jesũ hẻluổplỏ pẹ a khỏpacế tahe ná vǎ bẻcuổ dổ vị Jerusalem rò Judaphủ muổprủmuổprẻ tahe ná bwídukhu tahe ná prẻithyỏ tẹthyỏtẹthya athára tahe ki mẹcyếmẹcủ vǎ ẻmyếẻcỏ có pǎ. Ẽthỉ ki mẹthyế vǎ pǎ htuỏrò thuỏnyế bẻhtya tỏnyẻpǎ nuô Cỏmarya ki mẹhtwỏprẻ kạkhyế vǎ pǎ.

22 Petru ẻcuổ taphǎ cỏcẻkyǎ Byacè takiphủ rò a thẻprwỏ lủ, “Byacè Cỏmarya ki mẹtǎtủ pẻdủ nẹ pǎ. A bẻ htwỏhtyanỉ taki~ to.”

23 Byacè Jesũ tarỉ kạkhyẻtỏ Petru rò a hé lủ, “Kỏ~ khỉnẻricyǎ khukỏ, htecuổ taphǎkyǎ ná vǎ, nẹ ma athyaná lỏ tỏmẻ dổ ừ lẻtaphỏ sítakủỏ tỏmẻ nuỏprẻ. Nẹ tẻtane tahenuô athyaná prẻlukayǎ a

* 16:18 16:18 Petru angỏlasá ma “lỏ”

tètane nuô prě, a thyákuõ ná Cómarya a tètane tahenuô máto.”

²⁴ Htuõrò Byacè Jesũ hé a khõpacě tahe, “Kayã tôprèprè ki thézũ krwõ vǎkhyě hénuô, a tǒbè me phú vǎ thézũnõme lũ nuõtahe, a me cú-dũ athèplò ma anı to. A bè záhtya nídyédũ a krusu rò a bè krwõ vǎkhyě. ²⁵ Mětěhéro kayã tôprèprè dõ a thélõ nídyé athèplò htwõprè nuô, a ki thyě tacúprè talèkré pǎ. Manárò kayã dõ a vıkyã athèplò htwõprè dõ vǎgně tôprènuô a ki nıbè théhtwõprè tacúprè pǎ. ²⁶ Kayã tôprèprè ki nıbè lõ có hekhusıba a tẽduzǎhtyathě tahe có tadũrò a ki lacúkyã a théhtwõprè tacúprè yě hénuô abwıo dõ lǔgně ítě? Kayã dõ a thézũ nıbè kǎkhyě khyěthyá a théhtwõprè tacúprè yě tôprèprènuô tẽduzǎhtyathě dõ a ki ipıbè ná a thèplòhtwõprè yẽnuô a o tǒcõ- to. ²⁷ Mětěhéro prèlukayã aphúkhũ má vǎyě ki hyã ná aphe alıatakhe pǎ, ná amókhu tanéphú tahe pǎ rò a ki dyé ı pwõ- tôprè a tẽmenıkhwókè phú èthı mehtuõhó nuõtahe pǎ. ²⁸ Vǎ hé mǎlakõ có thı, kayã dõ a ihtò bí thıklěyě tahehenuô, bí èthı thyětyahı to akhe, èthı ki myáhtyenó lahyã prèlukayã aphúkhũ má vǎyě ki hyã phú khwı tôprènuô pǎ.”

*Byacè Jesũ Hébè Ná Mosè Ná Prèprò Elia
(Marko 9:2-13, Luka 9:28-36)*

¹ Mõnyě thuõthyó bãhtuõnuô Byacè Jesũ éni Petru, Jakomo ná apuõ Giovanni rò a cuõhtya dõ sohtyalõ tõmẽ aļõ. Rò a thézũ cuõõtũdũ kuõná èthĩ prẽ. ² Bí èthĩ o bĩnuõakhẽ Byacè Jesũ anéklõ htulya taklya khólõ dõ èthĩ nyěhya. Amèthè tõbè nuô a takhẽ thyácõná tamõnuô, ahyeca nuô a bãthõ plyatakhẽ có. ³ Taplõphũ akũnuô, èthĩ myáhtye Mosè ná Prèprò Elia hyãoluõhtya rò èthĩ hébè lahya ná Byacè Jesũ.

⁴ Petru hé Jesũ, “Byacè~, khãlé býyẽ tõpho rò atwõ moryá lã. Nè ki thẽplõo hérò vã ki isõpẽ thĩ lèthũ thuõmẽ, tõmèrò nẽgnẽ, tõmèrò Mosè agnẽ, tõmèrò Prèprò Elia agnẽ.”

⁵ Bí a hébè pãprẽ akhẽnuô, óluõ takhẽ tõba lapõ tãbíkyã èthĩ rò ngõprahtya tõmũ dõ óluõ akũ, “Yẽma vãphũ dõ vã mõ nĩdyẽ è rò vã thẽplõo nĩdyẽ è tõprẽ, nĩdã lahya angõ ní~.”

⁶ Bí a khõpacẽ nĩhuõ phúyẽ akhẽnuô, èthĩ thẽisẽ kanõ~ to, rò a vĩ lakhũ takluõ tãlõ anẽ dõ hekhu. ⁷ Manãrò, Byacè Jesũ hyã tõ èthĩ rò a hé èthĩ, “Ihtõ lahya, thẽisẽ tãmẽ.” ⁸ Bí èthĩ myáhtya akhẽ, a myáhtye tú Byacè Jesũ tõprẽrẽ~ tuõ.

⁹ Bí èthĩ o dõ solõ hĩtã akhẽnuô, Byacè Jesũ mekyã nĩ èthĩ ngõ, “Prèlukayã aphũkhũyẽ ki thyẽ ihtõhtwõprẽ kãkhyẽ hí dõ tẽthyẽ hítonuô, cuõ hẽsoluõ pẽ tã ù ná thĩ myáhtye tẽyẽtahe ari-akyã tõprẽ~ tãmẽ ní~.”

10 A khõpacě tahe sudyã lů, “Prèithyó tèt̃hyótèt̃hya athára tahe hé ná Prèpro Elia bèhyã réklò ná Messia dõ a ki mēlwóhteka ũ yěnuô tôprè pã, a cuõhétuõ phúnuô mētě?”

11 Rò Byacè Jesũ hēsũ èthĩ, “Prèpro Elia bè hyã mányã pã rò a bè hyã taritaryã meryã kakhỹ tẽlõ~ plĩ nuõma a málakõ cõ vã. 12 Manárò vã hé thĩ, Prèpro Elia hyã htuõhó manárò èthĩ thégně lů to rò kayã tahe mē lů cũ~ èthĩ théplò thézũ mē lů nuõpré. Thyáphúnuõhó, prèlukayã aphúkhỹě ki khyábè tēc̃yětēc̃ũ dõ èthĩ takhukũ pã.” 13 Bínuõakhě a khõpacě tahe thégněplõhyã ná a hé hõ Giovanni Baptista ari-akyã yěnuô hõ.

*Byacè Zasĩmė Pacě Prèkhũphũ Tôprè
(Marko 9:14-29, Luka 9:37-43)*

14 Bí èthĩ hıtãlyã myáhtye kayã bémũ dõ solě akhěnuõ, kayãphě tôprè hyã dãngũlyã dõ anyěhyã rò a hé lů, 15 “Byacè, thézõní rě vã phúpřekhũ, a taryé shyonyacó rò a lakhú nuõ tamõmõ dõ mikũ, mátorò a latãnuõ tamõmõ dõ htyěkũ. 16 Vã éhyã lů dõ nẹ khõpacě tahe a o tadũrò a zasĩmėcyã pé vã to.”

17 Byacè Jesũ hé èthĩ, “Kayã sõdõ tẽzũ thĩ~, ná kayã cuõthũklyã thĩ~, vã bè onyě tõkuõpã ná thĩ bátě? Vã tøbè khyáthédõ nyěpěkuõpã thĩ bátě?” A héhtuõ phúnuõrò a héke kayãphě nuõtõprè, “Éhyã nẹphũkhũ bíyě.” 18 Byacè Jesũ théprwõ

khĩné rò khĩné htecuõkyă dô pacěphú nuô tôprè akũ rò atèsě laměkyă tôphuõ lamě cõ.

¹⁹ Htuõrò a khõpacě tahe hyăhuõhyăthwé dô lũo rò a hyă sudyăhuô lũ, “Pè vễhtekyă békuõ khĩné to metě?”

²⁰ Rò a hếsủ ềthỉ, “Mametě thỉ vễhtekyăbế kuõũ khĩné to hếrò, thỉ tềzủ patí dủ thỉgněnuõ. Vă hếcócõ thỉ~, thỉ tềzủ ki o tí~ taplẻplỏ tôplỏ nuõprẻ tadúrò thỉ ki hé soyếtômẻ, ‘Thóthủ cuõ taphăkyă ná khălẻ bíyẻ,’ kihéma~ a ki thóthủcuõ prẻ. Thỉ tềzủ ki o hếnuô, tẻ dô thỉ mệcyăto nuô a o tồcỏ~ to. ²¹ (Manárò, thỉ ki duỏesẻ kwícỏbẻ to hếnuô, khĩné htecuõkyă cyă to.)”*

Byacẻ Hếsoluõ Khyẻthyă Ná A Ki Thyẻ Pả Ari-akyă

(Marko 9:30-32, Luka 9:43-45)

²² Bí ềthỉ cuõ myăhtye tặsủ plỏlỏ lũ dô Galilea kẻ akhẻnuô, Byacẻ Jesủ hếsoluõ pẻ ềthỉ, “Prẻlukayă aphủkhủ mặhỏ vặyẻ, ử ki isẻ tặkyă ẻ dô prẻlukayă a takhukủ pả. ²³ Ềthỉ ki mệthyẻ lủ pả rò thuỏnyẻ bẻhtya tồnyẻ pảnuô a ki htwỏprẻ kặkhyẻ pả.” Rò a khõpacě tahe thẻplẻthẻzỏ lỏplỉ.

Byacẻ Jesủ Ithyỏ Pẻ Ủ Ná Tẻlủhỏđu Amo-arả Ari-akyă

* **17:21** 17:21 Li yẻtỏmặ nuô a o nuỏtỏkuỏ dô li dô ử rả ná takhu dô kalủlỏ khẻnuô tỏba akũ to.

24 Bí Byacè Jesŭ ná a khõpacĕ tahe cuõtuõ dĩ vĩ Capernaum akhĕnuõ, prĕihtuõplõ tĕlũhõdu amo-arã tahe hyã dĩõ Petru a o rò a sudyã lŭ, “Thĩthará dyĕkuõ tĕlũhõdu amo-arã to ě?”

25 Petru hĕsũ ěthĩ, “To, a dyĕ vã~”

Bĩ Petru nuõ dĩõ hidõkũ akhĕ, Byacè Jesŭ hé ré lŭ, “Simonĕ, nĕ tanĕ phũtĕ? Hekhu akhwĩ tahe a hyãkwĩ amo-arã dĩõ maũpĕ opĕ? A kwĩ nĩdũ dĩõ a htyĕphũkĕphũ tahe a o ě? Mãtorò a kwĩ lahyã dĩõ htyĕruõ kĕklõphũ tahe a o ě?”

26 Petru hĕsũ lŭ, “A kwĩ dĩõ htyĕruõ kĕklõphũ tahe a o prĕ.”

Rò Byacè Jesŭ hĕsũ lŭ, “Ki mĕphũnuõrò a htyĕphũkĕphũ nĩdũ tahenuõ, a ki nĩ tĕpalã hó.

27 Manárò thyãphũ ěthĩ ki thĕplõsĕ tã pĕ tãmé nuõ, cuõbímò tĕphũ dĩõ Galilea a htyĕõkũ nuõ. Tĕphũ dĩõ a nĩ rĕlõ tãbĕnuõ bãmõ myárĕlõ akyãkũ nuõ. Nĕ ki myãhtye rŭzye tãbĕ pã. Phyé rũnuõ rò cuõdyĕ ná nĕgnĕ ná vãgnĕ tĕlũhõdu amo-arã agnĕ nuõ.”

18

Maũpĕ Tõprĕ Dulõpĕ?

(Marko 9:33-37, Luka 9:46-48)

1 Bĩnuõakhĕ, Byacè Jesŭ a khõpacĕ tahe hyã dĩõ lŭo rò hyã sudyã lŭ, “Dĩõ mõkhu htyĕlĕkĕkũ nuõma, ũpĕ ki htwõdulõ ũ pãpĕ?”

2 Byacè Jesŭ ě pacĕ tãprĕ rò a nõhyã kahtõ lŭ dĩõ ěthĩklĕ. 3 Rò a hé ěthĩ, “Vã hĕcõcõ thĩ~, thĩ ki

htulya taple thĩ thẽplò to, thĩ ki htwõhtya thyáná pacěphú yětahe to hénuô, thĩ nuõní cyá dõ mókhu htyělélékékũ takhyá~ to. ⁴ Mephúnuôrò, kayă dõ a shyalya athẽplò phú pacěphú yětôprẽnuô, dõ mókhu htyělélékékũ nuôma adulõ hõ.

⁵ “Kayă dõ a myá vãmèthè rò a ki émosû pacěphú thyáná yětôprẽ tõtprẽprẽnuô a émosû hó vã hõ.”

(Marko 9:42-48, Luka 17:1-2)

⁶ “Kayă tõtprẽprẽ ki nõmẽthú kayă patílõ dõ a zũe vã yětahe aklẽ tõtprẽprẽ hénuô, cõ lõdu dõ a kyăbõlõnuô rò tătăkyă è dõ htyědutavakũ nuôma aryáklõ pã có dõ lũgnẽ có.

⁷ “Tẽ dõ a hyă ilo-ilyápyé kayă rò a nõmẽthú ù nuô a o tahe. Phúnuô akhu-akhyě Cómarya ki ciryacyě ciryacũ prẽlu hekhuphú tahe pã. Tẽ yětahenuô, a bè hyă málakõ nyăpã. Manárò Cómarya ki ciryacyě ciryacũ kayă dõ a mẽ htwõhtya tẽ yẽnuõtahe pã. ⁸ Nẽ takhu bèbè, nẽ khãduô bèbè, a ki nõmẽ nẽ tẽthú hérò pătũ rò vĩkyă kyă ènuô. Nẽ takhutũ nẽ khãduõtũ rò nẽ kakanuõbẽ dõ mókhu nuô aryáklõ pã có ná nẽ takhu khãduô õpwõ rò ù bè vĩtăkyă nẽ dõ mikyă tacúpřẽ talèkrẽ nuõtõphè akũ pãnuô có. ⁹ Nẽmèthè ki nõmẽ nẽ tẽthú hérò kauhtekyă rò vĩkyă kyă ènuô. Nẽmèthè oprẽ tõtkyě rò nẽ kakanuõbẽ dõ mókhu nuô aryáklõ pã có ná nẽmèthè õpwõodwõ lõnyěkyě rò ù bè vĩtăkyă nẽ dõ Mórápõtya kũ

pănuô có.”

Tèdyá Khákho Thímí Lamé Tôduô Ari-akyă
(Luka 15:3-7)

¹⁰ “Thyáphú thĩ ki tanẹ patí tă kayă patíló dõ ùklě yětahe tãmé nuô, rònílahyă thĩné. Mětěhéro vă hé hó thĩ, èthĩ atanémókhuphú dõ a opố myá lữ tahenuô a ophũ ná Phẻ Cómarya dõ mókhu nuô pwỏ~ tôphuố có. ¹¹ Mětěhéro, prèlukayă aphúkhũ mặhó vặyẻ, vặ hyặlyặ ékặ kayă dõ a lamẻ tahe prẻ.

¹² “Thĩ tanẹ myámyá, kayă tôprẻ ki athímí o aduố tởzẻ, rò a ki cuốpẻ mẻkyă tôduố kihéro a ki dyakyă aduố lwỉthyótỏshyẻ ná lwỉthyó tôduố yẻnuô dõ asẻekhu rò a klyá htecuố myápủ nyặprẻ a cuốpẻ mẻkyă yẻtỏduố nuỏprẻ mặto ẻ?
¹³ Vặ hẻcỏcỏ thĩ, ki a myặhtye kặkhyẻ a lamẻ yẻtỏduố hẻrỏ, a ki thẻkrủ lỏklỏ pặ có ná a okyă lwỉthyótỏshyẻ ná lwỉthyó tôduố dõ a cuốpẻ kuốủ to yẻtahe có. ¹⁴ Thyáphủnuỏhỏ, dõ kayă patíló dõ ùklě yẻtahenuô, a ki thẻyẻkyă dỏthudỏthẻ tỏkyẻ bí tôprẻ prẻ nuô, thỉphẻ dõ mỏkhuyẻ tôprẻ thẻplỏo taki~ to.”

Puốvyặ Dỏ A Mẻthủ Tẻ
(Luka 17:3)

¹⁵ “Nẻ puốvyặ prẻzủetẻphủ tôprẻprẻ ki mẻthủ nẻ bíkhẻtẻ~ bẻbẻ, cuốmyặhtye hẻbẻ túdủ ná ẻ rò hẻsolủỏ pẻ lữ tẻ dõ a mẻthủ nẻ nuô tahe.

Ki a thèplòtõ kuõ ná nẹ rò a ki ólyã a tèmèthú kihérò nẹ nịbè kạkhyẽ khyẽthya hó nẹ puợvyáyẽ tởprẻ hó. ¹⁶ Manárò a ki nịdã nengỏ to hérò, nẹ kẹ lữ ná atẻthú o yẻnuô, thyáphú a kiklòkima agnẻnuôrò, prẻ myáhtye nịhuỗ kuỗ tẻ ná nẻnuô, a tởbẻ o thẻnyẻ, thẻthuỗ bá nuô. Phúnuôrò ékr-wỏhyảnị kuỗ tởprẻ, tomaná thẻnyẻ nuô.✧ ¹⁷ Ki a nịdãkuỗ èthỉngỏ to kihérò dyásoluỗ ná prẻzủetẻ plómủphú nuô tahe, rò prẻzủetẻ plómủphú hé lữ rò a ki nịdã toto kihérò hébẻhẻsủ è phú thỉ dya kayã đố a zủenyẻ kuỗ to tởprẻnuô, tomaná hébẻhẻsủ è phú prẻkwỉamo-arả tởprẻnuô.

¹⁸ “Vả hẻcỏcỏ thỉ, đố hekhuyẻ thỉ cỏklỏma ítẻtẻ~ bẻbẻ, đố mỏkhu nuô, Cỏmarya ki cỏklỏma kuỗđủ phúnuô pả. Đố hekhu yẻnuô thỉ ilyẻplwỏkyả ítẻtẻ~ bẻbẻ, Cỏmarya ki ilyẻplwỏkyả kuỗđủ đố mỏkhu pả.

¹⁹ “Vả hé pẻ pỏ thỉ, đố hekhu yẻnuô, kayã thẻnyẻ ki thẻplỏ thyá lữ hérò a kwỉcỏbẻ tẻtẻtẻ~ bẻbẻnuô vảphẻ đố mỏkhu yẻtởprẻ ki dyẻpẻ lỏlỏ~ èthỉ kwỉnuô tahe pả. ²⁰ Mamẻtẻhẻrò, kayã thẻnyẻprẻ bẻbẻ, thẻthuỏprẻ bẻbẻ, èthỉ ki otỏoplỏ lữ đố vảmwỉ akủ kihérò vả ki otỏoplỏ kuỗđủ ná èthỉ pả.”

Tẻdýa Khákhỏ Prẻmẻtẻphú Đố A Thẻzỏ Cyá Kuỗ To Tởprẻ Ari-akyả

21 Htuõrò Petru hyã dĩ Byacè Jesũ a o rò a sudyã lữ, “Byacè, vã puõvỵạ tởprẻ ki mệthủ vã hẻrỏ vã tởbẻ plwỏkyã lữtẻthủ bápủo cỏtẻ? Ma vã bẻ plwỏkyã bả cỏ ẻ thuỏthyỏtỏphủo cỏ ẻ?”

22 Rỏ Byacẻ Jesũ hẻsủ ẻ, “Vã hẻ nẻ nỏ bẻ plwỏkyã prẻ thuỏthyỏtỏphủo mỏtỏ, nẻ bẻ plwỏkyã bả cỏ ẻ thuỏthyỏtỏshẻ nuỏ aphủo thuỏthyỏtỏphủo cỏ.

23 “Phủnuỏ akhu-akhyẻ, dĩ mỏkhu htyẻlẻkẻkủ nuỏ athẻánỏ khwỉ tởprẻ dĩ a thẻzủ mẻlẻmẻlẻkyã lỏ a rỏmỏrỏdyã onỉ alulẻ tahe nuỏsu o lữ nuỏtahe.

24 Rỏ bỉ a cáhtya mẻlẻmẻlẻ hỏ alulẻ anuỏasu tahe akhẻnuỏ, a nỏẻhyã rẻlỏ alulẻ dĩ asu-o ẻtalwỏsủlủ lữ yẻnuỏ tởprẻ. 25 Rỏ alulẻ yẻtỏprẻ plỏbẻ lữ to akhu-akhyẻ, abyacẻ hẻtẻngỏ nỏ a bẻkỏ isẻtẻkyã dyẻ anẻ nỏ aphủamẻ nỏ a tẻmuỏtẻtẻ lỏ~ plỉ rỏ a bẻ hyã plỏlẻkyã anuỏasu.

26 “Rỏ a dỏngủlyạ dĩ khwỉ nyẻhyã rỏ a kwỉthẻzỏ lữ, ‘Khyỏthẻdỏ kuỏrẻ vã nỉ~. Vã ki plỏlỉ lỏdủ nẻ pỏ.’ 27 Rỏ Byacẻ yẻtỏprẻ thẻzỏnỉ lữ rỏ a dyahtủỏ pẻkyã lủsu rỏ a plwỏkỏkyã lữ.

28 “Manỏrỏ, lủlẻ yẻtỏprẻnuỏ, bỉ a hteỏkỏ akhẻ a myỏhtye nỏ akhỏ lủlẻphủ thyỏlủ dĩ asu-o lữ rủtỏcwẻ yẻtỏprẻ. Rỏ a pủma lữ rỏ a ci lữ kyỏbỏ rỏ a hẻ lữ, ‘Nẻ lỏdyẻ vỏrủnuỏ dyẻmỏ vỏ.’

29 “Rỏ lủlẻ yẻtỏprẻnuỏ a dỏngủlyạ rỏ a kwỉthẻzỏ lữ, ‘Khyỏthẻdỏ kuỏrẻ vã nỉ~, vã plỏlỉ lỏdủ nẻ pỏ,’ a hẻ lữ phủnuỏ.

30 “Manárò a nǐdǎ lǔ tềkwĩthézò to. A plǎlǐbé hí lǔ to rò a nǒdòtǎ tadũ ù dố htòkũ. 31 Rò lulé dố aruô tahe myáhtye a mẹ ù phúnuôrò èthĩ théplòmopǎ có taki- to. Rò a mekryá- phútěnuô èthĩ cuôhếso pếlố ná khwí nuôtôprề.

32 “Yếtôphuốrò khwí nuôtôprề éhyǎ lǔ rò a hé lǔ, ‘Kayǎ sǒdố théplò, nẹ kwĩthézò vǎ rò vǎ dyahtuốkyǎ pếlố nẹnuốnẹsu tahe, 33 nẹ tǒkò thézò nǐkuố nẹ khǒlulé thyalǔ yěnuô phú vǎ thézònǐ nẹ nuô, mǎto ể?’ 34 Rò khwí yếtôprề théplòdu nyacố lǔ rò bí a plǎlǐ tyahí lǔ to yěnuô a dyétǎkyǎ lǔ dố prềmẹcyểmẹcủ lǔ yếtahe a takhukũ.”

35 Rò Byacề Jesũ hé tadũkyǎ dốkhyế, “Thĩ ki plwốkyǎ lốthulốthế mǎlakố thĩ puốvyǎ prềzủetềphú tồprề ná tồprề atềthủ to hénuôma, Phể Cómarya dố mốkhu tồprề ki mẹ kuố thĩ thyáphúnuô pǎ.”

19

Mế Ná Vẹ Okyǎ Lũ Ari-akyǎ (Marko 10:1-12)

1 Bí Byacề Jesũ hé htuốhố tềyế tahe akhếnuô, a o bí Galilea kẹ nuôrò a htecuốkyǎ dố Judakẹ bí Jordano htyếklố bérể tồkyế. 2 Kayǎ krwốplukr-wốphề kuốlố lủkhyế rò a zasímẹ pẹ ù tềswítềsế bínuô.

3 Rò Pharisếophú tahehenuô a hyǎ tồkuố dố Jesũ a o rò èthĩ thézủ hyǎ myápủ pủ Byacề Jesũ atềthủ rò a hyǎ sudyǎ takề lǔ, “Kayǎ tồprềprề

okyã amě ma anı̄ prě pẹ tẹthyótẹhya hényã phúnuô ẻ?”

⁴ Byacè hēsũ ẻthĩ, “Dỗ hekhuhtwölú mókhuhtwöthẻ akhẻnuô, ‘Cómarya byályạtú prẹmò tởprẻ ná prẻkhủ tởprẻ prẻ,’* nuôma thỉ hỏnó kuỗ to ẻ? ⁵ Htuỗrò Cómarya hé, ‘Dỗ tẹritẹkyã yẻ akhu-akhyẻ prẻkhủ yẻnuô a bẻ dyakyã amuợaphẻ rò a bẻ cuỗ otộkuỗ ná amẻ, rò kayã yẻthẻnyẻnuô a htwỏhtyahó tởprẻ- tuỗhỏ.*”

⁶ Phúnuôrò ẻthĩ ma kayã thẻgnẻ mạpạtỏhỏ. A htwỏhtyahỏ lủ tởprẻ- tuỗhỏ akhu-akhyẻ, tẻ dỗ Cómarya dya otộ lủ nuô, prẻlukayã bẻ htỏpẻkyãnı̄ tởprẻ- to.”

⁷ Rò Pharisẻophủ tahe sudyã pộ lủ, “Kihẻphúnuôrò, mamẻtẻrò Mosẻ cuỗ hẻtuộ ná prẻkhủ tởprẻprẻ ki rả li-okyãmẻ a tẻrảmảrảdyã tỏba rò a dyẻ ná amẻ rò a ki okyã amẻ hẻnuôma anı̄ prẻ, a cuỗ nỏdyẻtuộ phúnuôma mẻtẻ?”*

⁸ Rò Byacẻ Jesũ hēsũ ẻthĩ, “Mosẻ plwỏ thỉ dỗ thỉ okyã mẻ phúyẻnuôma anı̄ prẻ, mẻtẻhẻrò thỉ ma kayã myẻcỏ dỗ a khuklỏprẻyẻ khỏdủgnẻ akhu-akhyẻ a plwỏ pẻ thỉ phúnuô prẻ. Manỏrò Cómarya byályạlủ tẻ akhẻ nuôma a nỏokyã ử to.

⁹ Vả hé thỉ, kayã tởprẻprẻ dỗ amẻ cuỗthủ prẻkhủ mỏto tadủrò a ki okyã amẻ ná tẹritẹkyã dỗ aruỏ rò a ki cuỗphẻyẻ taple amẻ dỗ aruỏtởprẻ hẻnuôma a cuỗthủhỏ prẻmỏhỏ.”

* **19:4** 19:4 Hekhuhtwölú 1:27, 5:2 * **19:5** 19:5 Hekhuhtwölú 2:24 * **19:7** 19:7 Li Dỏnyã 24:1

10 Rò a khöpacě tahe hé lů, “Tèritèkyä phúyě ki htwöhtya cyä dö mēnávě aplèkũ kihérò ki phyémě to ma aryáklö kő?”

11 Manárò Jesũ hēsũ èthĩ, “Kayä cűebé kuõ tètithyó yě pwõ~ tôprè to. Tètithyó yěnuô a cűebé túpré kayä dö Cómarya dyé lů dö a ki ohtwöprèbè tahe agně pré. 12 Mětèhèrò kayä tahehe nuô, ahěare oto pã dö a muõhókũ pã akhu-akhyě, a phyé lahyä phúmě to. Tahehe nuô ũ swíkyä lűdye. Dö Cómarya htyèkégně akhu-akhyě tahehe nuô a dyalyä hó athéplò ná a ki phyé pã aměavě to. Kayä dö a cűebé tètithyó yětahenuô, nõmę èthĩ nuô.”

*Byacè Jesũ Sõri Pacěphú Tahe
(Marko 10:13-16, Luka 18:15-17)*

13 Ű phyáhyä pacěphú tahe dö Byacè Jesũ a o, mětèhèrò èthĩ thézũ nõdyahtya Byacè Jesũ atakhu dö pacěphú yětahe alõ htuõrò a thézũ nõk-wícóbè Jesũ. Manárò a khöpacě tahe théprwõsũ kayä dö a éhyä pacěphú yětahe.

14 Rò Byacè Jesũ hé èthĩ, “Plwõhyä pacěphú nuõtaha dö vãyě, mětätũ tã èthĩ tãmé, mětèhèrò mókhu ahtyěaké nuõma kayä dö a shyalyä athéplò thyáná pacěphú yěnuõtaha atèhó.” 15 Rò a dyahtyahtuõ atakhu dö èthĩ alõ rò a htecuõkyä.

*Byacè Jesũ Dyéròdyéryě Nĩ Kayä Duzá Tahe
(Marko 10:17-31, Luka 18:18-30)*

16 Kayă tôprè hyă dĩ Byacè Jesũ a o rò a hyă sudyă lũ, “Thará, thyáphú vă ki nĩbè thêhtwõprè tacúprè agnẽnuô, tẽ aryá tôcôcô dĩ vă tỗbè mẽnũma kryá~ maĩtẽ?”

17 Byacè Jesũ sudyă lũ, “Mẽtẽrò nẽ cuố sudyătuố vă ná tẽryá ari-akyă mẽtẽ? Kayă dĩ aryá málakõ nuõma a o prẽtũ Cõmarya tôprẽprẽ~ tuố prẽ. Nẽ ki thẽzũ nĩbè thêhtwõprè tacúprè kihẽrò lũkrwõ mẽkuố phú Cõmarya mẽkyãngố nuô.”

18 Kayă nuõtõprè sudyăsũ lũ, “Bĩtẽ tahetẽ?” Byacè Jesũ hẽsũ lũ, “ ‘Mẽthyẽ tã kayă tãmé, cuốthũ tã ũphũmẽ tãmé, ehuõehĩ tãmé, khyá lahõlahya tã tẽ tãmé. 19 Bezũnyá nẽmuõnẽphẽ, ✧ mọ nĩdyé nẽhi khãõkhãshyẽ tahe phú nẽ mọlyá nĩdyé nẽnẽ nuô.’ ”✧

20 “Yẽtahenuô vă mẽtuốlõhó. Vă lomẽpã kryá~ maĩtẽ?” Prẽkhũ phũthè yẽtõprè hẽsũ kạkhyẽ lũ phũnuô.

21 Rò Byacè Jesũ hé lũ, “Ki nẽ thẽzũ htwõhtya kayă dĩ a lõbã tôprè kihẽrò kạ isẽkyãlõ nẽ tãmũốtãtẽ nuõtahe rò dyékyă ná kayă sỏphãsỏryaphũ tahenuô. Nẽ ki mẽphũnuô hẽrò nẽ ki nĩbè tẽduzãhtyathẽ dĩ mỏkhu pã. Kãmẽtuố phũnuô rò hyă krwõkuố vãkhyẽ.”

22 Prẽkhũ phũthè yẽtõprẽnuô, a yỗ duzã tãpõtãpẽ có akhu-akhyẽ, bí a nĩhuố htuố Byacè

✧ 19:19 19:19 Li Hteka 20:12-16, Li Dõnyă 5:16-20 ✧ 19:19 19:19 Li Cỏbucỏbẽ 19:18

Jesũ hé lũ phúyě akhěnuô, a mètèpyé rò a htekakyã.

23 Yětôphuõrò Jesũ hé a khõpacě tahe, “Vã hécócó thĩ, kayã duzã tôprè kírè nuõ dõ mókhu htyělékékũ nuôma, apyã nyacó dõ lůgně. 24 Vã hé pọ thĩ~, tathĩbuõdu tôduõ kírè plyenuõ dõ htékhalĩkũnuô azũ klõpã có ná kayã duzãhtyathě tôprè kírè nuõ dõ mókhu htyělékékũ nuô có.”

25 Bí a khõpacě tahe nĩhuõ a hé phúyě akhě, a khyéthukhyéthě lõ lahyã rò a sudyã lũ, “Kĩ mephũnuõrò ùpě tôprè kírè nĩbèpã tẽmẽlwóhteka pẽ?”

26 Byacè Jesũ myárě tődě èthĩ rò a hé èthĩ, “Prẽlukayã mẽlwóhteka cyã nĩdyé anẽto tadũrò Cómarya męcýátè pwõtôcô.”

27 Rò Petru hêsũ è, “Myámõ, pẹ dyakyã lõ cóhó tẹpwõ~ tôcô rò pẹ krwõkuõhó nẹkhyéhó. Phũnuõrò pẹ kírè nĩbè kuõ akhwóakè ítětě pã?”

28 Byacè Jesũ hêsũ èthĩ, “Vã hécócó thĩ~, bí Cómarya taritaryã thẽtaple lõhó tẹlõ~ plĩ pã, htuõrò vã dõ a máhó prẽlukayã aphúkhũyě ki onyã dõ khuklyáhtě htyalõ alĩatakhe yětõkhu akhu hópãnuô, thĩ dõ a krwõ vãkhyě yětahe ki onyãno kuõdũ dõ khuklyáhtě htyalõ shyényẹkhu alọ yěnuô pã rò thĩ ki ciryã nĩdũ Israelphũ shyényẹmuõ yěnuô pã. 29 Htuõto ùpẹpẽ~ bèbè, dõ vã akhu-akhyèrò a dyakyã ahi-aprè bèbè, apuõavyã tahe bèbè, amuõaphě bèbè, aphúalye

tahe bèbè, a ki nìbè élóklò pǎ có ná a dyakya nuôtahe apuô dǎ azèkǔ pǎ, htuôrò a ki nìbè thèhtwöprè tacúprè pǎ. ³⁰ Manárò kayǎ dǎ ù tane lǔ ná a lodulǎ ù tôprènuô, a ki okyǎ dǎkhyélǎ ù pǎ, kayǎ dǎ a okyǎ dǎkhyélǎ ù tahenuô a ki htwöhtya kayǎ dǎ ù lodulǎ lǔ pǎ,” Jesǔ hé pé èthǐ phú nuô.

20

Prèmetèphú Tahe Dǎ Thòbǐthè Lèkhu

¹ “Mètèhérò, mòkhu htyélékékǔ ma athyaná prèbyacè tôprè dǎ a htecuô ròmú rò a cuô dakè hyǎ ù dǎ a thòbǐthèphèkhu yènuôhó. ² Prèbyacè yètôprè ná prèdakèephú yètahenuô, a théplòtǎ lǔ ná a ki dakè lǔ tônýè ma rǔzye denari tôbè.

³ “Bí mǎplyǎsèhtya lwǐthyótômǔ bèhó akhènuô, a cuô dǎ klékǔ rò a cuô myáhtye kayǎ okóodǎ prè rò a tèmè oto tahe ihtò ohtòolyǎ lahyǎ bínuô. ⁴ Rò a hé èthǐ, ‘Hyǎ ryǎkuô lahyǎ dǎ vǎ thòbǐthèphèkhu nuô rò vǎ ki myǎ dyétòdyèbè pèdǔ thǐ akhwóakè pǎ.’ ⁵ Rò èthǐ hyǎ lahyǎ dǎ lǔprèkhu rò prèbyacè yè htecuô khyèthyǎ dǎ klékǔ bí mòhtuô shyényèmǔ bè akhènuô, htuôrò a htecuô khyèthyǎ bí mòhélyǎ thuòmǔbè akhè rò a cuô dakè hyǎkhyè ù dǎ a thòbǐthè lèkhu rò a hé ù phú a hé rẹ htuôhó ù nuô tahe. ⁶ Rò a htecuô khyèthyǎ dǎ klékǔ bí mòhélyǎ nyǎmǔ akhè, rò a cuô myáhtyepǎ kayǎ dǎ a okǎ tǎdǎ, a tèmè oto tahe kahtòhtǎ kahtòolyǎ bínuô rò a sudyǎ èthǐ,

‘Tôcô~ rò thì metèto rò thì cuố ihtò kyădě lồ bíyě tónyě mớhế metě?’

7 “Rò èthỉ hế sú lữ, ‘Prèdakè hyăkuồ pè a o tôprè~ to.’

“Rò a hé èthỉ, ‘Hyămẹ kuồ lahyă đố vẫ thòbithè lẹkhu nuồ.’

8 “Bí mớttặhồ akhếnuồ, prèbyacè yế hé aprè pốtarí myákhwèní prè yếtôprè, ‘Èhyă lahyă prèmẹtèphú nuồtahe rò dyépè èthỉ akhwóakè nuồ. Dyérếlồ a hyă tặnốlồ akhồ nuồtahe ní, rò a hyă rếlồ nuồtahe rò dyénốlồ ử pặ.’

9 “Prèmẹtèphú đố a hyă metè đố mớhếlyạ nyặmử akhế tahe hyăphyé rếlồ khwókè rò prè đố a pốtaríní prè yếtôprè dyé èthỉ tôprè ná rửzye denari tồbè. 10 Yếtôphuồrò shuồkhế tồke hó đố a hyăryạ rếlồklồ ử tahe rò èthỉ tanẹ ná a ki nặbè éklồ rử ná ử pặ tadúró èthỉ nặbè rửzye denari tôprè tồbè thyáná ử prè. 11 Bí èthỉ nặbè khwókèyế akhế a tamwồtalế prèbyacè azọ. 12 Èthỉ hé prèbyacè, ‘Kayă yếtahe rò a hyă mẹní nyềprè tồmử khặlếphú prè rò a kạlế hó tadúró nẹ dyé èthỉ khwókè thyáná pẹpè. Pè rò pè mẹ sồphásoryạ đố kẹkụklế tónyề~ mớhế cớ rò nẹ dyếlồ pè toto.’

13 “Manáro prèbyacè hế sú đố a hé phúyế aklế tôprè, ‘Vẫ mẹ-e đố nẹkhu tôcô~ to, vẫ mẹ tồ prè, nẹ thềplồtồ htuồhồ ná vẫ ki dyé nẹ tónyề ma rửzye denari tồbè vặhétó? 14 Phyéní nẹ khwókèyế rò kamồ. Vẫ thềzụ dyé kayă đố a hyă ryanốlồ ửkhồ

yětahe akhwóakè thyáná vǎ dyé nẹ nuô. ¹⁵ Vǎrũ ná vǎnẹ pré, vǎ thézũ mephútě rò a ninyǎ to ể? Vǎ dyézũdyéye tẹ phúyě rò nẹ thékhwé vǎ ể?”

¹⁶ “Phúnuôrò ử tanẹ patí éǎ kayǎ tahe tadúró Cómarya ki dyadu lǎ pǎ. Ử tanẹdu éǎ kayǎ tahe tadúró Cómarya ki dya patíló lǎ pǎ.”

*Byacè Jesũ Héluô Khyěthyá Ná A Ki Thyě Pǎ Ari-
akyǎ*

(Marko 10:32-34, Luka 18:31-34)

¹⁷ Bí Byacè Jesũ htya dố vỉ Jerusalem rò bí a cuố dố klyǎlọ akhěnuô, a écuố plókhó a khöpacẹ shyéthěnyěyě tôpho rò a hé èthỉ, ¹⁸ “Pẹ htya dố vỉ Jerusalem, rò ử ki isếtǎkyǎ prẹlukayǎ aphúkhũ mǎdũ vǎyěnuô dố bwídukhu tahe ná prẹithyó tẹthyótẹthya athára tahe a takhukũ pǎ. Rò èthỉ ki thẹplò tồ lỏ lủ dố a ki mẹthyěkyǎ vǎ pǎ. ¹⁹ Èthỉ ki dyétǎ dítũ vǎ dố Judaphú mǎto tahe a khadǎkũ pǎ. Rò Judaphú mǎto tahe ki hébẹ takhwótakè kanĩkano lỏ vǎ pǎ. Htuỏrò èthỉ ki mữ vǎ ná suplyẹ iplírwỉ pǎ rò èthỉ ki mữthyěhtya vǎ dố krusulo* pǎ. Manárò thuỏnyě tởnyě pǎnuô Cómarya ki mẹhtwỏprẹ kahtò kǎkhyě khyěthyá vǎ pǎ.”

Muốtỏprẹ A Tẹkwĩthézọ

(Marko 10:35-45)

²⁰ Htuỏrò Zebedeo aphúkhũ Jakomo ná Giovanni amuố yěnuô a hyǎ rọkuỏ ná a phúprẹkhũ

* **20:19** 20:19 Krístuphú tahehe rò a hé ná hihtũdikè

yěthényě dố Byacè Jesũ a o. Amuõyě hyă dãngũtă dố Byacè anyěhyă rò a kwĩthézò lũ ná a ki mẹ pẹ lũ tètôcô.

21 Rò Byacè hé lũ, “Nẹ thézũ dố vă ki mẹcwỏ pẹ nẹ ítế?” Rò a hésũ Byacè, “Shyé~ nẹ htwỏ hó khwĩ dố Cómarya htyělékékũ hó pănuô dyéonyă pẹkuỏ văphủ yěthényě dố nẹ takhu cóhtwỏ tôkyě tôprẹ, dố nẹ takhu cóci tôkyě tôprẹ pă ní~.”

22 Byacè hésũ èthĩ, “Thĩ hyăkwĩ tẹyenuô thĩ thégně nĩdyé ari-akyă to. Tẹcyệtècủ dố vă kírẹ khyábè yě pănuôma thĩ ki khyábé kuỏnyă pă ế?” Rò èthĩ hésũ, “Pẹ khyábé kuỏ prẹ.”

23 Byacè hésũ èthĩ, “Thĩ ki khyábè mặ kuỏ lakỏ dủ phú vă khyábè yenuô pă. Manárò nẹ tồ onyă dố vă takhu cóci tôkyě ế, cóhtwỏ tôkyě ế nuô a o dố vă khadăkũ mặto. Văphề dố mỏkhu yětôprẹ taritaryă pẹ hó khăléyě ná củ~ a thézũ dyé nĩdủ ũnuôtahe agně hó.”

24 Bí a khỏpacề dố a okyă prëshyé yětahe nĩhuỏ a sudyă phúyě akhề nuô, èthĩ thếpłòdu lỏ puỏ ná vyă nuô thényề. 25 Byacè Jesũ éplỏlỏ èthĩ rò a hé èthĩ, “Thĩ thégnědủ hó ná khwĩducỏphyahtũ tahe nuôma a nỏ nĩdyé lahyă a taryëshyosỏ dố htyềphủkẻphủ tahe akhu. Htyềphủkẻphủ a khuklỏkhuklyă thĩ tahe rò a nỏ nĩkuỏđủhỏ a taryëshyosỏ yenuô dố htyềphủkẻphủ tahe akhukhu. 26 Thĩ ke rò thĩ tồ mẹpủnuô to. Dố thĩk-lẻnuô, kayă tôprẹprẹ ki thézũ htwỏdu hẻrò a tồbề

htwǒ thĩ prēmētèphú. ²⁷ Htuǒrò dǒ thĩklěnuô, kayǎ tôprèprè ki thézú htwǒ thĩbyacè hérò a tǒbè htwǒ thĩcú. ²⁸ Myábũkuǒ vǎ mǎdú prèlukayǎ aphúkhyě, vǎ hyǎ dǒ ũ ki mepé vǎgně nuô mǎto. Vǎ hyǎ dǒ vǎ ki mepé ũgně prè. Rò thyáphú vǎ ki ihtakanĩ èthĩ agněnuôrò, vǎ dyélyaķyǎ vǎ thèplò htwǒprè dǒ kayǎ éprè agně.”

*Byacè Jesũ Zasĩmè Kayǎ Mèthèkhĩ Thényě
(Marko 10:46-52, Luka 18:35-43)*

²⁹ Bí Byacè Jesũ ná a khǒpacě tahe htecuǒķyǎ bí vĩ Jeriko akhěnuô, kayǎ bémudu krwǒkuǒ lǒ lǔkhyě tôplutôphè. ³⁰ Kayǎ mèthèkhĩ thényě onyǎo dǒ klyáhtũ rò bí a nĩhuǒ ũ hé ná Byacè Jesũ hyǎhǒ dǒ èthĩ khǎshyé akhěnuô, a èhtǒ rò a hé, “Kǒ~ Davi aphúkhy, Byacè~, thézò kuǒ ré pè ní~.”

³¹ “Thuôthuô~ omyá,” kayǎ bémũ tahe hé èthĩ shyoshyo, a lé èhtǒhtya shyoshyo pǒ, “Kǒ~ Davi aphúkhy, Byacè~, thézò kuǒ ré pè ní~,” phúnuô.

³² Byacè Jesũ okuǒ é èthĩ rò sudyǎ èthĩ, “Thĩ thézú nǒmè vǎ maĩtě?”

³³ Rò èthĩ hé lǔ, “Byacè, pè thézú mèthèlĩ kuǒũ.”

³⁴ Byacè Jesũ thézònĩ èthĩ rò a tôhyǎ èthĩ mèthèplò rò èthĩ mèthè lĩhtya khyé có. Rò èthĩ cáhtya krwǒkuǒ lǒ lǔkhyě.

21

Byacè Jesù Mádû Messia Yě Hyănuố Dố Vỉ Jerusalem

(Marko 11:1-11, Luka 19:28-38, Giovanni 12:12-19)

¹ Bí Byacè Jesù ná a khỏpacề tahe hyăphûhố ná vỉ Jerusalem akhềnuô, a hyătuố lahyă dố dố Bethphage dố a o bí Oliva sokhu nuô. Jesù nỏhyă rế a khỏpacề thényề rò a hé èthỉ, ² “Hyănuố rế lahyă dố dố nyềnuô tôdố, thỉ hyă nuốnuố ná thỉ ki myáhtye ử cồklồ myăólyămuố tôduố ná aphúpatí otathwo tộkuốná lủ bínuô tôduố pả. Ilyề è rò cwikaỉ dố vảoyyə. ³ Kayă tôprềprề ki hé thỉ tôcôcô hérò, hếsoluố pế lủ ná Byacè lo èthỉ héphúnuô, thỉ ki hé phúnuôma a plwỏka thỉ tôphuố plwỏka cồ.”

⁴ Tềyềnuô a ki mềlỏbảhtya prềpro a tềhéone,

⁵ “Hếsoluố pế vỉ Zionphú tahe, ‘Myámố lahyă, thỉ khwícỏphya hyă dố thỉ o hó. È ma a thềdỏthềngạ rò a sidyá hyăỉ myăólyă. Rò a sidyá hyă dố aphúpatí tôduố.’” ✧

⁶ A khỏpacề yềthényề cuốmề phú a hénỉ èthỉ nuô. ⁷ Èthỉ cwikaỉ myăólyămuố ná aphú rò èthỉ idềhtya lahyă acắklồ dố myăólyă yềtahe anyắkhu rò Byacè htya-onyă bínuô. ⁸ Kayă bémứdu yềtahe dềtặ lahyă acắklồ tahe dố klyádềkủ. Taheherò a kếtặ lahyă thồphyăphú tahe rò dềtặ dố klyádềkủ.

✧ 21:5 21:5 Isaia 62:11, Zekaria 9:9

⁹ Kayă cuõ rế dĩ Byacè anyěhyă tôplutôphè, a krwõkuõ dõkhyě tôplutôphè rò a ẻtở lahyă, “Hosanna, htuthẻtya lahyă Khwí Davi aphúkủ.”

“Byacè dĩ a hyă dĩ Cỏmarya amwiyẻ tởprẻnuỏ, tẻsởri ki lyạbẻdủ ẻ ní~”☆

“Hosanna, htuthẻtya lahyă Cỏmarya dĩ a o dĩ mỏkhu akhẻlẻ htyalỏlỏ yẻtỏprẻ.”

¹⁰ Bí Byacè Jesủ nuỏ dĩ vỉ Jerusalem akhẻnuỏ, vỉ Jerusalemphủ tởvỉlỏ thẻplỏ tapủkazỏ lỏplỉ rò ẻthỉ sudyă, “È ma ửẻ?”

¹¹ Kayă bẻmụyẻ hẻsủ, “È ma Jesủ. È ma prẻpro dĩ a o dĩ Galilea kẻ, Nazarẻ vỉnuỏ tởprẻ.”

Byacẻ Jesủ Hyảnuỏ Dĩ Tẻlủhỏdu

(Marko 11:15-19, Luka 19:45-48, Giovanni 2:13-22)

¹² Byacẻ Jesủ cuỏnuỏ dĩ tẻlủtyă hỏkủ rò a cuỏnuỏ vẻhtekyă lỏlỏ~ kayă ipỉ-isẻtẻ bínuỏ tahe rò a nuỏhtu laklỏtảkyă lỏ ử lẻhtulya rử* a đỉrẻhtyalỏ nuỏtahe ná khuklyảhtyalỏ dĩ ử lẻonyă isẻ ná htulwỉ† nuỏtahe. ¹³ Htuỏrỏ a hẻ, “Lisẻsẻkủ hẻ, ‘Vảhi ma ử ki ẻ ná tẻcỏbẻ ahi,’☆ manỏrỏ thỉ cuỏ

☆ **21:9** 21:9 Li Htuthẻtya 118:25-26 * **21:12** 21:12 Kayă o dĩ htyẻkẻ arủ hyă dĩ tẻlủhỏdu rò a hyảhtulya lahyă arử ná tẻlủhỏdu rử thyáphủ ẻthỉ ki ipỉ lahyă ná tẻphủtẻlyẻ dĩ ki mẻlủhtya agẻ. Prẻhtulya rử tahenuỏ, thyáphủ ki nỉbẻ ẻrử rò a pửmẻ-e ửkhu. † **21:12** 21:12 Kayă tahenuỏ ipỉ lahyă htulwỉ ná thỉmỉ dĩ a ki mẻlủhtya agẻ prẻ. ☆ **21:13** 21:13 Isaia 56:7

nõhtwõ lõhõ vǎphě ahi ná ‘Prèhuôehí léowóo akhǎlé hò.’ ”

¹⁴ Kayǎ mètèkhí khǎduôdá tahe hyǎnuõttö kuõlõ Byacè Jesũ dõ tẹlũtyǎ hõkũ, rò a zasímẹ pẹlõ èthĩ. ¹⁵ Manárò bí bwídukhu tahe ná prèithyó tẹthyótẹthya athára tahe myáhtyehó Byacè Jesũ mẹ tẹprotẹprya tahe htuõrò a myáhtye ná pacẹphú tahe ẹhtõhtya lahyǎ, “Hosanna, htuthéhtya Khwí Davi aphúkhũ,” dõ tẹlũtyǎ hõkũ akhěnuô, èthĩ théplòdu kanó~ to.

¹⁶ Èthĩ sudyǎ Byacè, “Pacẹphú thĩtahe ẹhtõ nuôma nẹ nĩhuõ ẹ?”

Rò Byacè hésũ èthĩ, “Ò, vǎ nĩhuõ vǎ~, lisǎsě hé, ‘Pacẹphú thĩtahe ná pacẹphú dõ a õnúpǎ tahenuô, nẹ ki nõhtuthéhtya èthĩ pǎ,’[☆] a hé phúnuô ma thĩ hõnó kuõnyǎ ù to ẹ?”

¹⁷ Htuõrò Byacè Jesũ htecuõkyǎ dõ dõ Bethania rò a cuõ omyeõ bínuô.

*Byacè Jesũ Nõkrǎ Thyěkyǎ Kadwímõ Tômõ
(Marko 11:12-14, 11:20-24)*

¹⁸ Anotõrõ bí mọlĩ romú akhěnuô, Byacè ná a khõpacẹ tahe kǎkhyě khyěthya dõ vĩ Jerusalem, rò bí èthĩ kǎ dõ klyálo akhě, Jesũ thée dĩ. ¹⁹ Rò Jesũ myáhtye kadwímõ tõtò o dõ klyáhtũ rò a cuõ tõ lũ tadúrò a myáhtye athè o tóplò~ to. A o shuõshuõ alè pré. Yětõphuõrò a hé kadwímõ

[☆] **21:16** 21:16 Li Htuthéhtya 8:2

yětôthò, “Thèkuõ pã tá ù tôphuõ~ tãmé ní~” a hé rò kadwímõ krãthyě cõ tôphuõthyě cõ.

²⁰ Bí a khõpacě tahe myãhtye tètwwõhtya phúyě akhě, a khyéthukhyéthé lõplí cõ. Rò èthí sudyã Byacè, “Kadwímõ yětôthò a cuõthyě tôphuõthyě cyãtuõ phútětě ha?”

²¹ Byacè hésù èthí, “Vã hécócó thĩ, nè zũe rò nè ki thèplõrare to hénuõma phú vã hé kadwímõ rò a thyěkrãkyã yěnuõ, thĩ ma~ thĩ mę cyãkuõdũ phúnuõ pré. Thĩ ki męcyãlõklõ pã cõ ná nuõ pã. Thĩ ki hé so yětõmě, ‘Thõthú cuõ taphãkyã dõ htyědutava akũnuõ,’ hénuõma a ki htwõhtya pę thĩ phú thĩ hé nuõ pã. ²² Thĩ ki zũe nuõ, thĩ kwítě dõ Phě Cõmarya a o ítětě~ bèbè thĩ nĩbè pã.”

*Kayã Htwõ Khuklõkhuklyã Tahe Sudyã Byacè
Jesũ A Taryěshyosõ
(Marko 11:27-33, Luka 20:1-8)*

²³ Byacè Jesũ nuõ dõ tẹlũhõdu vĩkũ rò bí a ithyõithyatã ù akhěnuõ, bwídukhu tahe ná Judaphú tẹcõbucõbẽ khuklõkhuklyã tahe hyã dõ Byacè a o rò a sudyã lũ, “Nẹ cuõmętuõ tẹphúyě tahe ròma nè cuõmę ná ùpě a taryěshyosõ pě? Ùpě nõmę nè pě?”

²⁴ Byacè hésù èthí, “Vã sudyã kuõ thĩ ngõ tõmũ, thĩ ki hésù pę kuõ vã hérò vã mę tẹyětahe ná ùpě a taryěshyosõ pěnuõ vã ki hésuõ pękuõ thĩ pã. ²⁵ Giovanni Baptista plwõ pę ù htyě yěnuõma

Cómarya dyé lǔ taryěshyosǒ ề? Mǎtorò prèlukayǎ dyé lǔ ề?”

Rò ềthĩ hé nĩdyélǔ, “Pẹ ki hé, ‘Cómarya dyé lǔ’ kihérò, a klyá sudyǎ nyǎ hó pẹ, ‘Kihéphúnuôrò thĩ zúe lǔ to mẹtẹ?’ A klyá hé nyǎ phúnuô hó. ²⁶ Manárò pẹ ki hé, ‘Prèlukayǎ dyé lǔ’ kihérò, pẹ théisě kayǎ bémụ yětahe alélé, mẹtẹhérò kayǎ yětahe yǒ zúe lahyǎ ná Giovanni ma Cómarya aprẹprọ mǎlakǒ tọprẹ, phúnuônuô.”

²⁷ Phúnuô akhu-akhyě ềthĩ hếsũ Jesũ, “Pẹ thégněto.”

Rò Jesũ hếsũ ềthĩ, “Kihéphúnuôrò vǎ mẹtẹ yětahe ná ụpẹ a taryěshyosǒ pẹ nuô vǎ hếsoluồ pẹ thĩ toto.”

Tẹdyá Khákho Phúprẹkhũ Thényẹ Ari-akya

²⁸ “Hé pemyá vǎ thĩ tanẹ phútẹ? Kayǎ tọprẹ rò a phúprẹkhũ o thényẹ. Rò a cuố hé a vyǎduklồ tọprẹ, ‘Yětónyě hyǎ đố prẹkhu rò hyǎmyákhwè thòbĩthèmổ ní~.’

²⁹ “Rò a hếsũ aphě, ‘Vǎ hyǎ to,’ a hé tadúro đốkhyě nuô a tanẹ nĩkhyě rò a hyǎ khyěthyá.

³⁰ “Htuồrò phěyě tọprẹnuô a cuốke đố aphúpatĩ tọprẹ a o rò a hé thyalũ phú a hé a phúvyǎprẹ nuôtọprẹ. Rò a hếsũ aphě, ‘Ồ phě, vǎ hyǎdũ pǎ,’ tadúro a hyǎ péto.

³¹ “Phúprẹkhũ yěthényẹnuô, a mẹtỏ aphě thépồ bítẹ tọprẹtẹ?”

Rò ềthĩ hếsũ lǔ, “Adu tọprẹ.”

Rò Byacè hé èthĩ, “Vă hécócó thĩ, thĩ lénuõo akhălẹ dõ mókhu htyělékékũ nuô, prèkwĩamoarã ná himyáphèmuõ tahe cuõnuõpheyã thĩ hó. ³² Mètèhèrò Giovanni hyã dyéluõ thĩ ná tètótètè aklyá tadúrò thĩ zũe lũ to. Manárò prèkwĩamoarã ná himyáphèmuõ tahe zũe lũ. Thĩ myáhtye có kayã yètahe athéplò htulya kạ có tadúrò thĩ théplò htulyakạ kuõ to htuõto thĩ zũekuõ có ù taki~ to.

Tèdyá Khákho Prèmẹ-e Thòbĩthèphè Dõ Acyẽ Tahe

(Marko 12:1-12, Luka 20:9-19)

³³ “Nĩdã pỏ lahyã tẹdyá dõ aruô yètôtó. Bètòphuõnuô prèbyacè dõ a isóiplũ nĩdyé a thòbĩthèmỏ tahe otòprè. A iratavabí nĩdyé lỏ a taréyẽ, rò a ikhũo nĩdyé ahekũ tókũ dõ a ki ivĩhte ná thòbĩthèhtyẽ agnẽ, htuõrò a isóhtya nĩ lẹthũhtyalỏ dõ ù léopỏmyá ná prè agnẽ tòmẽ. Htuõrò a plwỏkhyãekyã apréyẽ ná prèmẹprè tahe rò a htecuỏkyã dõ kẹaruô tókẹ. ³⁴ Thyáphủ prèkhyãe lũ prè tahe ki bẻpẻ kuõ lũ thòthè tahenuõrò, bí shuỏkhẻ phũhyã hó dõ tỏ ibaplỏ hó thòbĩthè akhẻ nuô, a nõhyã a prèmẹtèphủ tahe dõ prèkhyãeprè tahe a o.

³⁵ “Prèkhyãeprè tahenuô a pủ prèbyacè a prèmẹtèphủ yètahe rò a mủ lữtè tòprè, a mệthyekyã lữtè tòprè, tòprè rò a tá lũ ná lỏ. ³⁶ Yètòphuõrò a nõhyã élỏklỏke prèmẹtèphủ dõ èthĩ o rò a hyãé klỏ ná a hyã rẹ nuõtahe có tadúrò

prèkhyäpré nuôtahe mecyëmecû èthĩ thyáná a hyă ré nuôtahe pré. ³⁷ Dõkhyëtadûrò, a nõhyă a phúpřekhũ dĩ èthĩ a o. ‘Văphú ná vãné ma èthĩ klyá thényăthétarě klõnyă pré,’ a hé phúnuô.

³⁸ “Manárò bí prèkhyäpré yëtahe myáhtye lũ akhënuô, èthĩ hé nıdyélũ, ‘È ma prè dĩ a nıbè ucëtazě nuôtôprè hó, cuố! Cuómëthyëkyă lũ pó~, rò pè ki phyé a ucëtazě pã pó~,’ a hé lahyă phúnuô. ³⁹ Rò a pũ lũ rò a cwihtekyă lũ dĩ taréklõ rò a mëthyëkyă lũ.

⁴⁰ “Phúnuôrò shyé~ prëbyacè hyătuố pãnuô, a ki mệ èthĩ phútě pã?”

⁴¹ Prëlũtyă khukló tahe ná Judaphú təcòbě khuklókhuklyă tahe hésû, “A ki mecyëmecû, mëthyëkyă kayăcyëkayăcû nuôtahe pã. Rò a ki plwõkhyă khóke apré yënuô ná prèkhyäpré dĩ a ki ibě kăkhyëe pè lũ bí tètthètèphõ hte ashuốakhë nuôtahe pã.”

⁴² Byacè hé èthĩ, “Lisăšěkũ hé, ‘Kayă mëhtya hi rò lõ dĩ èthĩ vıkyă lũ nuôtômënuô a htwõhtya lõ dĩ a tahtwóma lõ có hitômě có. Yënuóma Byacè Cómarya mëtë pré, rò a mëtë yënuóma a tẹpřotẹpřya nyacó.’[☆]

“Lisăšěkũ hé phúyënuóma thĩ hõnó kuốũ tồphuố~ to ể? Thĩ klyá hõnó nyăpré.

☆ 21:42 21:42 Li Htuthéhtya 118:22-23

43 “Phúnuô rô vǎ hé thǎ mókhu htyělékékǔ dǒ thǎ tǒkò nǐbènuô Cómarya ki phyéphekyǎphe thǎ pǎ. Rò a ki dyé ná kayǎ dǒ a cǔe Cómarya angó nuôtahe pǎ. 44 Kayǎ dǒ a latǎ dǒ lǒ yětômě alonuô, akrwí ki lakě pré pǎ, manárò lǒ yětômě ki latǎ dǒ lǔlǒ pǎ nuô, akrwíakrwó ki mǔ kaprǐ lǒ có pǎ.”‡

45 Bí bwídukhu tahe ná Pharisěophú tahe nǐhuô Byacè Jesǔ dyákhákhó akhěnuô, èthǎ thégñě ná Byacè hékhó èthǎ. 46 Rò èthǎ myápǔ lahyǎ klyá dǒ a kǐrě pǔ Jesǔ tadúró Jesǔ ma prěpro tǒprě, kayǎ bémǔ tahe yǒ zǔe lahyǎ phúnuô akhu-akhyě, èthǎ thěisě kayǎ bémǔ nuôtahe alé.

22

Tèdyá Khákhó Tèka Sǒměsǒdya (Luka 14:15-24)

1 Byacè Jesǔ dǒnyǎ khákhó pě khyěthyá èthǎ rò a hé, 2 “Mókhu a htyělékékǔ nuôma athyaná khwí tǒprě dǒ a taritaryǎ one pě a phúprěkhǔ pwě kǎsǒdya dǒ a ki buôebuô sǔ ǔ agñě yěnuô tǒprěhǒ. 3 A nǒcuó éhyǎ kayǎ dǒ a mehyǎehyǎo lǔ tahenuô ná prēmētèphú tahe tadúró èthǎ hēsú lahyǎ, ‘To, pě hyǎkuô nẹ to.’

4 “Htuôró a nǒcuóé pǒ ná a prēmētèphú dǒ aruô tahe rò a hécuónǐ lǔ, ‘Hésó pě kayǎ dǒ vǎ mehyǎehyǎo lǔ nuôtahe, vǎ taritaryǎ htuôlǒ

‡ 21:44 21:44 Ũ rá liphá mú~ nukhě tahehenuô, ǔ myáhtye lisǎsě yětômǎ opatǒkuô to

hó dímóhé agněhó. Vă męthyěe có púpřědu ná púpřú katúkatya tahe azye có. Hyăehyăö lahyă kašoměšödy a tětětö yěnuöma anı́ hó, cuóhěso pę lahyă èthı́ phúyěnuö ní~' a hécuónı́ a prēmētēphú tahe phúnuö.

⁵ “Manárò kayă dö khwı́ mehyă lů tahenuö a bezúbenyá tōcō~ to. A htecuó khókyă lö. Tôprè rò a hyă dö prékhu, tôprè rò a cuó mękuómękhá.

⁶ A okyă tahe ke rò a pú męcyěmęcú khwı́ a prēmētēphú tahe, htuö̀rò a męthyě lütè tahe.

⁷ Yětôphuórò khwı́ théplòdu rò a nõcuó aklyěphú tahe rò èthı́ cuómęthyěkyă lö~ kayă dö a męthyě lů prēmētēphú nuötahe rò súũkyă lö èthı́ vı́.

⁸ “Rò a hé prēmētēphú tahe, ‘Ů taritaryă one lõhó kašödy a tětětö tadúró kayă dö vă mehyă lů tahe nuöma kayă tahe dö a tőkò mehyă to.

⁹ Cuómö lahyă dö klyátö klyásásû lů nuö rò myáhtye ůpěpě~ bèbè éhyälö èthı́ dö pwěküyě ní~.’ ¹⁰ Phúnuö̀rò a prēmētēphú tahe htecuó dö klyádu tahe akũ rò a cuóéka plólö lö~ kayă dö a myáhtye nuötahe. Acyě bèbè, aryá bèbè, a hé pã to, a éka lõplı́ có rò dö kašödy ahikũ nuö sıpré

bãtapı́~ có.

¹¹ “Manárò bı́ khwı́ hyănuömyá sıprésımyă akhěnuö, a myáhtye sıpré dö a kũthyá kuöũ kašödy a hyeçã to o tōprè. ¹² A sudyă lů, ‘Khömě~, nẹ kũthyánı́ kuöũ hyeçã kašödy to rò

nè cuố hyănuỗ nị kuỗ phútế? Tadúrò a hēsũ lữ tòmũ~ to.

13 “Yětôphuỗrò khwí hé a prēmētēphú tahe, ‘Cỗklỗlỗ atakhu khăduô nuô rò tậhtekyă è dĩ akhíklễ nuô. Khălế bínuô tộphoma tệngũplyăn-gũoryă akhălế ná tệ ậtrậ cồ khukhyế akhălế.’

14 “Mệtếhẻrò Cỏmarya mehyă ếlả kayă tadúrò a nwóhtya patíprế ử prế.”

Judaphú Tahema A Tỗkòdyế Khwí Caesare Amo-ară Ế?
(Marko 12:13-17, Luka 20:20-26)

15 Htuỗrò thyáphú Pharisễophú tahe ki pủnị Byacề Jesũ hẻbẻthủ ngỗ tahe agnẻnuỗrò, a htecuố okúokyă nịdyế lữ. 16 Ềthỉ nỏcuố tộkuỗ a khỗpacề tahe ná Khwí Herodề aplỏamủphú tahe dĩ Byacề a o rò ềthỉ cuốhẻ Byacề, “Thárádu, pệ thẻgnẻ ná nệ ma kayă cỏcủcỏ tộprề. Nệ ithyó cồ ử phủ Cỏmarya thẻzủ nỏhtwỏprề ử nuỏtahecỏ. Nệ đả ithyỏithyahỏ ử hẻnuỏma nệ ithyó pẻprề ử tẻmậttẻcỏ prề. Prẻlukayă tahe tanẻcỏ nệ phútế bẻbẻ, nệ thẻisẻ kuỗ tộcô~ to. Nệ myádu myápatí kuỗ toto. 17 Phủnuỗrò nệ hẻpẻmyá pệ yẻtộcô, ma nệ tanẻ phútế? Ma pệ tộkỏdyế Roma akhwídu Caesare amo-ară ế? Ma pệ tộdyế to ế?”

18 Manárò Byacề Jesũ thẻgnẻone htuỗhỏ dĩ ềthỉ kírẻ pủ lũngỏ rỏ a hēsũ ềthỉ, “Kayă cyẻzỏcỏtẻ nẻ thỉ~, mamẻtẻrò thỉ hyắcyế sudyắkho ngỗ phúyẻ mẻtẻ? 19 Dyẻluỗ pẻmyá vả rửzyẻ dĩ thỉ dyế ná

amo-ară yěnuô,” rò èthĩ hyădyé lů rŭzye denari tōbè. ²⁰ Rò a sudyă èthĩ, “Yěma ũpě khuklózăzọ pě? A rão ná ũpě amwĩpě?”

²¹ Rò èthĩ hēsũ, “Khwĩ a khuklózăzọ ná khwĩ amwĩ.”

Htuõrò Byacè hēsũ èthĩ, “Khwĩdu Caesare atẹ kihérò dyé ná khwĩdunuô, Cómarya atẹ kihérò dyé ná Cómarya nuô.”

²² Bí èthĩ n̄huõ Jesũ hé phúyě akhěnuô, a htetapa lõplĩ èthĩ rò èthĩ hteka taphăkyă lõ lŭlé.

*Tèsudyă Tẹhtwõprẹ Shyé~ Thyěhtuõ Pă Ari-
akyă*

(Marko 12:18-27, Luka 20:27-40)

²³ Bínuô tonyěhó, Saducěophú dǎ a zŭedũ agně ná shyé~ thyěhtuõpă nuô tẹhtwõprẹ kăkhyě o pă to tòmũnuô a hyă dǎ Byacè a o rò a hyă sudyă lŭ ngó tòmũ. ²⁴ Rò èthĩ sudyă Byacè Jesũ, “Thárádu, Mosè hé pẹ pẹ ná prěkhũ tǎprẹprẹ ki thyě rò aphũ ki okyă tǎprẹ~ to hénuô, thyáphũ aklwĩalyă ki okyă kuõ nuòrò, a puõprěkhũ bẹ phyédwó akhĩ okyăyě, a hé phũnuô.✧ ²⁵ Khõnyărò dǎ pẹklěnuô puõ ná vyă prěkhũ o thuõthyótǎprẹ. A vyăprẹlǎ tǎprẹ phyé amé rò dǎkhyěnuô a thyěkyă amé lé, rò aphũ okyă tǎprẹ~ to akhu-akhyě apuõ dǎkhyě tǎprẹ bẹphyédwó akhĩ okyă yětǎprẹ. ²⁶ Apuõ nyẹprẹ tǎprẹ htuõrò thuõprẹ tǎprẹ tuõdǎ aprẹ thuõthyótǎprẹ yětǎprẹnuô a htwõhtya thyákuõ

✧ **22:24** 22:24 Li Dõnyă 25:5

lõ phú avyáprë htwõhtya nuô. ²⁷ Dõkhyëtađũ rò prëmò yëtòprë thyë kuõno prë. ²⁸ Phúnuô rò shyé~ thyëihtòkạkhyë amõnyë pã tõnyënuô, yë thuõthyótòprë. Aklënuô, bítë tòprë ki htwõ avë pã? Metëhërò èthĩ htwõnõlõ lủvë nuõ~,” a sudyã Jesũ phúnuô.

²⁹ Rò Byacè Jesũ hếsũ kạkhyë èthĩ, “Thĩ thũ lỏhỏ, metëhërò thĩ thếgnế tặte kuõũ lisặsế ná Cỏmarya a tềp rồtềp rạ mềcyặ tề tahe to. ³⁰ Metëhërò shyé~ ỹ thyë ihtòkạkhyë pãnuô ỹ phyếphủphyémế, ỹ phyếphủphyếvề o pặtohỏ, èthĩ ki thyặkuõlỏ phú mỏkhutanếphủ nuõtahe pặhỏ. ³¹⁻³² Tềthyế ihtòkạkhyë ari-akyặ yếnuô, Cỏmarya hếkyặ, ‘Vặ ma Abraham a Cỏmarya, Isaac a Cỏmarya, ná Jacob a Cỏmarya,’* a hế phứyế nuõma thĩ hỏnỏ kuõũ to ế? Cỏmarya ma kayặthyế tahe a Cỏmarya mặto, kayặ htwõprề tahe a Cỏmarya.”

³³ Bí kayặ bếmụ nỉhuỏ a tềithyóyế akhếnuô, a khyếthukhyếthế lỏplỉ cỏ.

*Ngỏmekyặ Dỏ A Lodulỏ Ữ
(Marko 12:28-34, Luka 10:25-28)*

³⁴ Pharisẻophủ tahe nỉhuỏ ná Saducẻophủ tahe hếkạkhyế sủbế Byacè Jesũ tỏmủ~ to rò Pharisẻophủ tahe ếoplỏ nỉdyế khyếlủ. ³⁵ Dỏ èthĩ aklënuô, a thếgnế lỏbặklỏ Judaphủ a tềthyótềthya nuô a otòprề rò a hyặ sudyặkhomyặ Byacè Jesũ,

* 22:31-32 22:31-32 Li Htekạ 3:6,15

36 “Thará, tèmekyǎngó a tèthyótèthya aklě yětahe nuôma bítě tòmú rò a lodulố ử?”

37 Byacè hēsũ kakhỹ, “ ‘Mọ lỏthulỏthế thĩ Cómalya ná thĩ thếplo sımẻlỏ, mọ lỏthulỏthế ẻ ná thĩ tẻotwỏprẻ lỏ~ plỉ, mọ lỏthulỏthế ẻ ná thĩ tẻtane lỏ~ plỉ.’”[☆] 38 Yẻma tèmekyǎngó đố a lodulố tòmả hó. 39 Nyẻmặttỏmả ma, a thỹáhỏ ná arẻ nuỏ tỏmả hó, ‘Mọ kayả đố a ophủowỏ ná thĩ nuỏtahe phủ thĩ mọlya nỉdyẻ thỉẻẻ nuỏ.’[☆] 40 Lỏ~ Mosẻ ná prẻpro thĩtahe a tẻithỹoithỹa a khảshỹẻkhảrya tahenuỏ a tatehtỹa lỏplỉ đố tèmekyǎngó yẻnyẻmử alo prẻ.”

Messia Ma Ủpẻ Aklwỉalyả Pẻ?

(Marko 12:35-37, Luka 20:41-44)

41 Bí Phariseophủ củo oplỏoplủ lỏ lử akhẻnuỏ, Byacẻ Jesủ sudyả ẻthỉ, 42 “Kủristủ đố a mẻlwỏhteka ử yẻtỏprẻ ari-akyả nuỏ, thĩ tane lử phủtẻ? Aklwỉalyả tẻkalya đố ủpẻ o?”

Rỏ ẻthỉ hẻsũ, “Khủ Davỉ aklwỉalyả.”

43 Rỏ a hẻ ẻthỉ, “Kỉ mẻphủnuỏrỏ mamẻtẻrỏ Thẻ Sẻsẻ Byacẻ hturyả Davỉ rỏ a củoỏẻ ẻtuỏ Kủristủ yẻnuỏ, ‘Byacẻ’ mẻtẻ~? Mẻtẻhẻrỏ a củoẻẻ tuỏ,

44 ‘Byacẻ Cỏmarya hẻ vả Byacẻ, “Bỉ vả mẻpẻ lỏlỏtakỉ tyahỉ prẻthẻhte* nẻ nuỏtahe rỏ vả dỹa-olỏ ẻthỉ đố nẻ khanyẻlẻ hỉtỏ nuỏ, onỹao đố vả takủ củotwỏ yẻtỏkyẻ.”[☆]

[☆] 22:37 22:37 Li Dỏnyả 6:5 [☆] 22:39 22:39 Li Cỏbủcỏbẻ 19:18

* 22:44 22:44 Khura [☆] 22:44 22:44 Li Htuthẻhtỹa 110:1

45 “Rò Khwí Davi ki é lǔ, ‘Byacè’ kihérò a cuố htwố cyá Khwí Davi aphúkhǔ phútě?” 46 Ũ hészù kǎkhyě cyá pǎ lǔ tôprè~ to. Cáhtya bínuô tónyě tǎplehyǎ nuô ũ sudyǎbǔ pǎ lǔ tôprè~ to.

23

Byacè Jesǔ Dyéròdyéryě Tęcóbcóbě A Khuk-lókhuklyǎ Tahe

(Marko 12:38-40, Luka 11:37-52, 20:45-47)

1 Byacè hé kayǎ bémǔ tahe ná a khǒpacě tahe, 2 “Prèithyó tẹthyótẹthya athára tahe ná Pharisěophú tahe ma a nǐbè taryěshyosǒ dǒ a bè ithyóithya héhte taple luố pẹ ũ ná Mosè a tẹthyótẹthya tahe. 3 Mephúnuôrò thǐ bè nǐdǎ èthǐngó, thǐ bè krwǒmẹ lỏ phú a hészuluố pẹ thǐ nuô. Manárò krwǒmẹ kuố tǎ phú èthǐ mẹnũ tǎmẹ, mẹtěhèrò èthǐ yětahe nuôma a krwǒmẹ kuố phú a hé pẹ ũ nuôtahe to. 4 Èthǐ nǒlũkrwǒmẹ ũ tęcóbcóbě a tẹthyótẹthya écô thyáná a nǒzá ũ tǎmuốtǎtẹ dǒ ahtuôanyé tahenuô tadúrò thyáphú ũ ki zábé tǎmuốtǎtẹ dǒ ahtuôanyé tahe agněnuô, taki~ ma èthǐ męcwó có ũ to.

5 “Lỏ~ èthǐ mẹ hó nuôtahe nuô a thézǔ nǒmyáhtye ũ ná ané pré. Èthǐ isé tapye lyǎdu lisǎsě htỏ rò a cỏ lahyǎ dǒ a mǎhtélo ná a takyǎlo, htuốto èthǐ thézǔ thyá lahyǎ cǎcwọkarọ dǒ akhǎmǐ htúklỏ ná ũ nuôtahe. 6 Bípwěbǐla akhěnuô, èthǐ thézǔ onyǎo lahyǎ dǒ khǎlé htyalỏ

tahe. Kidố tềcốbề hőkũ herò èthĩ thềzũ onyã
lahyã khălẻ đố ử lẻbezũbenyã lữ nuôtahe prẻ.
7 Đố klẻkũ kayã oplu-ophe aklẻ henuô, a thềzũ
nờhẻbẻ bezũ ử ná anẻ, rò a thềzũ nẻẻ ‘Thára’ ử
ná anẻnẻ.

8 “Manarò thỉ rò nẻẻ ‘Thára’ tả ử ná thỉnẻ tằmẻ
ní~, metẻherò thỉthára ma a o prẻ tồprẻprẻ~ tuỏ
prẻ. Htuỏto thỉ ma thỉpuỏthỉvyã thyỏlỏ lữ prẻ.
9 Đố hekhu yẻnuôẻ ‘phẻ’ tả ử tồprẻ~ tằmẻ ní~,
metẻherò nẻphẻ oprẻ tồprẻprẻ~ tuỏ prẻ. Ẹ ma a o
đố mỏkhu. 10 ‘Thárađu,’ nẻẻẻ tả thỉnẻ ná ử tồprẻ~
tằmẻmẻ, metẻherò nẻ thárađu o prẻ tồprẻprẻ~
tuỏ prẻ, ẻ ma Byacẻ Krítu. 11 Kayã đố a htwỏ
thỉ prẻmetẻphủ nuỏma kayã đố aduloỏ đố thỉklẻ
hỏ. 12 Kayã đố a phẻhtyỏlỏ anẻ nuỏ, Cỏmarya ki
shyatã lữ pã. Kayã đố a shyalyã anẻ nuỏ Cỏmarya
ki dyahtyỏlỏ lữ pã.

Tềcốbẻ Khuklỏkhuklyã Đố A Hẻbẻ Taklyẻngỏ Tahe

13 “Judaphủ a prẻithyỏ tẻthyỏtẻthya athára thỉ-
tahe ná Pharisẻophủ thỉ~, Cỏmarya ki cirya thỉ pã.
Thỉ ma kayã đố a cyẻzỏcỏtẻ anẻ tahe. Thỉ mẻbỉ
phekyỏlỏ lỏ~ kayã đố a myỏpủnuỏ đố mỏkhu
htyẻlẻkẻkẻ nuỏtahe kadã. Thỉ nẻbyacẻ nỉđủ có
rò thỉ nuỏnỉ to tadủrò thỉ pủ metẻtủbỉ kyỏlỏ
kayã đố a myỏpủnuỏ nuỏtahe akadã. 14 Judaphủ
a prẻithyỏ tẻthyỏtẻthya athára thỉtahe ná Phari-
sẻophủ thỉ~ Cỏmarya ki cirya thỉ pã. Thỉ ma

kayă dĩ a cyézócote ané tahe. Mětěhéro thĩ cuố hẻbẻ taklyẻ phyẻpheyảlẻ prẻmòokryả ahi nả a tặmuốtặtẻ tahe rỏ thyáphủ ử ki myảhtye thĩ phủ kayăcỏkayặtẻ tahe nuờrỏ thĩ kwĩ cỏbẻhtử pẻ ử. Mẻphủnuờrỏ Cỏmarya ki cirya cyẻklỏ thĩ nả ử pả.*

¹⁵ “Prẻithyỏ tẻthyỏtẻthya athára nả Pharisẻophủ thĩ~, Cỏmarya ki cirya thĩ pả. Thĩ ma kayă dĩ a cyézócote ané tahe. Thyáphủ thĩ ki ilo kanủ nỉkuố kayă tỏprẻnuỏ, thĩ cuốlẻ tava yẻnyacỏ dĩ khỏlẻ khukhu, dĩ htyẻkủkủ cỏ, rỏ bí kayă tỏprẻprẻ thẻplỏ zủẻ krwỏmẻ kuố hỏ thĩ dĩ a kỏ nả ngarakủ tahenuỏ, thĩ ithyỏithya lử dĩ a ki htwỏhtya thĩ khỏpacẻ dĩ acyẻacủklỏ nả thĩ nyẻphuố.

¹⁶ “Kayă mẻthẻkhỉ dĩ a thử pẻ ử klyả thĩ~, Cỏmarya ki cirya thĩ pả. Thĩ hẻ, ‘Kayă tỏprẻprẻ ki byảangỏ nả tẻlủhỏdu hẻnuỏ, a lẻhẻo nả tỏcỏ~ to, manỏrỏ ki a cuốbyả angỏ nả hẻ dĩ a o dĩ tẻlủtyả hỏkủ nuỏtahe hẻnuỏma a bẻ htwỏhtya phủ a hẻ nuỏ.’ ¹⁷ Kayă olỏoklỏ thĩ~, thĩ thẻplỏ a mẻthẻ yẻnuỏ a lẻ vả~. Tane myỏmỏ, bítẻ tỏcỏ a loduklỏ. Hẻ loduklỏ ẻ? Ma tẻlủhỏdu dĩ a mẻsẻsẻ hẻyẻnuỏ a loduklỏ ẻ? ¹⁸ Thĩ hẻ, ‘Kayă tỏprẻprẻ ki byả angỏ nả tẻlủtyả arẻ yẻnuỏma, a lẻhẻo nả tỏcỏ~ to. Manỏrỏ ki a cuố byả angỏ nả tẻlủ dĩ a o dĩ tẻlủrẻkhu yẻnuỏma a bẻ htwỏhtya phủ a

* **23:14** 23:14 Ử rả liphả mú~ nukẻ tahehenuỏ, ử myảhtye lisẻsẻ yẻtỏmả opatỏkuố to

hé nuô.’ ¹⁹ Kayă mèthèlě thĩ~, tanę myámyá, bítě tōcō duklō, ma tẹlũ ẽ? Tomaná tẹlũrẹ dǒ a dyé sāsě tẹlũ nuô ẽ? ²⁰ Phúnuôrò kayă dǒ a byă angọ ná tẹlũrẹ akhěnuô, a byăpa tǒkuỗ lǒ hó ná lǒ~ tẹ dǒ a o dǒ tẹlũrẹ alo nuôtahe hó. ²¹ Htuôrò kayă dǒ a byă angọ ná tẹlũhǒdu nuô, a byă nuǒtǒkuỗ lǒ hó ná Cómarya dǒ a o dǒ tẹlũhǒdu akũ yěnuô tǒprẹ hó. ²² Kayă dǒ a byă angọ ná mǒkhu nuô, a byă nuǒtǒkuỗ lǒ hó ná Cómarya lẹonyă ná prẹ dǒ a onyă bí alo nuô tǒprẹhó.

²³ “Prẹithyó tẹthyótẹthya athára thĩ ná Pharisěophú thĩ~, Cómarya ki cirya thĩ pǎ. Thĩ ma kayă dǒ a cyézócóte anẹ tahe. Thĩ mẹ phú Mosè a tẹthyótẹthya hénuô to. Thĩ myá talwókyă tẹ dǒ a loduklō tahe vǎ~. Thĩ męcótẹto, thĩ thézònĩ ỹ to. Thĩ có ná thĩngọ to. Thĩ ahóacĩ tahe dǒ ỹ é ná mí, dilá ná kumí thĩ tahenuô, thĩ dyé ná pwishyétǒpwí tadúró bè ciryatẹ cócótẹte, bè thézònĩ ỹ, bè ohtwǒprẹ có ná ngọ yětahe nuôma tẹ dǒ a lodu rò thĩ tǒbè męprǒ tǒkuỗ ná thĩ pwishyétǒpwí yěnuô. ²⁴ Kayă mèthèkhí dǒ a thũ pẹ ỹ klyá thĩ~, thěisě ná thĩ ǒnuỗ nityá lakǒ phǒtháphú tǒbè rò thĩ pryěkyă lũ manáro thĩ píklũ nuǒnĩ có tathĩbuỗdu tǒduỗ có.

²⁵ “Prẹithyó tẹthyótẹthya athára ná Pharisěophú thĩ~, Cómarya ki cirya thĩ pǎ. Thĩ ma kayă dǒ a cyézócóte anẹ tahe. Thĩ yětahe nuôma a thyácódũ ná kayă dǒ a sǐplĩ bẹlǒdĩbẹ

dố aklồ nuôtahe cóni, dố thĩ thềplòkũ nuô a o bắtapí cồ ná tềpúphe zềplềphe ù ná lùmẹmọ nịdyédù thềplò yềnuô tahe cồ. ²⁶ Phariseồphú dố a mềthềkhí thĩ~, sịplịkyă rếlố bẻlồbẻkyă ná đĩbẻ dố akũ nuôtahe. Thĩ ki mềphúnuô túma dố aklồnuô a plịhyă kuồđũ pả.

²⁷ “Prềithyó tềthyótềthya athára ná Phariseồphú thĩ~, Cồmarya ki cirya thĩ pả, thĩ ma kayă dố a cyềzồcồtề anề tahe. Thĩ ma athyáná ù byá luồkũ ná lồ rò ù plồbử è dố aklồ nuôtahe hó. Aklồ rò abỗsútú twốlả tadừrò dố akũ rò a o shuồshuồ prề ná luồkrwíluồkrwó ná athồalò tahe prề. ²⁸ Phúnuồhồ dố aklồ rò ù myáhtye thĩ ná kayăcồkayătề ryálả tahe tadừrò dố akũ rò a o bắtapí cồ ná tềcyềzồcồtề nề ná tềthútềplá tahe cồ.

²⁹ “Prềithyó tềthyótềthya athára ná Phariseồphú thĩ~, Cồmarya ki cirya mắlakồ cồ thĩ pả. Thĩ ma kayă dố a cyềzồcồtề anề tahe. Thĩ byá pề prềpồ mú~ nukhẻ nuôtahe aluồkũ ná lồ. Thĩ taritaryă twố pề kayăcồkayătề tahe aluồkũ. ³⁰ Htuồrò thĩ hé, ‘Pề ki ohtwồprề tồ bye dố phyềphuồ yềtahe ahtủkhẻ hénuồma, pề klyá onuồ tồkuồ nyă dố kayă dố a mềthyề prềpồ nuôtahe aklề to,’ thĩ hé lahyă phúnuô. ³¹ Phúnuồrò thĩ dyềluồ lỉphồ cồhồ thỉnề ná thĩ ma kayă dố aklwỉalyă hó ná a mềthyề prềpồ

nuôtahe cóhó. ³² Phúnuôrò tarú mẹ plehyă tadû pọ lahyă dû ní. Mějłoměbăhtya lỏ pẹpọđđũ thỉphyếthỉphuố a tẹthútẹplá nuôtahe ní.

³³ “Rúmũmyă thỉ, rúthí aphúalyẹ thỉ, Cómalya kírẹ ciryatặ thỉ đố ngarakũ pãnuô, thỉ cuố siplẻbẻ cyă phútẻ? ³⁴ Phúnuôrò vă ki nõhyă pẹ thỉ prẹprọ tahe, prẻthẻkhuthẻgnẻ tahe ná Thára thỉtahe pã, tahehenuô thỉ ki mặthyẻhtya ethỉ đố krusulo pã, tahehenuô thỉ ki mặ lủ ná iplỉrwỉ đố tẻcỏbẻhỏkủ pã rò thỉ ki cuốlẻ pủ ethỉ tỏvỉ htuố tỏvỉ pã. ³⁵ Lỏ kayăcỏkayặ đố ử mẻthyẻ ethỉ bí hekhu yẻtahe athwi, cáhtya bí Abẻlẻ athwi nuôrò, tuốhyă đố Barakia aphúprẻkhủ Zekaria athwi đố ử mẻthyẻ lủ bí tẻlủhỏđu ná tẻlủrẻ aplẻkủ yẻnuô, Cómalya dyahtyalỏhỏ tẻthủ yẻtahenuô đố thỉkhu hó. ³⁶ Vă hẻcỏcỏ thỉ, tẻ yẻtahenuô a ki lyặbẻ lỏ thỉ đố a ohtwỏprẻ khỏnyă yẻtỏhtủ tahe akhu pã.

(Luka 13:34-35)

³⁷ “Kỏ vỉ Jerusalem, vỉ Jerusalem prẹprọ đố ử nõhyă ethỉ đố nẻo tahenuô, taheherò nẻ mẻthyẻkyă ethỉ, taheherò nẻ tá ethỉ ná lỏ. Phú shyẻmuố takỏtakẻbỉ nỉdyẻ aphú đố adẻlẻ nuô, vă yẻcủ takỏtakẻbỉnỉ tamỏmỏ có nẻ tadủrò nẻ thẻzủ nỏtakẻbỉ nỉ vă ná nẻnẻ to. ³⁸ Myámỏ lahyă Cómalya ki dya-okryákyă túđũ thỉ tẻlủhỏđu yẻnuô pã. ³⁹ Rỏ vă hé thỉ, thỉ ki myáhtye pã vă tỏhỏ, rò shyẻ thỉ hẻhỏ, ‘Kayă đố a hyă đố Cómalya amwỉkủ yẻtỏprẻnuô, a ki nỉbẻ dủhỏ tẻsỏri

ní~. ✧ Thĩ héhtuôhó phúnuô pã rò thĩ ki myáhtye khyěthyá no vã pã.”

24

*Ů Ki Mę Tăpròkyă Tělühödu Pă Ari-akyă
(Marko 13:1-2, Luka 21:5-6)*

¹ Bí Byacè Jesũ htecuôkyă dố tělühödu vjĩkũ akhěnuô, a khöpacě tahe hyă dố lũo rò a nõmyá lũ ná tělühödu dố ũ isóhtya lũ nuôtahe. ² Rò a sudyă a khöpacě tahe, “Lõ~ tẹnuô tahe thĩ myáhtye lõ ể? Vã héluố có pẹ có thĩ, lõ~ yě tahenuô, ũ ki hyă dốtăpròkyă lõ ề pã. Lố yětahenuô a oícũ pã lũ tòmẽ~ to pã.”

(Marko 13:3-13, Luka 21:7-19)

³ Bí Byacè Jesũ onyăo dố Oliva sokhu akhěnuô, a khöpacě tahe hyăophũkuố túdũ lũ rò èthĩ hé lũ, “Hésoluố pẹkuomyá pẹ dố nẹ hé pãnu tahenuô, a ki htwốhtya bíkhếtě pã? Nẹ kírế hyă bíkhếtě pã htuốrò hekhuyě ki tadũkyă bíkhếtě pãnuô tẹprọtẹprya amáadyă tồcồcô ki oluốhtya rẹ pã ể?”

⁴ Byacè hésũ èthĩ, “Rõnĩ lahyă thĩnẹ ní~, nõilolahố cuốnĩ tă ũ ná thĩnẹ tãmẹ ní~. ⁵ Mẹtẻhẻrò kayă ki hyădăkwó lahõlyă nĩdyé lahyă anẹ ná vãmũi pã tahenuô a o ẻlă pã, rò èthĩ ki dăkwó lahố lyă nĩdyé lahyă anẹ, ‘Vã ma Krĩstu’ rò èthĩ ki ilolahố ẻlă ũ pã. ⁶ Thĩ ki nĩhuố tẹsátẹpă dố a htwốhtya khõnyă yěnuôtahe pã, htuốto thĩ ki nĩhuốhtố nĩhuốlyă ná ũ kisăkipă lũ pã tadũrò

théisě bězòbèthi tă lahyă tămé ní~. Phúyě tahe nuôma a bē htwòhtya nyă pã, manárò yěnuôma hekhu kírě tadû hónuô mǎhító. ⁷ Mětěhérò myěcô tôcô ná tôcô, htyěké tôké ná tôké kisákipǎ lǔ pã. Kévĩkékǎ ná tanéhtódĩ tahe ki ohtyahtòhtyalya lõplĩ dǎ hekhuyě tôpho htuǎ tôpho pã. ⁸ Lǎ~ tèthtwòhtya yětahe nuôma mǎpǎprě tēcýětēcû a khăshyěkhărya dǎ athyaná prēmò kírě phúo hòsě mópǎ nuôprě.

⁹ “Htuǎrò ũ kipũkicǎ lõ thĩ pã, ũ kimũkipò lõ thĩ pã htuǎto ũ ki mětýě thĩ pã. Dǎ thĩ có ná vǎ akhu-akhyěrò kayă pwǎ~ tôprě ki thěhte lõ thĩ pã. ¹⁰ Bínuôkhě pã kayă ki vĩkyă éłǎ a tězútěnyǎ pã. A ki isěe lǔmwĩ tôprě ná tôprě pã. A ki thěhte nĩdyé lõ lǔ tôprě ná tôprě pã. ¹¹ Htuǎto prěprǎ klwolahǎ ané tahe ki oluǎhtya éłǎ pã rò a ki ilolahǎ éłǎ ũ pã. ¹² Těmũmyáricýa ohtyaé akhu-akhyě, tēmǎnĩ lǔ tôprě ná tôprě ki sımé hyă ná hyă pã. ¹³ Manárò kayă dǎ a ihtótanyǎ oklǎsǎma dǎ a tězútěnyǎ akũ tuǎdǎ atadũ tahenuô Cómărya ki mǎlwóhteka èthĩ pã. ¹⁴ Htuǎrò mókhu ahtýěké a tětěkrũmila yěnuô, ũ ki hēsodónyă nĩhuǎ pǎlǎ kayă o dǎ hekhuyě tôba lõ pã, htyěké pwǎtôké ki nĩhuǎnǎ lõhtuǎhǎ těkhyáthéyě pã túma hekhuyě ki tadũkyă no prě.”

*Tě Taròthé Théisě
(Marko 13:14-23, Luka 21:20-24)*

15 “Thĩ ki myáhtye ù ihtòo dõ tèsàsè akhǎlé pǎ. Tèthézòthéryǎ ki mę taprómũmyǎ lõ Cómarya tẹlũhõdu pǎ. Prẹprọ Danielè rǎ tẹthézòthéryǎ yě ari-akyǎ. Nõ thégñěplõ lahyǎ kayǎ dõ a hõ li thĩtahe ní~. 16 Htuõrò bí thĩ myáhtyehó tẹhtwõhtya phúyě hó pǎ akhěnuô, kayǎ dõ a o dõ Juda kékũ tahe bè klyahya lahyǎ dõ sokhunuô. 17 Kayǎ ki o dõ hikhuklwó tabyekhu tởprẹprẹ nuô nõklyatǎ phyénĩ tǎ a tǎmuõtǎtẹ dõ hikũ nuõtahe tǎmẹ. 18 Kayǎ o dõ lyǎkhu tahenuô nõkǎ phyénĩ tǎ acǎklõ tǎmẹ. 19 Bínuôkhẹpǎ nuô a ki soryaşóphǎ pẹ nyacó prẹmò dõ a o ná ahóathé tahe agnẹ ná aphú õnú pǎlũ nuõtahe agnẹ pǎ. 20 Thĩ bè hteklya ashuõakhě yěnuô, thyáphú a ki tǎtõ tǎ ná kẹròkhě tǎmẹ tomaná Judaphú a Mõnyěduô tǎmẹnuô, kwĩcóbě lahyǎ ní~. 21 Bínuôkhẹpǎ tẹpyátèsè ná tẹcyětẹcũ tahe ki ohtya pǎ. Dõ hekhu htwõhtyalú pǎ tuõkhõnyǎ yěnuô cõ bèbè, dõnodõkhyě pǎ bèbè, tẹpyátèsè, tẹcyětẹcũ dõ myáhtyenó takhyǎ~ to tahenuô, a ki ohtya pǎ. 22 Cómarya ki męphuô pẹ tẹcyětẹcũ yě ashuõakhě to henuô, kayǎ ohtwõprẹbè tởprẹ to. Manárò Cómarya yõ myǎ kayǎ dõ a nwóhtya yětahe amèthè akhu-akhyě, a ki męphuõhyǎ ashuõakhě pǎ. 23 Bínuôakhẹpǎ nuô, kayǎ tởprẹprẹ ki hé, ‘Nẹ hyǎ myámò, Krĩstu obiyě,’ tomaná ‘A o dõnuô,’ a ki hé thĩ phũnuô pǎ tadúrò zũe tǎ lahyǎ tǎmẹ ní~. 24 Mẹtèhèrò prẹklwo lahõ phú Krĩstunuô ná prẹklwo lahõ phú

prèprò thĩ tahenuô a ki ohtya élä pã. Èthĩ ki meluô cyã pè ù tèt dõ a htetapã cõ ù nuôtahe ná tètprõtèprya tahe pã. A ki mẽcyã hénuôma a thézũ ilolahõ ní cõ kayã dõ Cómarya nwóphyé htuõhõ lũ nuô tahecõ. ²⁵ Tèmẽ-ané yètahe hyãtuõ tyahító akhẽnuô, vã dyéròdyéryẽ one pè hó thĩ hó.

²⁶ “Phúnuôrò kayã tõtprètèrè ki hé thĩ, ‘Cuõmyá lahyã mólé, Messia odõ lõtamámũ nyekhu nuô,’ a ki hé thĩ tadũrò cuõmyá lahyã tãmé ní~. Tomaná a ki hé thĩ, ‘A o bí hidókũ yẽ prè,’ a ki hé tadũrò zũe tãmémé. ²⁷ Metèhèrò phú shyelĩbó takhẽhtya dõ kécĩhte rò kayã o dõ kécĩnuô tahe myáhtyenuô, prèlukayã aphúkhũ mähõ vãyẽ ki hyã pã ma a thyá phúnuô pã. ²⁸ Tèthõtèlò obítẽ~ ma latya ihíplò bínuô.”

*Prèlu Aphúkhũ Ki Hyã Ari-akyã
(Marko 13:24-27, Luka 21:25-28)*

²⁹ “Bí tètcyètècũ, tètpyátèsẽ ashuõakhẽ ohtwõhtya talwó htuõhõ pãnuô, tõtphuõtuõ ‘Cómarya ki mẽkhĩkyã tamò pã. Lẽ ki lĩ pãto-hõ. Sè dõ mólẽ tahe ki latãpròkyã lõpã. Cómarya ki mẽ kazikazuõ lõlõ~ mólẽ a tètprõtèprya nuôtahe pã.’[☆]

³⁰ “Bínuôakhẽ pãnuô, prèlukayã aphúkhũ mähõ vãyẽ atèhyã amáadyã ki oluõhtya dõ mólẽ pã. Htuõrò lõ~ kayã o dõ kè pwõtòkè

☆ 24:29 24:29 Isaia 13:10, 34:4

tahe kinguõkihè lỏ pã. Èthỉ ki myáhtye lahyã prẻlukayã aphúkhũ mặhỏ vặyẻ a ki sidyáhyãní óluợ đố mớlẻ pã rò a ki olỏbã có ná a tẻprotẻprya ná a tẻtaryẻdu taryẻhtủ đố ashyo-asỏ yẻnuỏtahe pã.* ³¹ Ủ ki uớ prashyohtya kwỏ pã. Rỏ kayã đố Byacẻ nwỏhtya htuỏhỏ èthỉ rò a o lahyã đố hekhu lwỉkyẻlwỉnặ, cáhtya đố mớdá khắshyẻ tuợđố mớdá tadủ pwỏ- tỏprẻnuỏ, Cỏmarya ki nỏhyặlyặ tanẻphủ tahe pã rò a ki hyặẻoplỏ tộlỏ èthỉ lỏ- plỉ pã.

*Phyẻnỉ Tẻithyỏ Đố Kadwímỏ A O
(Marko 13:28-31, Luka 21:29-33)*

³² “Khỏnyỏrỏ phyẻnỉ lahyã tẻithyỏ tỏcỏ đố kadwímỏ aỏ yẻnuỏ. A đả lẻ dyácẻ tamahtẻhỏ, alẻ bẻhỏ hẻrỏ thỉ thẻgnẻ ná kẻkủkhẻ phủhyặ tuợhỏ. ³³ Phủnuỏhỏ bí thỉ myáhtyẻhỏ lỏ- tẻyẻ tahe htwỏhtyahỏ akhẻpỏnuỏ, thẻgnẻ lahyã ná prẻlukayã aphúkhũ mặhỏ vặyẻ a hyặphủtuợhỏ đố kadủkủhtủ hỏ ní-. ³⁴ Vặ hẻluỏ cócỏ- pẻ có thỉ, lỏ- kayã đố a ohtwỏprẻ khỏnyặyẻtỏhtủ tahe thyẻlỏ tyahító nuỏ, tẻyẻtahe ki htwỏhtya lỏ pã.* ³⁵ Mỏkhu ná hekhu ki sỉmẻkyặ pã tadủrỏ vặlặvặngỏ yẻtahenuỏ a sỉmẻkyặ pẻ takhyặ- to.

☆ **24:30** 24:30 Daniele 7:13 * **24:34** 24:34 Prẻthỉphẻphủ đố a thẻgnẻ lisặẻ tahehe nuỏ, a zủẻ ná Jesủ hẻ prẻ vỉ Jerusalem ki pyẻkyặ pã prẻ. A hẻ ná hekhu tadủ pã ari-akyặ nuỏ mặtỏ.

*Mõnyẽmõthẽ Yẽnuô Û Thẽgnẽ Tôprẽ~ To
(Marko 13:32-37, Luka 17:26-30, 17:34-36)*

³⁶ “Manárò tẹyẹtahe ki htwõhtya mõnyẽmõthẽ, ashuõakhẽ bíkhẽtẽ pãnuô ù thẽgnẽ tôprẽ~ to. Tanéphú o dĩ mókhu nuõtahe có bèbè a thẽgnẽ to. Aphúkhũ ná anẹ yẽtõprẽ có~ bèbè, a thẽgnẽ toto. A thẽgnẽ prètú vãphẽ tôprẽ~ tuõprẽ.

³⁷ Phú a htwõhtya dĩ Noah htũkhẽnuô, prẹlukayã aphúkhũ mặhố vãyẽ ki hyãpã akhẽnuô, a ki htwõhtya thyákuõdũ phúnuô pã. ³⁸ Mẹtẻhẻrò bí htyẻdubí tyahító akhẽnuô, ẻửỗ, kạsỏmẻsỏdya lủ tuỗ có bí Noah nuỗ dĩ thỏklyẻdukũ nuỏtỏnyẻ có. ³⁹ Tẻ kớẻ htwõhtya phúyẻ pãnuô, tuỗ có bí htyẻhyã dubí thyẻkyã lỏ cóhỏ ẻthỉ akhẻ có nuỏ~, a thẻgnẻhỉ lahỹã tỏcỏ~ to. Shẻyẻ~ prẹlukayã aphúkhũ mặhố vãyẻ kớẻ hyãhỏ pã akhẻnuô, a ki htwõhtya thyákuõdũ phúyẻnuô pã. ⁴⁰ Bínuỏkhẻpã, prẻkhũ thẻnyẻ dĩ a rỵạ rỏlủ tẻ dĩ lýạkhu nuỏ, tỏprẻ rỏ ù ki ẻkạkyã lủ pã, tỏprẻ rỏ a ki okyã pã. ⁴¹ Prẻmỏ isátửsủ lủ buỏkủlả thẻnyẻnuỏ, Cỏmarya ki ẻkạkyã ẻ tỏprẻ pã. Tỏprẻrỏ a ki dya-okyã lủ pã.

⁴² “Mẹphủnuỏrỏ othảklyã lahỹã, mẹtẻhẻrỏ thỉbyacẻ ki hyã bítẻ tỏnyẻ pã nuỏ thỉ thẻgnẻ to. ⁴³ Manárỏ thẻnẻ lahỹã, hỉbyacẻ ki thẻgnẻ ná prẻhẻnuỏ kớẻ hyã bítẻ tỏthẻtẻ pã hẻnuỏ, a ki opỏsủ pã rỏ prẻhẻnuỏ hyãnuỗ ẻhuỏcyạtỏ. ⁴⁴ Phúnuỏ akhu-akhẻ, thỉ yẻtahẻnuỏ bèbẻ, otaritaryã one

kuỗ lahyă thĩnế ní~, mệtếhẻrò shuốkhẻ bí thĩ
tanệtuố to pãnuô, prẻlukayă aphúkhử mặhỏ vặyế
ki hyă pặ.

*Prẻmệtềphủ Dố Acó Ná Angố Ná Prẻmệtềphủ
Dố Acó Ná Angố To
(Luka 12:35-48)*

⁴⁵ “Prẻmệtềphủ dố acó rò a plỏphẻ tỏprẻma
ủpẻ? Prẻmệtềphủ dố acó tỏprẻ mamặhỏ abyacẻ
dyẻtặ lử tẻmẻ dố a bẻ myặkhẻ buỏebuỏỏnỉ
prẻmệtềphủ dố aruỏ tahe dố lử takhukử rò a buỏe
tỏshuốtỏkhẻ ẻthỉ yẻtỏprẻnuỏ hó. ⁴⁶ Abyacẻ ki
kặmyặhtye ná a prẻmệtềphủ yẻtỏprẻ mẻ tẻmẻ ki-
hẻrò a ki dyẻ lử tẻmẻnỉkhẻwỏkẻ pặ. ⁴⁷ Vặ hẻcỏcỏ-
cỏ thỉ, Byacẻ yẻtỏprẻ a tặmuỏtặtẻ lỏ~ plỉnuỏ a ki
dyẻtặlỏ dố lử khadặkử pặ rò a ki nỏmyặnỏkhẻ
nỉ ná lử pặ. ⁴⁸ Manẻrò hẻkuỏẻ prẻmệtềphủ
dố acyẻ tỏprẻnuỏ, a ki tanẻ, ‘Vặbyacẻ kặkhyẻ
lẻprặ ná híto,’ a tanẻ rỏ, ⁴⁹ a kimủkipỏ, pẻpẻỏ
prẻmệtềphủ dố aruỏ tahe pặ, rỏ a ki emủỏprặ
tỏnặ kayă lẻklỏ emủỏmủ tahe pặ. ⁵⁰ Rỏ shuốkhẻ
bí a tanẻ tuốto rỏ a ẻỏsỏtapặ tỏnyẻnuỏ, abyacẻ ki
kặkhyẻtỏ bỉnuỏ tỏnyẻ pặ. ⁵¹ Abyacẻ ki cỉryacyẻ
cỉryacủ lử pặ rỏ a ki dyanủ tỏkyặ lử ná bí kayă
cyẻzỏcỏtẻ anẻ nuỏtahe lẻỏ akhẻlẻ nuỏ pặ. Khẻlẻ
bỉnuỏ tỏphonủ ử kingủkẻhẻ, ử ki ạ takrítakrủ
cỏ ửkhukhyẻ cỏ pặ.

25

Prèmò Dó A Krwőkruǒ Ů Aprèshyé Ari-akyă

¹ “Mòkhu htyèlèkékũ nuô, athyaná prèmò krwőkruǒ ũ aprèshyé phyení mikò rò cuǒopǒ myásũ khǒmĕ prèkhũ hyă ari-akyă yĕnuô hó.

² Nyăprè rò a plǒphé, nyăprè rò a plǒphé kuǒũ to.

³ Prèmò dó a plǒphé kuǒũ to yĕthényă nuô, a phyéhyă nĩkuǒ amikǒ tadúro a phyéhyă nĩlǒ kuǒpǒ mihtyĕ to.

⁴ Manáro prèmò dó a plǒphé yĕthényă nuô a phyéhyăní amikǒ rò a phyéhyănílǒ pǒ mihtyĕ ná pyă tahe.

⁵ Khǒmĕprèkhũ hyătuǒ pyăzėpyăsĕ akhu-akhyĕ èthĩ omyĕkhămyĕnuô htuôro a omyĕní lǒ lahyă.

⁶ “Bí mǒnĕkhĕ nuô, ũ éhtǒ, ‘Kǒ- khǒmĕprèkhũ hyăhǒ, htecuǒ myásũ mǒ lahyă.’

⁷ “Rò prèmò dó a krwőkruǒ ũ yĕlǒ- plĩ ihtò rò taritaryă lahyă ami pwǒ- tǒprè. ⁸ Prèmò plǒphé kuǒũ to tahe hé prèmò plǒphé tahe, ‘Dyėkuǒ pè thĩmihtyĕ, pĕmi kírė pĩhǒ.’

⁹ “Manáro èthĩ hésũ, ‘Tokǒle, a pǒpé tuǒkuǒ pă thĩgnĕ to, aryálǒ ma thĩ cuǒiprĩ nídyé khòdũ thĩgnĕ dó ũ lėisĕ mihtyĕ khălėnuô.’

¹⁰ “Bí èthĩ cuǒpăpré dó klyálo akhĕnuô, khǒmĕprèkhũ hyătuǒ lėhǒ, prèmò plǒphé dó a o taritaryă ané tahe hyănuǒ tǒkuǒ ná khǒmĕprèkhũ dó kăşǒmĕşǒdya a tĕtĕò khălė rò ũ mĕbíkyă kadă.

11 “Dõkhyẽ rò prèmò dõ a plõphẽ kuõũ to yẽtahe katuõ rò a hé lahyã, ‘Byacè, Byacè, bãmõ pẽkuõ rê pẽ kadã.’

12 “Tadûrò khõmẽ prẽkhũ hêsũ èthĩ, ‘Vã hélakõ có thĩ, vã thégñẽnõ thĩ to.’

13 “Phúnuõrò othãklyã lahyã, mëtëhêrò mõnyẽmõthẽ dõ prẽlu aphúkhũ yẽ ki hyãkhyẽthyã bíkhẽtẽ pãnuõ thĩ thégñẽcyãto.

*Dyá Khákho Prẽmëtëphú Thẽthuõ Ari-akyã
(Luka 19:11-27)*

14 “Mókhu htyëlékékũ nuõ a thyã kuõpõdũ ná kayã tõprẽ dõ a kírẽ htecuõ klyã rò éplõ a prẽmëtëphú tahe, rò a dyékyã a tẽduzãhtyathẽ tahe dõ a prẽmëtëphú tahe a takhukũ. ¹⁵ Tõprẽ rò a dyékyã lũ htẽ nyãcwẽ, tõprẽpõ rò tõko, dõ aruõtõprẽ kuõke rò tõcwẽ, phú èthĩ oná a tẽ-cyãtèdè nuõ a ibẽ pẽ èthĩ htuõrò a htecuõkyã klyã. ¹⁶ Kayã dõ a nĩbè htẽ nyãcwẽ yõtõprẽnuõ, a nĩbè hõhõ ná a htecuõ mẽkuõ rò a cuõ mẽnĩhte élopõ nyãcwẽ. ¹⁷ Phúnuõrò a nĩbè htẽ tõko yõtõprẽnuõ, a cuõ mẽkuõhte éhtyalõ põ nyẽcwẽ. ¹⁸ Manárò dõ a nĩbè htẽ tõcwẽ yõtõprẽnuõ, a htecuõ rò a cuõ ivẽ hekũ tõkũ rò a cuõ iplũ uóbíkyã abyacè htẽyẽ dõ helẽ.

19 “Mõnyẽmõthẽ nyẽhyãhõ rò èthĩ Byacè katuõ rò a kãsydyã plõkhyẽ htẽ dõ a dyékyã èthĩ nuõ-tahe. ²⁰ Kayã dõ a nĩbè htẽ nyãcwẽ yõtõprẽnuõ, a

phyéhyă êhtyapó nyăcwé rò a hé abyacè, ‘Byacè, nẹ dyékyă vă htéară nyăcwé. Rò yélé, vă mehtení éłópó hó nyăcwé hó.’

21 “Abyacè hésû lǔ, ‘Ò, aryá nyacó, nẹ ma prèmetèphú dĩ aryá rò acó ná vă, nẹ có ná vă dyé nẹ tètápíphú yétahe akhu-akhyě, vă ki dyé éhtya lǒ~ klǒpó nẹ tẹmẹ dĩ nẹ ki pǒtarí éłǒklǒ pó ná yěnuô pǎ. Hyă thékrǔthéłǒ rǒkuđđû ná vă.’

22 “Kayă dĩ a nǐbè htě tôko yětôprènuô, a phyéhyă êhtyapó tôko rò a hé abyacè, ‘Byacè, nẹ dyé vă htě ară tôko, rò yélé, vă mẹ htení éłópó hó tôko hó.’

23 “Rò abyacè hésû lǔ, ‘Ò, aryá nyacó. Nẹ ma prèmetèphú dĩ aryá rò acó ná vă. Nẹ có ná tẹ dĩ vă dyé nẹ patíphú yétahe akhu-akhyě vă ki dyé éhtya lǒ~ klǒpó nẹ tẹmẹ dĩ nẹ ki pǒtarí éłǒ klǒpó ná yěnuô pǎ. Hyă thékrǔthéłǒ rǒkuđđmǒ ná vă!’

24 “Yětôphuórò kayă dĩ a nǐbè htě tôcwé yětôprènuô a hyăhé abyacè, ‘Byacè, vă thégně ná nẹ ma kayă dĩ apyá nyacó tôprẹ. Buố dĩ nẹ isó kuố to tahenuô nẹ cuố kéka đũgně, buố dĩ nẹ iluố kuố to tahenuô nẹ cuốpòkaplǒ đũgně.

25 Phúnuô akhu-akhyě vă théisě rò vă cuố iplǔ uốkyă nẹhtě yětôcwé dĩ helě, myámǒ, yélé~ htě dĩ nẹ dyékyă vă nuô.’

26 “Rò abyacè hékǎkhyēsû lǔ, ‘Kayăcyě kayăcủ, kayătaclě kayălěbyá, nẹ thégně ná buố dĩ vă isó mǎto tahenuô, vă cuố kéka đũgně, buố dĩ vă iluố

máto tahenuô vǎ cuố pòkaplố dũgně vǎhế? ²⁷ Nề ki thềgně phúnũôrò nề dyébòkyǎ vǎ htěyě dố prề phyébòphyélố htětahe a takhukũ to metě? Nề ki mephúnũô hếrò shyế~ vǎ kạkhyế pǎnuô vǎ ki nỉbề kạkhyế aphúphú amũốmuố pǎ kỏkỏ.

²⁸ “Phyế kạkhyếdwố khyếthyǎ htěnuô tồcwế rò dyế ná kayǎ dố a nỉbề acwếshyế yếnuô tồprề. ²⁹ Metếhếrò lỏ~ kayǎ dố ừ zũenỉ lử rò ừ dya-onỉ tặtặ dố lửo tahenuô, ừ ki dyếếhtya lỏ~ pố lử pǎ. Rò atề ki o tặpồtặpế cớ pǎ. Manárò kayǎ dố ừ dya-o tặtặ patíp húprề dố lửlỏ rò ừ zũenỉ lử to tahenuô, ừ ki phyếkạkhyế lỏphe khyếthyǎ ềthỉ pǎ. ³⁰ Tặhtekyǎ prềmetềphú olỏoklỏ yếtồprề dố tềkhítềlỏ aklề nuô. Bínũotồphonũô ừ ki cuốn-gũốcuốhề, ừ ki ạ takrítakrủ cớ ừkhukhyế pǎ.’

Tềcirya Dỏkhyế Tadủ

³¹ “Shyế~ prềlu aphúkhũyế ki hyǎ ná alỉatakhyế pǎ rò amỏkhu tanếphú tahe ki hyǎ tồkuỏ ná lử akhếpǎnuô a ki onyǎo dố a khuklyǎhtyalỏ takhyế akhu pǎ. ³² Myếcồ lỏ~ plỉ nuô a ki hyǎ oplỏlỏ dố lửnyếhyǎ pǎ rò phú prềkyếthímíp hú ibẻkhỏ nỉdyế athímỉ tahe ná pế tahenuô, a ki ibẻ khỏlỏ kayǎ yếtahe pǎ. ³³ A ki dyakhỏ thímỉ tahe dố atakhu cớhtwố tồkyế pǎ rò pế tahenuô a ki dya khỏ dố atakhu cớci tồkyế pǎ.

³⁴ “Bínũôakhế pǎnuô, khwỉ yếtồprề ki hế kayǎ dố atakhu cớhtwố yếtahe pǎ, ‘Hyǎmỏ lahỹǎ,

thĩ ma kayã dõ a nĩbè vãphẽ a tẽsòri tahe, hyãnuõ phyédwó lahyã mókhu htyělékékũ dõ a mǎhó nẹ ucětazẽ dõ ù taritaryã one pẹ thĩ dõ mókhu htwólú hekhu htwõthẽpã akhẽyẽ nuô. ³⁵ Mẹtèhèrò bí vã thévĩthée akhẽ thĩ dyéedyéõ vã, bí vã théohtyẽ akhẽ thĩ dyéõ vã, bí vã cuõhtwõ sịprẹ akhẽ thĩ éomyẽ mọsũ vã. ³⁶ Bí vã oryã lẹkũlẹthyá akhẽ, thĩ dyékũdyéthyá vã, bí vãswívãsẽ akhẽ, thĩmyáthĩkhwè nĩdyé vã. Bí ù dõtã vã dõ htòkũ akhẽnuô, thĩ hyã olẽ kuõ vã.'

³⁷ “Rò kayãcòkayãtẹ yẽtahe ki hésũ è, ‘Byacè, pẹ cuõmyáhtyenó nẹ thévĩthée rò pẹ cuõ dyéénó nẹ bókhètẽ? Nẹ théohtyẽ rò pẹ cuõ dyéõnó nẹ bókhètètẽ? ³⁸ Nẹ htwõ sịprẹ rò pẹ cuõ ésũnó nẹ, tomaná nẹ oryã lẹkũlẹthyá rò pẹ cuõ dyékũdyéthyánó nẹ bókhètètẽ? ³⁹ Bí nẹ oswíosẽ akhẽnuô bèbè, bí ù dõtã nẹ dõ htòkũ akhẽ nuôbèbè pẹ cuõ hyã olẽnó kuõ nẹ bókhètẽ?’

⁴⁰ “Khwí yětôprẹ ki hésũ èthĩ, ‘Vã hélakõ cò thĩ, dõ vã puõvyã tahe aklẽ, thĩ męcwónó kayã dõ ù tane patĩlõ lũ tôprẹ nuôma mǎhó thĩ męcwõ vã hó.’

⁴¹ “Htuõrò a ki héke kayã o dõ atakhu cóci tahe, ‘Htecuõ taphãkyã ná vã, thĩ ma kayã dõ a nĩbè tẽsõhã tahe, cuõnuõ kuõ lahyã dõ ù taritaryã one pẹ khĩnéricyã khuklõ nuôtôduõ ná a khĩnėkhĩnõ nuôtahe agnẽ dõ èthĩ ki cuõó bí mi dõ a pịpẹ tồphuõ to nuôtôphè akũ nuô. ⁴² Mẹtèhèrò bí vã

théethěố akhě, thỉ dyéedyéố vắ to. ⁴³ Bí vắ htwố sỉprế akhě, thỉ ếsủ vắ to. Bí vắ oryắ lếkủlếthyắ akhě, thỉ dyếkủdyếthyắ vắ to. Bí vắwívắsế akhě, htuốto bí ử dốo vắ dố htokủ akhě, thỉ hyắmyắhyắkhwề vắ to.’

⁴⁴ “Rò ềthỉ ki hếsủ lủ, ‘Byacề, nề thềvỉthềe bềbề, nề thềohtyế akhě bềbề, nề cuố htwố sỉprế akhě bềbề, nề oryắkủ oryắthyắ akhě bềbề, nềswínềsế akhě bềbề, ử dốtắ nề dố htokủ akhě bềbề, pề cuốmyắhtye nề rò pề mềcwố nề to bồkhềtế?’

⁴⁵ “Rò a ki hếsủ ềthỉ, ‘Vắ hếlakố cồ thỉ, dố vắ puốvyắ tahe aklế, thỉ ki mềcwốnố kuốủ kayắ dố ử tanề patỉlố lủ nuồtồprề to hếnuồma mắhố thỉ mềcwố vắ to hồ.’

⁴⁶ “Phủnuồrồ ềthỉ ki khyábề tềcirya tacủprề talềkrế pắ, manárồ kayắ cồ yếtahenuồ a ki cuố nuốủnỉ dố mốkhu rò a ki nỉbề thềhtwốprề tacủprề pắ.”

26

Ềthỉ Kỉrế Tanề Kre Mềthyế Byacề

(Marko 14:1-2, Luka 22:1-2, Giovanni 11:45-53)

¹ Bí Byacề hếsoluố pề lố htuốhồ yếtahe akhềnuồ, a hé a khồpacề tahe, ² “Thỉ thềgnềhố, alopắ nyềnyề ma pwề dố ử ế ná tềcuốtalwốpwề hyắtuốhồ. Ử ki isếtắkyắ prềlukayắ aphủkhủyề pắ rò ử ki mủthyyềhtyakyắ lủ dố krusulo pắ.”

³ Bínuôakhènuô, bwídukhu tahe ná Judaphú tẹcóbucóbě khuklókhuklyă tahe oplólô lǔ dǒ bwídukhułó Caipha ahókũ. ⁴ Èthĩ taritaryă one lǒ hó ná a ki pǔmẹthyě huôkyă Jesũ. ⁵ Manárò èthĩ hé nídyélǔ, “Bí pẹ mepwě akhěyěnuô pẹ tǒ púní lǔ to, pǎma kayă bémụ tahe théplòdu rò a metarũtapyă lǒhe.”

*Ũ Lyátă Htyěnuômú Dǒ Jesũ A Khuklólọ Bí Dǒ Bethania Dǒkũ
(Marko 14:3-9, Giovanni 12:1-8)*

⁶ Bí Byacè Jesũ o dǒ dǒ Bethania Simonè dǒ tẹsěmǔmyă dǒ phálo bènó lǔ nuôtôprẹ ahikũ rò a edĩ akhènuô, ⁷ prèmò tǒprẹ hyă dǒ lǔo rò a phyéhyănĩ pyă dǒ ũ mẹ è ná lǒbũ dǒ a obă ná htyěnuômú nguduprĩdu yětôpyă rò a hyălyátă dǒ Byacè Jesũ a khuklólọ.

⁸ Bí a khǒpacě tahe myáhtye akhènuô, a théplòdu rò a sudyă lǔ, “Cuómẹlǒ kyădẹ metẹ? ⁹ Ki isě htyěnuômú yěnuô héma a ní nguduprĩdu nyacó rò a ní rǔ yěnuô dyékuǒ ná kayă sǒphásoryaphú nuô kǒkǒ.”

¹⁰ Byacè Jesũ thégně akhu-akhyě, a hé èthĩ, “Thĩ cuǒ medídyă prèmò yětôprẹ metẹ? A metẹyě nuôma aryă nyacó dǒ vǎgně hó. ¹¹ Kayă sǒphásoryaphú tahe otǒkuǒ ná thĩ pwǒ- tǒphuǒ có, manárò vǎyěnuô vǎ otǒlă kuǒ ná thĩ to. ¹² Bí a lyátă htyěnuômú yě dǒ vǎ nẹlo akhě yěnuôma,

máhó a tari one péhó vǎ dǒ ù ki iluótǎ vǎ dǒ luókũ pǎ nuô hó. ¹³ Vǎ hécó~ có thǐ, shyé~ ù lě hésodónyǎ hó tètéhékrũmila yě dǒ hekhu yětôba bítě~ tôpho pǎ bèbè, ù ki tanehtya tuõbèní è pǎ rò ù ki dyáluõní tẹ dǒ a mehtuõhó yěnuô pǎ.”

*Juda Théplòtǒ Dǒ A Ki Isěkyǎ Byacè
(Marko 14:10-11, Luka 22:3-6)*

¹⁴ Dǒ Byacè Jesũ a khǒpacě shyéthényě aklě amwì ná Juda Iscariot héyětòprènuô, a cuố dǒ bwídukhu tahe a o. ¹⁵ Rò a cuố sudyǎ èthǐ, “Vǎ ki dyétǎkyǎ Jesũ dǒ thǐ takhukũ hérò thǐ dyé vǎ bátě?” Rò èthǐ dyé lǔ rǔzye thakha. ¹⁶ Cáhtya bínuô rò Juda htúmyá shuõkhě dǒ a ki tǎtõtǎbè dǒ a ki isètǎkyǎní Jesũ.

*Tẹcuốtalwópwě Sèesǎsě Mǒhé
(Marko 14:12-21, Luka 22:7-13, Giovanni 13:21-30)*

¹⁷ Bí pwě e khómũ sǒdǒ huõmùtapho aréłó tónyě nuô, a khǒpacě tahe hyǎ dǒ Jesũ a o rò a hyǎsudyǎ lǔ, “Tẹcuốtalwópwě sèesǎsě mǒhé yěnuô, nè thézũ nǒtaritaryǎ tǒ pẹ bítě tôphotě?”

¹⁸ Rò a hésũ èthǐ, “Cuốnuố dǒ vǐkũ nuòrò cuố dǒ prèkhũ nuôtòprè a o nuô rò cuố hé lǔ, “Thará hé, shuõkhě phũhó dǒ vǎgně hó, rò vǎ bèbèò tộ tẹcuốtalwópwě sèesǎsě mǒhé ná vǎ khǒpacě dǒ nẹhikũ’ hé è phúnuô ní~.” ¹⁹ Rò a khǒpacě tahe mephú a hé èthǐ nuô rò èthǐ cuố taritaryǎní lahyǎ tẹcuốtalwópwě sèesǎsě mǒhé agně bínuô.

20 Bí mỗkhípálohó akhěnuô, Byacè ná a khỗpacě shyéthěnyě onyão tava rỗlỗ lữ đố lếedĩrế akhăshyế. 21 Rò bí ethĩ edĩ akhěnuô, a hé ethĩ, “Vã hécócó~ thĩ, đố thĩklế yế, kayã đố a ki isếtặkyã vã pãnuô a o tỗprề.”

22 Yếtôphưỡnò ethĩ thếplò mỗpã có taki~ to, rò a sudyã lahyã Byacè tỗprề htuỗ tỗprề, “Byacè, nề hěnuô tỗprềma vã mặto vặhế?”

23 Byacè hếsủ ethĩ, “Kayã đố a bỗnuỗe tỗkuỗ ná vã đố bẻlỗkủ nuôtỗprề ma mặhỗ prề đố a ki isếtặkyã vã pã nuôtỗprề hó. 24 Phứ lisặsẻkủ hẻone ná prềlủ aphủkhủ mặhỗ vặyế a bẻ thyế nyặpã tadủrò kayã đố a ki isếtặkyã prềlủ aphủkhủ yếtỗprềnuô, Cỏmarya ki cirya lữ pã. A ki opacẻlyã to hěnuỗma aryặklỗ pã có đố lữgnẻ có.”

25 Yếtôphưỡnò Juda đố a ki isếtặkyã lữ yếtỗprề sudyã lữ, “Thárá, nề hé nuôtỗprềma vã mặto, vặhế?” Byacè hếsủ lữ, “To, nề mặhỗ.”

(Marko 14:22-26, Luka 22:14-23, Corinthia arếlỗ tỗba 11:23-25)

26 Bí ethĩ esẻ akhěnuô, Byacè Jesủ phýế khỏmủ rò a hẻbwihẻtaryế Cỏmarya, htuỗrò a ibiphẻ rò a dyẻtặ đố a khỗpacě tahe a takhukủ, rò a hé ethĩ, “Phýếemỗ lahyã, yẻma vã nẻklỗ hó.”

27 Htuỗrò a phýếhtya bẻ rò a hẻbwihẻtaryế rò a dyẻtặ đứtủ đố a khỗpacě tahe a o rò a hé ethĩ, “Ốmỗ lahyã yế. 28 Bẻyế ma tẻemặklỗ athẻ đố a mặhỗ vặthwi đố a ki htwítặ rò a ki plwỗkyã kayã

éprè atèthú pã. ²⁹ Vã héso pé thì, cáhtya khõnyáyě tãplehyãnuô vã ònó pã thòbĩthèhtyě yě tohó. Vã ki kaõ rọkuõ khyěthyá thòbĩthèhtyě athě ná thì đố vãphẽ ahtyěakékũ pã.”

³⁰ Htuõrò èthĩ irõ htuthéhtya Cómarya ali-irõ tọtó rò a htecuõhtyakyã đố Oliva sokhu.

Byacè Jesũ Héprọ Ané Ná Petru Ki Htébíkyã Lũ Pã
(Marko 14:27-31, Luka 22:31-34, Giovanni 13:36-38)

³¹ Htuõrò Byacè Jesũ hé èthĩ, “Lisãsěkũ hé, “Vã ki mũ prẹkyěthímí pã, rò thímímụ tahe ki klyapruõklyapryã lỏ pã.”✠

“Mẹtẻhẻrò yẻtỏthẻ pã nuô, tẻ ki htwỏhtya ná vã phúyẻ pã akhu-akhyẻ, thì ki hteklya cuỏkhókyãlỏ vẻlẻ pã,” a hé phúnuô.

³² “Manárò shyẻ- vã thyẻ ihtỏkạkhyẻ htuỏpãnuô, vã ki cuỏ rẻ thì đố Galilea kẻkũ nuô pã.”

³³ Petru hẻsủ, “Ủ ki thẻplỏpyẻkyã lỏ có nẻ khẻlẻ bẻbẻ, vã klyá thẻplỏ pyẻkyã vínyã ná nẻ taki- to.”

³⁴ Manárò Byacè Jesũ hẻsủ lủ, “Vã hẻcỏcỏ nẻ, yẻtỏthẻ bí shyẻphẻ i-uhitya tyahítỏ pã nuô, vã thẻgnẻnỏ lủ to, nẻ ki hẻtébíkyã bả vã thuỏphuỏ pã.”

³⁵ Manárò Petru hẻsủ, “Vã tỏbẻ thyẻ tỏkuỏ có ná nẻ bẻbẻ, vã thẻgnẻnỏ lủ to nuô vã hẻcỏ nyả taki-

✠ 26:31 26:31 Zekaria 13:7

to hó.” Rò a khöpacě dŏ aruô tahe krwöhékuô lö phúnuônuô.

Byacè Jesŭ Cuô Kwícóbě Dŏ Gethsemani Akhălě Tôpho

(Marko 14:32-42, Luka 22:39-46)

³⁶ Htuôrò Byacè Jesŭ ná a khöpacě tahe cuô dŏ khălě tôpho dŏ ũ é ná Gethsemani rò a hé èthĭ, “Bí vă cuô cóbě dŏ nuôtôpho akhěpănuô, onyăokyă kuórě lahyă bíyě ní~.” ³⁷ A ékrwöcuônĭ Petru ná Zebedeo aphúprèkhŭ thényĕ rò a théplěthézò hyă rò a théplòkŭ théplòkyă hyă. ³⁸ Htuôrò a hé èthĭ, “Vă théplěthézò thyěkyăhó, a thyácóná vă kírě thyě cóhónuô. Okyă lahyă bíyě rò othăklyă lahyă ní~.”

³⁹ A cuô plehyăpŏ dŏ nyě takiphú rò a omyě takluôtă dŏ hekhu rò a kwícóbě rò a hé, “Kŏ~ phě~ nè ki phyé taphăkyă pĕ vă tĕcyĕtĕcŭ abĕlŏ yĕtôbè ma anĭ prĕ kihérò phyétaphăkyă pĕ vă, manárò vă thézŭ mĕ cŭ~ dû vă théplò to. Cŭ~ dûprĕ nè théplò ní~.”

⁴⁰ Htuôrò a kăkhyĕ khyĕthyă dŏ a khöpacě tahe a o rò a kă myăhtye èthĭ omyĕnĭ sŏtapa lö, rò a sudyă Petru, “Thĭ othăklyă nyĕ tŏkuô ná vă bí tŏmŭnuôprĕ rò thĭ thăklyă khyăbĕto ě?

⁴¹ Thyáphú thĭ ki cuônuô tŏkuô tă dŏ tĕilo-ilyă akŭ tămĕnuô, thăklyă rò kwícóbě lahyă ní~. Thĭ théplòshyome nyacó tĕ dŏ atŏ tadúró thĭ nĕklŏ yĕnuô a hĕcĕrecĕ nyacó.”

42 A cuố khyěthyá nyěphuốtôphuố rò a kwícóbẻ, “Kố~ vắ phẻthẻdỏ~, vắ bẻ ỏ~ nyắ hó tẻcyẻtẻcủ a bẻlỏyẻ, phẻyẻtaphắkyắ nỉ to kihẻrỏ, củ~ dủprẻ nẻ thẻplỏnỉ~.”

43 Bí a kắkhyẻ myắ khyẻthyá a khỏpacẻ tahenuô, a kắmyắhtye ná ẻthỉ omyẻsỏtạpỏ lỏplỉ. ẻthỉ thẻomyẻ cyẻtẻlwỏsủlủ rò a myắhtẻbẻ pắ có to. 44 Rỏ a htecuố kwícóbẻ khyẻthyá thuỏphuốtôphuố rò a hẻthyá khyẻthyá phủ a hẻ rẻ nuỏprẻ.

45 Htuỏrỏ a kắkhyẻ dỏ a khỏpacẻ tahe a o rỏ a hẻ ẻthỉ, “Thỉ o~ myẻ tadủpắ lahẻ, thỉ okuố tabẻthẻprắ tadủ pắ có lahẻ phủtẻ? Nỉdắ myámỏ lahẻ, shuỏkhẻ dỏ ử ki isẻtắkyắ prẻlukayắ aphủkhủyẻ dỏ prẻoraphủ tahe a takhukủnuô, a hyắtuỏhỏ. 46 Ihtỏmỏ lahẻ, rò pẻ ki cuố~, prẻ isẻtắkyắ vắ yẻtỏprẻ hyắtuỏhỏ.”

Juda ẻhyắnỉ Kayắ Tahe Rỏ A Hyắpủ Byacẻ Jesủ (Marko 14:43-50, Luka 22:47-53, Giovanni 18:3-12)

47 Bí Byacẻ Jesủ hẻbẻ pắprẻ akhẻnuô, Juda dỏ a otỏkuố dỏ lủ khỏpacẻ shyẻthẻnyẻ aklẻ yẻtỏprẻnuô a hyắtuỏ bínuô. Rỏ ử krwỏhyắkuố lủ tỏplủtỏphẻ có rỏ a phẻyẻhyắnỉ lahẻ imủ, ipỏ ná nẻ tahe. Kayắ yẻtahe nuỏma mắprẻ bwídukhu tahe ná myẻcỏphủ a khuklỏkhuklyắ tahe plwỏhyắ ẻthỉ nuỏtahe prẻ. 48 Prẻisẻtắkyắ Byacẻ yẻtỏprẻnuô a dyẻthẻgnẻ one rẻ htuỏhỏ ẻthỉ, “Kayắ dỏ vắ

nuômú è tôprè nuôma máhó Jesũ dó pè thézúpú è nuôtôprè hó rò hyăpú lahyă lủ ní,” a héone êthĩ phúnũ. ⁴⁹ A hyă tởđè tôphuốhyă dó Byacè Jesũ a o rò a hyă hé lủ, “Thárá, nệ omọ-oryá ẻ?” Htuởò a nuômú lủ.

⁵⁰ Rò Byacè hékakhỵệsủ lủ, “Khỏmọ, nệ hyă bíyẻ rò nệ lẹhyă mẽitẻnuô tarú mẽmỏ.”

Htuởò kayă tahe hyăpúkyă Jesũ. ⁵¹ Kayă dó a krwỏ hyăkuỏ ná Byacè Jesũ aklẻ tôprẻnuô a báhte anẻ rò a pặtủkyă bwídukhuỏ a prẻmetẻphú tôprẻ akhẻlẻ tỏkhỏ.

⁵² Byacè hé lủ, “Ryănuỏ đwỏkyă nẻnẻ nuô. Mẻtẻhẻrỏ kayă dó a pủ nẻnuô a kipyẻkikyă khyẻ ná nẻkhyẻ pả. ⁵³ Thyáphú mỏkhủphú tahe ki hyảlyả takẻbínỉ vả agnẻnuô, vả ki kwỉ vảphẻ dó a ki nỏhítả êthĩ klyẻmủdu shyẻnyẻmủ hénuô vảphẻ dyẻtả tôphuố dyẻtả cỏ vả ma- a nỉ cỏ nuôma thỉ thẻgnẻto ẻ? ⁵⁴ Ki vả mẽphúnũ hẻrỏ lisảẻ a tẻrảone dó a bẻ htwỏhtya phúyẻnuô a cuỏlỏcuỏbảhtya cyả phứtẻ?”

⁵⁵ Htuởò Byacè Jesũ hé kayă bẻmủ, “Vả ma kayă dó a mẽthủ tẻthyỏtẻthya tôprẻ nyả ẻ? Thỉ hyăpú vả rò thỉ hyă cỏ ná nẻ ná imủipỏ cỏ phứtẻ? Vả onyả ithyỏithya ủ dó tẻlủtyả hỏkủ pwỏnyẻpwỏthẻ cỏ rò thỉ pủ vả toto. ⁵⁶ Manỏrỏ tẻhtwỏhtya anẻ phúyẻ nuôma thyáphú prẻpỏ rảonekyă tahe kilỏkibảhtya agnẻ prẻ.” Htuởò lỏ- a khỏpacẻ tahe hteklyả taphảkyă lỏ lủlẻ.

*Judaphú Khuklòkhuklyă Tahe Cirya Jesŭ
(Marko 14:53-65, Luka 22:54-55, 22:63-71, Gio-
vanni 18:13-14, 18:19-24)*

⁵⁷ Kayă dõ a hyăpŭ Jesŭ yětahenuô, a pŭka lŭ dõ bwídukhułõ Caipha héyě tôprènuô ahi. Bínuô ma prèithyó tètthytèthya athára tahe ná tètçóbucòbè khuklòkhuklyă tahe opló lŭhó lŭ bínuô. ⁵⁸ Petru krwöcuõ lŭ kuõ pré Byacè Jesŭ. A cuõ nuõtuõkuõ dõ prèlŭtyă akhuklò duló yètôprè ahõ lotarékŭ rò a nuõ onyă tŕokuõ ná klyèphú dõ a opŕ takèní nuôtahe. Rò Petru opŕomyá ná ũ kírè cirya kryá-Byacè phútè pã, phúnuô.

⁵⁹ Thyáphú èthí ki cirya mètthýkyă ní Jesŭ agnènuôrò, bwídukhu tahe ná Judaphú dõ a o ná a taryèshyosŏ htyalŏ klŕlŏ ũ tahe myápŭ lahyă lèkèlahŏ lènèlahya Jesŭ atètthú tahe. ⁶⁰ Kayă hyăkhyá lahŕlahya élă lŭtètthú phúyèphúnuô tadúró a htwŏ khuklódu khusuhtŭ tahe myáhtye ná a nè lŭ tètthú yětahenuô a tătè to.

Dõ khyètadúró kayă thényè hyăhte rò a hé, ⁶¹ “Kayă yètôprènuô a hé, ‘Vă mètăprŕkyă Cómalya tètłhŕduyè rò thuõnyè akŭ vă isŕhtyabé khyèprè’ a hé phúnuô.”

⁶² Htuõró bwídukhułõ tôprè ihtò rò sudyă Jesŭ, “Nè hé kăkhyèsŭ ũ hyădya nè tètthú yétahe tŕmŭ-to mètè? ũ hyăkèhyănèlŕ nè tètthú yènuôma nè níhuŏ to è?” ⁶³ Manáró a dyátaklwo pré.

Bwídukhulõ nuôtôprè hé, “Vã byã vãngõ ná Cómarya dõ a htwõprè yětôprè rò vã ki sudyã nẹ, nẹ ma Messia mǎhó Cómarya aphúkhũ nuôtôprè mǎlakõ hó ẽ nuô hépémyá pẹ.”

⁶⁴ Rò Byacè Jesũ hésũ lǎ, “Ò, nẹ hénuôma amǎ tadúro vã ki hépé lõ thĩ pwõ- tởprè ná nopǎnuô thĩ ki myáhtye prèlukayǎ aphúkhũyẽ ki onyǎ bí prè dõ a tẹpọtèprya dulõũ yětôprè atakhu cóhtwó nuôtokyẽ pǎ. Htuõrò vã sidyáhyǎ óluõ pǎ nuô thĩ ki myáhtye pǎ.”✧

⁶⁵ Yětôphuõrò bwídukhulõ yětôprè htózẽ açà rò a hé, “A héthúhó Cómarya hó. Pẹ cuólotuõpǎ prèkhyáthé tahe phútẽ? Myámõ lahyǎ, thĩ nĩhuõ lahyǎ hó a hébèthú Cómarya ná thĩné có hó. ⁶⁶Thĩ tanẹ phútẽ?”

Rò èthĩ hésũ lahyǎ, “A tở thyẽ nyǎhó,” phínuô.

⁶⁷ Htuõrò èthĩ htuplá lǔmèthè, mũ lǎ, plú lǎ, tahehe rò a plyá lǎ. ⁶⁸Rò èthĩ hé lǎ, “Kõ- Krĩstu, pro pẹ myá pẹ, maũpẽ mũ nèpẽ?”

Petru Htébĩkyǎ Jesũ

(Marko 14:66-72, Luka 22:56-62, Giovanni 18:15-18, 18:25-27)

⁶⁹ Bínuôakhẽ Petru onyǎo dõ lotarékũ rò prèmetè prèmòphú tởprè hyǎtõ dõ lǔo rò a hé lǎ, “Nẹ ma tòmũmu- tuõprè lǎ ná Galileaphú Jesũ nuôtôprè prè vã.”

✧ **26:64** 26:64 Daniele 7:13

⁷⁰ Manárò Petru htésû lỏ òthỉ bínuô tahe rò a hé, “Vả otỏkuỗ to. Prèmò yẻtỏprẻ hé yẻnuôma vả thẻgnẻnỏ kuỗ to.”

⁷¹ Htuỗrò a htecuỗ đố lỏkadảhtủ rò prẻmẻtẻphủ prẻmò đố aruỏtỏprẻ myảhtyeke lủ rò a hé pẻ ử bínuô tahe, “Yẻtỏprẻ ma a krwỏkuỗ ná vỉ Nazarephủ Jesủ Kristu nuô tỏprẻ vả~”

⁷² A htésû khyẻthyá rò a byả anẻ, “Vả thẻgnẻnỏ lủ to.”

⁷³ Okhyẻthyá đốkhyẻ taplỏphủ rò kayả ihtò tavítavạ phủ bínuô tahe hyảtỏ Petru rò a hé lủ, “Nẻ ma ẻkhỏpacẻ tỏprẻ mảlakỏ có hó, nẻ hébẻ talả nuô a klwo Galilea talả có.”

⁷⁴ Yẻtỏphuỗrò Petru cáhtya byảlyạnỉ anẻ đố Cỏmarya nyẻhyả rò a hé, “Kayả yẻtỏprẻ ma vả thẻgnẻnỏ lủ tỏphuỗ~ to,”

A héhtuỗhtuỗ ná shyẻphẻ i-uhtya. ⁷⁵ Yẻtỏphuỗrò Petru tanehtya tuỏbẻ Byacẻ Jesủ héonekyả lủ ngỏ, “Bỉ shyẻphẻ i-uhtya tyahító akhẻ, nẻ ki htẻbíkyả ử ná vả thẻgnẻnỏ ẻ to thuỗphuỗ pả,” akhu-akhyẻ a htecuỗ đố aklỏ rò a cuỗ nguỏthyẻnguỏ có.

27

Èthỉ Ếcuỗ Jesủ Đố Khwỉ Pilato A O

(Marko 15:1, Luka 23:1-2, Giovanni 18:28-32)

¹ Anotỏrỏ mỏlỉ rỏmủ akhẻnuô, lỏ~ bwídukhu tahe ná myẻcỏphủ khuklỏkhuklyả tahe okúokyả lỏ lủ ná ẻthỉ ki mẻthyẻ Jesủ. ² Èthỉ cỏklỏ htuỗ

Byacè Jesũ rò a cwicuõkyã lũ dõ Khwí Pilato a o rò a cuódyé tãkyã lũ dõ a takhukũ.

Juda Iscariot Thyěkyã
(Prèdõnyãphú tahe 1:18-19)

³ Bí Juda dõ a isètãkyã lũ nuôtõprè myáhtye dõ ù cirya thyě Byacè Jesũ akhẽnuô, a thépléthézò nyacó rò a hyã dyédwó khyěthya rűzyeyě thakha dõ bwídukhu tahe a o ná Judaphú muõprű-muõprű tahe a o. ⁴ Rò a hé èthĩ, “Vã mệthúhó Cómarya hó, mệtèhèrò vã isěkyãhó kayã dõ a tẹthúo tôcô- to yětõprè hó.”

Rò èthĩ hèsũ kãkhyě lũ, “Nè ná nẹdúhó pẹ thégne tuõkuõ nẹ to.”

⁵ Èthĩ héphúnuô rò Juda prõtãkyã rűzyeyě bí tẹlũtyã hõkũ nuô rò a htekaqyã. Htuõrò a htecuõ dõ aruô tôpho rò a cuõ cõthyěkyã anẹ.

⁶ Bwídukhu tahe ihtuô dwókyě rűzye yětahe rò a hé lahyã, “Rűzyeyě pẹ Juda a tẹthyótẹthya o ná a tőkò sunuõtõ ná tẹlũhõdu arũ to, mệtèhèrò rű yěnuõma ù dyé ná lẹmẹthyě kayã prè.” ⁷ Èthĩ belya lahyã athéplò ná a ki ipri ná prẹbyápò tõprè apré tólẹ rò èthĩ ki dya pẹ ná Judaphú mato tahe aluõkhu. ⁸ Phúnuô akhu-akhyě, tuõkhõnyã hekhu bínuô tõphonuô ù é ná thwi-hekhu. ⁹ Prèpro Jeremia a tẹhéone yěnuô a lõhtyabãhtya hó, “Èthĩ phyé rűzye thakha rò Israelfhú tahe hé lũ, pẹ dya lũ angũ báyě ma a

kòhó. ¹⁰ Rò èthĩ ipri rŭzye nuôtahe ná prèbyápò apré tôle phú Byacè nõipri vãnuô.”✧

Khwí Pilato Sudyã Jesũ

(Marko 15:2-5, Luka 23:3-5, Giovanni 18:33-38)

¹¹ Bínuôakhě Jesũ ihtò odó Khwí Pilato anyěhyã rò a sudyã lŭ, “Nè ma Judaphú akhwí tòprè málakõ ẽ?”

Rò a hèsũ khwí, “Ò, a málakõ phú nè hénuô hó.”

¹² Bí bwídukhu tahe ná Judaphú muõprŭ-muõprè dĩ a htwõ khuklõkhuklyã tahe kè lŭ tètũ akhěnuô, a hé kakhyesũ tòmũ~ to. ¹³ Khwí Pilato sudyã lŭ, “Ũ kè lõ nè ná nè mệthũmeplá phuyě phũnuôma nè nĩhuõ to ẽ?” ¹⁴ Manárò Byacè Jesũ hékakhyesũ lŭ ngõ tòmũ~ to akhu-akhyě khwí khyéthukhyéthé nyacó.

Èthĩ Héplúkyã Ngõ Dĩ A Ki Mệthyě Byacè

(Marko 15:6-15, Luka 23:13-26, Giovanni 18:39-19:16)

¹⁵ Khwíyě aléklõ o ná pwõnana~ tẹcuõtalwóp-wě dĩ bè hó hénuô, a hé kayã bẹmũ tahe ki nwóhte kayăcyě dĩ ù dĩtã lŭ dĩ htõkũ nuô-tahe tòprè. Rò èthĩ nwóhte bitẽ~ tòprè bèbè, khwí plwõhte pẹ èthĩ prè. ¹⁶ Bínuôakhě ù dĩtã kayã mwĩdu dĩ acyě tũkyě rò amwĩ ná Barabba otòprè. ¹⁷ Rò bí kayã bẹmũ hyãopõ lõ lŭ akhě, Khwí Pilato sudwõ èthĩ, “Thĩ thézũ nõplwõhte vã bitẽ tòprètẽ? Ma thĩ thézũ nõplwõhte vã dĩ

✧ **27:10** 27:10 Zekaria 11:12-13, Jeremia 19:1-13, 32:6-9

Barabba ề? Mátoma Jesũ dố ừ ể lữ ná Krístu yětôprènuô ề?” A sudyă êthĩ phúnuô. ¹⁸ Mệtêhèrò a thềgnề htuồhó ná tềcóbể khuklókhuklyă tahe thềkhwénĩkuồ Jesũ rò êthĩ hyădyétăkyă Jesũ dố lữo prề.

¹⁹ Bí Khwí Pilato onyăo dố a lécirya ừ khuklyáhtyalồ alo akhềnuô, amề nõhyăthủ ừ tềritèkyă tôcô dố avề Khwí Pilato a o rò a hé, “Cuồmềbề tă kayă dố atềthủ oto yětôprènuô taki- tằmề ní-, mệtêhèrò vă omyềmyă ryă có ari-akyă taki- có to.”

²⁰ Manárò bwídukhu tahe ná Judaphú muồprủ-muồprề dố a htwồ khuklókhuklyă tahenuô a cuồ ilồ kayă bémụ tahe ná a ki kwĩhte Barabba rò ki cirya thyềkyă Jesũ.

²¹ Rò Khwí Pilato sudyă êthĩ, “Yềthényề aklề thĩ thềzủ nõplwồkyă vă bítề tôprềtề?”

Rò êthĩ ềtồhtyasủ, “Barabba.”

²² Rò Khwí Pilato sudyă êthĩ, “Ki mềphúnuôrò Jesũ dố ừ ể lữ ná Krístu yětôprènuô vă bề mề ề phútề?”

Rò êthĩ hếsủ, “Mữthyề htyakyă ề dố krusulo nuô,” a hé lahyă phúnuô.

²³ Rò Khwí Pilato sudyă êthĩ, “Cuồ mữthyề htyakyă ề mềtề? A cuồ mềthúmeplá kryă- ỉtề?”

Rò êthĩ lé- ềtồhtyashyo klồồ pồ, “Mữthyềhtyakyă ề dố krusulo nuô.”

24 Bí Khwí Pilato myáhtye thégñhó ná ũ nídäpă lŭ tẹhébè to, htuôto kayă yětahe ki cáhtya mętarŭ-tapyă súsá hyăhó akhu-akhyě a phyé htyěkacŭ rò a thŭplŭkyă atakhu dŏ kayă bémŭ a mètĕnyě rò a hé, “Kayă yětôprĕ athwinuô a tăbè tuŏkuŏ pă dŏ văkhu tohó. Thŭ ná thŭdŭhó.”

25 Rò kayă lŏ- plŭ hĕsŭ, “Athwi nuô nŏlyăbĕdŭ dŏ pĕ ná pĕphŭpĕlyĕ tahe akhu nuô.”

26 Rò a plwŏhtekyă pĕ èthŭ Barabba rò a nŏ klyĕphŭ tahe ki mŭ Byacĕ Jesŭ ná iplŭrwŭ, htuôrò a dyĕtă dŏ klyĕphŭ tahe a khadăkŭ dŏ a ki cuŏ mŭthyĕhtyakyă Byacĕ Jesŭ dŏ krusulo.

*Klyĕphŭ Tahe Mĕtakhwótakĕ Byacĕ Jesŭ
(Marko 15:16-21, Giovanni 19:2-3)*

27 Htuôrò khwí aklyĕphŭ tahe écuŏ Byacĕ Jesŭ dŏ klyĕklŏ léo bí khwíhŏ tarĕkŭnuô rò klyĕphŭ zĕthuŏthyó hyăoplŏ tavałŏ lŭ. 28 Htuôrò èthŭ plwŏkyă Byacĕ Jesŭ aca rò a thyáhtya pĕ lŭ cacwŏ lŭlŏthŏ tŏpŭ. 29 Htuôrò èthŭ ikhu tava thŏshyámŏ thyáná khuklwŏ nuôrò a klwŏhtya pĕ lŭ rò èthŭ hé takhwótakĕ, mĕlavilavŏ kano lŏ lŭ. Èthŭ nŏpŭ lŭ ihtyábŏ dŏ atakhu cóhtwŏ tŏkyĕ rò èthŭ dăngŭlyă dŏ lŭnyĕhyă rò a hé lavŏ kano lŏ lŭ, “Kŏ- Juda akhwídu, ohtwŏprĕ mŏnyĕ htŭdŭ ní-!” 30 Èthŭ htuplá lŭ ná plŭhtyĕ, èthŭ phyé ihtyábŏ rò mŭhtuŏ mŭthyáthyă có ná lŭ khuklŏcó. 31 Bí èthŭ mezŏmĕlĕ nyĕkruŏhtuŏ lŭ nuô a plwŏtăkyă khyĕthyă cacwŏhtŭ nuôtŏpŭ rò a thyáhtya taple

pé khyěthyá lǔ ná aca nǐdũ nuôtôpũ. Htuôrò a èhtecuôkyă lǔ rò a ki cuố mữthyěhtyakyă lǔ đố krusulo.

Klyěphú Tahe Mữthyěhtya Jesũ Đố Krusulo
(Marko 15:22-32, Luka 23:27-43, Giovanni 19:17-27)

³² Bí èthĩ htecuố akhěnuô, a myáhtye Cyreneo vǐphě đố amwĩ ná Simonè yětôprè rò klyěphú tahe nǒzá tadũ lǔ ná Jesũ krusu. ³³ Èthĩ cuố đố khălệ tôpho đố ử é ná Goghotha hé yěnuôtôpho. (Goghotha angôlasá ma khuklôkrwĩ akhălệ). ³⁴ Bínuô akhěnuô, èthĩ dyéố lǔ htyěză đố a kluố silyătố ná tẹkhukhè tôcô đố ử é, “kố” rò Jesũ puômyá htuôrò a thේto. ³⁵ Bí èthĩ mữthyěhtya htuốhố Jesũ nuô, èthĩ iběphyé rólũ Jesũ aca tahe. Bí èthĩ ibě tyahĩ lǔ to akhěnuô, èthĩ bó lahyă tẹbyăbwĩ tôcô, mẹtêhèrò a bó tôprè htuố tôprè, rò a tătố bítế tôprè tở phyé bítế tôkyětế nuô, cú- dũ abwĩ tătố prè. ³⁶ Htuôrò èthĩ onyătă lahyă rò opomyánĩ Jesũ. ³⁷ Đố a khuklôhtế nuô, èthĩ răhtya-o lidyatệthủ tôklố, “È ma Jesũ, Judaphú tahe akhwĩ.” ³⁸ Ử mữthyěhtya tộkuố lǔ ná prèpúphe zépléphe ử thényệ, đố cóhtwố tôprè đố cóci tôprè. ³⁹ Kayă đố a cuốphũkaphũ lahyă bí akhăshyé nuôtahe nuô lahyă akhuklố, pacyěishyé rò a hé lahyă lǔ, ⁴⁰ “Nệ hé ná nệ ki mẹtăprộkyă tẹlũhồdu rò thuốnyệ akũ nệ isóhtya htuốbế khyềprè nệ hé văhé. Mẻlwóhteka nǐdyémố nệné

to. Nè ki málakõ Cómarya aphúkhũ hérò hítãmõ dõ krusulo yënuô to.”

⁴¹ Bwídukhu tahe ná prèithyó tètthytètthya athará tahe ná tètóbucóbě a khuklókuklyã tahe hétakhwótakè thyákuõ lỏ dû lữ phúnuô, ⁴² “A mëlwóhtekã cyã ù thétwõprè tadúró a mël-wóhtekã cyã nidyékuõ anétó vã~. È ma Israel akhwí vãhéto. Nõhítã mõ è dõ krusulõnuô to, rò pè zúe kuõdũ kõ. ⁴³ A zúe Cómarya vãhé. Cómarya ki théplõnĩ lữ hérò nõmël-wóhtekã mõ lữ khõnyáyënuô kõkõ? Mètèhèrò a hé dyé ané, ‘Vã ma Cómarya aphúkhũ’ meně.” ⁴⁴ Prèpúphe zéplèphe ù dõ ù mũthyëhtya tõkuõ ná Jesũ yéthényënuô a pacyëishyé kuõdũ lữ phúnuõnuôhõ.

Byacè Jesũ Thyě

(Marko 15:33-41, Luka 23:44-49, Giovanni 19:28-30)

⁴⁵ Cáhtya bí mõhtuô córané nuô rò a tuõhyã dõ mõkwĩlyã thuõmũ akũnuô kè khítarũ tãlõ có tøkélě có. ⁴⁶ Tavítavã bí mõkwĩlyã thuõmũ akhënuô, Jesũ cyépryě éhtõhtya, “Éli, Éli, lema sabathani,” angólasá ma “Vã Cómarya, vã Cómarya, nè vĩkyã vã mètě?”*⁴⁷

⁴⁷ Kayã ihtòò bínuô tahe nĩhuõ lahyã Jesũ éhtõhtya phúyě rò èthĩ hé lahyã, “A éhtõhtyahó Prèpro Elia.”

* **27:46** 27:46 Li Htuthéhtya 22:1

48 Bí èthĩ aklě nuôtôprě, tôphuõtuõ a klyacuõ-phyé tětôcô dõ athyáná phyáplyé rò a cuõcyenuõ dõ htyěžășhye thõkũ rò a cõklõma dõ vèlăkhyě rò a dyéhtya nõcwĩõ ná Byacè Jesũ. 49 Lõ- a okyã nuõtahe hé lũ, “A o dũhõ phũnuõ, pẹ opõmyá kuõrě taplõphũ põ-, ma pẹ myáhtye sálé Prẽprõ Elia hyã mëlwõhtekã lũ pã ẽ, ma to ẽ,” a hé lahyã phũnuõ.

50 Bí Byacè èhtõhtyashyo khyěthyápõ tôphuõ htuõnuõ athéplõ htwõprě htecuõkyã.

51 Bínuõakhě ikẹbadu dõ ù cõtătũbí dõ tẹlũtyã hõkũ nuôtõba lazě kahtyakalyã plũkyã nyěkyě. Tanéhtõdĩ htuõrõ lõ tahe lụãyã phẻlõ. 52 Luõkũ tahe kũmõhtya lõ rò prẹsãsẻphũ dõ a thyẻhtuõhõ nuõtahe ihtõhtwõprě kạkhyě ẻlã. 53 Èthĩ o dõ luõkũ rò hteka. Htuõrõ dõ khyě bí Byacè Jesũ Krĩstu thyẻ ihtòkạkhyẻ htuõnuõ èthĩ kạ kanuõ lahyã dõ vj̄sãsẻ Jerusalem akũ rò ù myáhtye rókũlã èthĩ. 54 Bí Roma klyẻtõzẻ khuklõ yẻtõprẻ ná kayã dõ a opõmanĩ Jesũ yẻtahe myáhtye tanéhtõdĩ ná lõ- tẻhtwõhtya anẻ yẻtahe akhẻnuõ, èthĩ thẻisẻ rò a hé lahyã, “È ma Cõmarya aphủkhũ mảlakõ nyã hõ.”

55 Prẻmò dõ a opõ myácuõlõ dõ ayẻ tahe orỏỏẻ kũlã bínuõ. Èthĩ ma prẻmò tahe dõ a o dõ Galilea kẻ rò a krwỏkuõ ná Jesũ. Rò èthĩ myákhwẻnĩ lahyã tẻ dõ Byacè lo tahe. 56 Dõ èthĩ yẻtahe

aklènuô Magdalena dökkumuõ Maria, Jakomo ná Jose amuõ Maria ná Zebedeo aphú tahe amuõ.

Jesũ A Khõbõthyó Tahe Iluõní Lũ
(Marko 15:42-47, Luka 23:50-56, Giovanni 19:38-42)

⁵⁷ Bí mõiélya hò akhènuô, kayãphèduzá o dõ vj Arimathea rò amwĩ ná Joseph hé yètõprè hyãtuõ. È ma a htwõ htuõhõ Byacè Jesũ a khõpacẽ tôprè. ⁵⁸ A cuõ dõ Khwĩ Pilato a o rò a cuõkwĩ Jesũ aluõto rò Khwĩ Pilato hétã ù ná ù ki dyé Jesũ aluõto yènuô ná Joseph. ⁵⁹ Rò Joseph cuõphyétã luõtoyẽ rò a bobí lũ ná ikèbãplĩhtũ tôba. ⁶⁰ Rò ù cuõ-sunuõ lũ dõ luõkũthẽ tókũ. Luõkũthẽ yènuõma Joseph atè nĩdũ. A nõikhũkũnuõ one ù dõ lõkũ. A htulõbí luõkũ yènuô ná lõdu tømẽ htuõrò a kãkyã. ⁶¹ Magdalena dökkumuõ Maria ná Maria dõ aruõtõprè onyão tõdẽ dõ luõkũ anyèhyã.

Klyẽ Opõma Jesũ Aluõkũ Tahe

⁶² Mõnyãnyẽ ma mõnyẽ dõ Judaphú tahe taritaryã one tẽlõ~ plĩ dõ shyéparõ Mõnyẽduõ nuõtõnyẽ agnẽ. Mõnyãnyẽ htuõ shyéparõ Mõnyẽduõ yẽ akhènuô, bwídukhu tahe ná Pharisẽophú tahe cuõ lahyã dõ Khwĩ Pilato a o. ⁶³ Rò èthĩ cuõ hé lũ, “Khwĩ~ pè tõmanĩ pã ná bí phèlahõdu nuõtõprè ohtwõprèpã akhènuô, a hé, ‘Thuõnyẽhtuõpã nuô, vã ki ihtõhtwõprè kãkhyẽ pã,’ a hé phũnuô. ⁶⁴ Phũnuõrò hétã klyèphú tahe rò

nõopõma tãtẽ bã è thuõnyẽnuõ. Pãma a khõpacẽ tahe hyãphyẽhuõ nĩdyé lũ rò a cuõ hé pẽ ù ná a ihtõtwtõprẽ kãkhyẽ hõ~, phũnuõhe. Pãma tẽlahõ dõkhyẽ yẽtõmũ nuõ thẽisẽ ná a cyẽlõklõ ná tẽlahõ dõ aré nuõtõmũ he.”

⁶⁵ Khwí Pilato hêsũ, “Ki mẽphũnuõrò ẽcuõnĩ lahyã prẽopõ tahe rò cuõmõ lahyã, yácú opõma ryã lahyã bá~ thĩ opõmabé tadũ nuõ.” ⁶⁶ Thyáphú èthĩ ki mẽklõmẽma ryã luõkũyẽ rò èthĩ cuõk-lẽhtya luõ a tẽmátẽdyã tõtõ dõ luõkũ mãhtẽlo htuõrò a nõopõmanĩ ná klyẽphú tahe.

28

Byacè Jesũ Htwõprẽ Kãkhyẽ

(Marko 16:1-8, Luka 24:1-12, Giovanni 20:1-10)

¹ Bí Judaphú a Mõnyẽduõ htuõ anotõrõ mõi rómú mõkhiõpã akhẽnuõ, Magdalena dõkũmuõ Maria ná Maria dõ aruõtõprẽ hyãmyã lahyã Byacè aluõkũ.

² Rò tanéhtõdĩ shyonyacó, mẽtẽhẽrò Byacè a tanéphú tõprẽ o dõ mõkhu hyãlyã htuõ taphãkyã lõnuõ tõtẽ rò a hyã onyão dõ lõ nuõtõtẽ akhu.

³ Anẽklõ rò a takhẽ thyácóná shyelĩbõ nuõ có, htuõrò acãnuõ a bũplya thyácóná bũkhu lyã nuõ có. ⁴ Prẽopõ tahe tanyãtadè lõplĩ có. Èthĩ thẽisẽ talwósũlũ rò èthĩ thyã có ná kayãthyẽ nuõ có.

⁵ Rò mõkhu tanéphú hé prẽmò yẽthẽnyẽ, “Thẽisẽ lahyã tãmẽ, mẽtẽhẽrò thĩ myápũ Jesũ

dố ử mữthyěhtya lữ dố krusu alo nuôtôprề prề nuôma vã thégně. ⁶ Manárò a opã bíyě tohó. Phú a héone htuồhó nuô, a ihtòhtwồprề kạkhyě htuồhó. Hyãmyámồ a léomyě khălleyě. ⁷ Vã hé thĩ~ kạdyáso pề pryãmồ a khồpacề nuôtahe, ‘A ihtòhtwồprề kạkhyě hó khõnyá hó rò a cuố one rề hó thĩ dố Galilea kékũ nuô hó, thĩ ki cuốmyáhtye è bínuô pã,’ khõnyá rò vã héluồ pề thĩ hó.”

⁸ Phúnuôrò prèmò yěthényề o bí luồkũ nuô rò a tapluồtaplyě hteka lahyã. Èthĩ théisēsě, thềkrũkrũ cồ rò a klyaka dyáso pề lahyã a khồpacề tahe. ⁹ Tôphuồtuồ Byacề Jesũ myáhtye tặsũ èthĩ rò a hémohéryásũ èthĩ. Rò èthĩ hyãtồ Byacề rò a hyã pủma lữ khãduô tarã rò cóbucóběhtya lữ. ¹⁰ Htuồrò Byacề hé èthĩ, “Théisě tã lahyã tãmề. Kạhếso pề lahyã vậpuồvậvyá, cuố lahyã dố Galilea kề nuô, thĩ ki cuốmyáhtye vã bínuô pã, hếsopề èthĩ phúnuô ní~.”

Prềopồ Tahe Kạhếsoluồ Ná Byacề O Pặtohó

¹¹ Bí prèmò yětahe kạ dố klyálo akhếnuô, prềopồ luồkũ tahe kạ kanuồ tuồlồ hó dố vỉkũ rò a mềkryã~ phútěnuô, èthĩ kạ hếsoluồ pề ná bwídukhu tahe. ¹² Bí bwídukhu tahe myáhtye tặsũ ná Judaphú muồprũmuồprề dố a khuklồkhuklyã tahe akhếnuô, èthĩ bè mề lahyã phútě pãnuô a taritaryã lahyã. Htuồrò èthĩ dyề cồ klyềphú tahe rữ tôplutồphề rò a hé èthĩ, ¹³ “Thĩ tồbề hé lahyã

phúyě, ‘Bí pè omyě sõtapa akhěnuô, a khõpacě tahe hyãphyéhuô kãkyã lũ hò,’ hé lahyã phúyě nuô ní. ¹⁴ Tèritèkyã yě ki luõcuõtuõ dĩ khwí o pã hérò thyáphú a ki mepýámesě tã thĩ tãménuô, pè myá hédũ è pã.” ¹⁵ Phúnuôrò klyěphú tahe phyé lahyã rũ yěnuô rò a hé phú èthĩ ithyó lũ nuô. Ngó yětômũnuô Judaphú tókélě hé nídyé lõpã có tuõkhõnyã có.

*Byacè Hébé Ná A Khõpacě Tahe
(Marko 16:14-18, Luka 24:36-49, Giovanni
20:19-23, Prèdõnyãphú tahe 1:6-8)*

¹⁶ Yětõphuõrò a khõpacě yě shyétõprè cuõ lahyã dĩ Galilea sokhu phú Byacè heso onekyã èthĩ nuô. ¹⁷ Bí èthĩ myáhtye a Byacè akhěnuô, èthĩ cóběhtya lũ tadúró tahehe nuô athéplò rare pã. ¹⁸ Rò Byacè Jesũ hyã dĩ èthĩ o rò a hé èthĩ, “Taryěshyosõ dĩ mókhu bèbè, dĩ hekhuyěnuô bèbè, ù dyé lõhó ná vã hó. ¹⁹ Mepnúnuôrò, vã hé thĩ, cuõ lahyã dĩ kayã myécõ tahe a o rò cuõmẹ htwõhtya èthĩ ná vã khõpacě ní. Cuõ plwõ pè lahyã èthĩ htyě ná phě amwĩ, phúkhũ amwĩ ná Thé Sãsě Byacè amwĩ ní. ²⁰ Htuõrò ithyóithya lahyã èthĩ ná a ki cữe krwõmẹ kuõlõ phú vã mekyã thĩ ngó nuõtahe ní. Vã ki otõkuõ ná thĩ pwõ phuõ có pã, tuõ có dĩ hekhũ tadũkyã cópã bèbè vã ki okuõdũ ná thĩ pã.”

cliv

Lisăṣě Athě - Kayă Ngó
Western Kayah: Lisăṣě Athě - Kayă Ngó New
Testament

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayah, Western

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

e95d0c8d-ae9c-5368-9ad4-ad9a104aff49